

Obec Jasenie slávnostne otvorila Areál dejiska SNP v Lomnistej doline. S prichádzajúcim 80. výročím od vypuknutia SNP prešiel areál výraznou rekonštrukciou, ktorej cieľom je nielen sprostredkovať historické udalosti pútavou formou. → strana 14

MAS Partnerstvo Južného Novohradu pomáha čerpať zdroje z EU. V súčasnosti má 53 členov, z toho 27 obcí tvoriacich územie MAS, 11 subjektov občianskeho sektora a 16 podnikateľských subjektov z územia MAS. → strana 21

Sv. Anton: V múzeu sa uskutoční 32. ročník poľovníckych slávností Dni sv. Huberta. V areáli múzea vo Svätom Antone sa v dňoch 31. augusta a 1. septembra uskutoční 32. ročník Celoslovenských poľovníckych slávností Dni sv. Huberta. → strana 27

O B E C N É noviny

TÝŽDENNÍK MIEST A OBCÍ

33-34

Slovensko sa pripravuje na oslavy 80. výročia Slovenského národného povstania

Snímka zdroj: Bystricoviny

ZMOS si pripomína 56. výročie okupácie Československa vojskami Varšavskej zmluvy

JOZEF BOŽIK, PREDSEDA ZMOS

Združenie miest a obcí Slovenska si 21. augusta pripomenulo 56. výročie tragickej okupácie Československa vojskami Varšavskej zmluvy. Táto udalosť pred 56-tich rokov mala za následok potlačenie demokratizačného a emancipačného procesu pražskej jari pod vedením Alexandra Dubčeka.

Okupácia, ktorá začala 21. augusta 1968, nielenže brutálne zastavila snahu o modernizáciu a demokratizáciu vtedajšieho socialistického zriadenia, ale uvrhla Československo do 21-ročnej éry totalitnej nadvlády, kedy boli hodnoty ako demokracia, pravda, spravodlivosť a sloboda systematicky potláčané.

Je našou povinnosťou toto výročie pripomínať nielen ako spomienku na minulosť, ale aj ako

varovanie pre súčasnosť a budúcnosť. História nám ukazuje, že sloboda a demokracia sú krehké hodnoty, ktoré si musíme neustále ctíť, chrániť a aktívne za ne bojovať.

ZMOS už 34 rokov na celoslovenskej úrovni zastupuje miestnu územnú samosprávu, ktorá je základným pilierom demokratickeho, slobodného a právneho štátu. Od svojho vzniku riadi hodnotami, ktoré stelesňujú demokraciu

a slobodu. Tieto hodnoty sú vyjadrené vo formovaní a fungovaní miestnych samospráv, ktoré si aj toto významné výročie pripomínajú na mnohých miestach Slovenska.

Spomíname na tých, ktorí sa stali obeťami okupácie – 108 občanov Československa, ktorí v priebehu prvých troch mesiacov prišli o svoje životy. Ich obeť sú pre nás mementom a zdvihnutým varovným prstom, že boj za slobodu

a demokraciu nikdy nesmieme podceňovať.

ZMOS vyzýva všetkých občanov, aby si dnes spoločne pripomenuli tých, ktorí trpeli v období okupácie a aby sme spoločne chránili hodnoty, ktoré sme tak ťažko nadobudli. Naša budúcnosť závisí od toho, ako dôsledne budeme obhajovať a rozvíjať princípy demokracie, spravodlivosti a slobody, ktoré sú základom našej spoločnosti.

ZMOS súhlasí s financovaním materských škôl zo štátneho rozpočtu → strana 3

Z vystúpení hostí na 36. sneme ZMOS → strana 5

Kolobeh dlhov v zdravotníctve pokračuje → strana 8

Vidiecka žena roka – „Líderka roka 2024“ → strana 8

SNP80 → strana 12

Odborná príloha ZLSBD → strana 15

Októbrové doplňujúce komunálne voľby sa budú konať v 38 samosprávach

Doplňujúce komunálne voľby sa budú 5. októbra konať napokon v 37 obciach a jednom meste. Pôvodne boli vyhlásené v 43 samosprávach, no v piatich z nich sa nikto neuchádza o funkciu starostu obce či poslancu zastupiteľstva. Pre TASR to uviedli z tlačového odboru Ministerstva vnútra (MV) SR.

→ str. 2

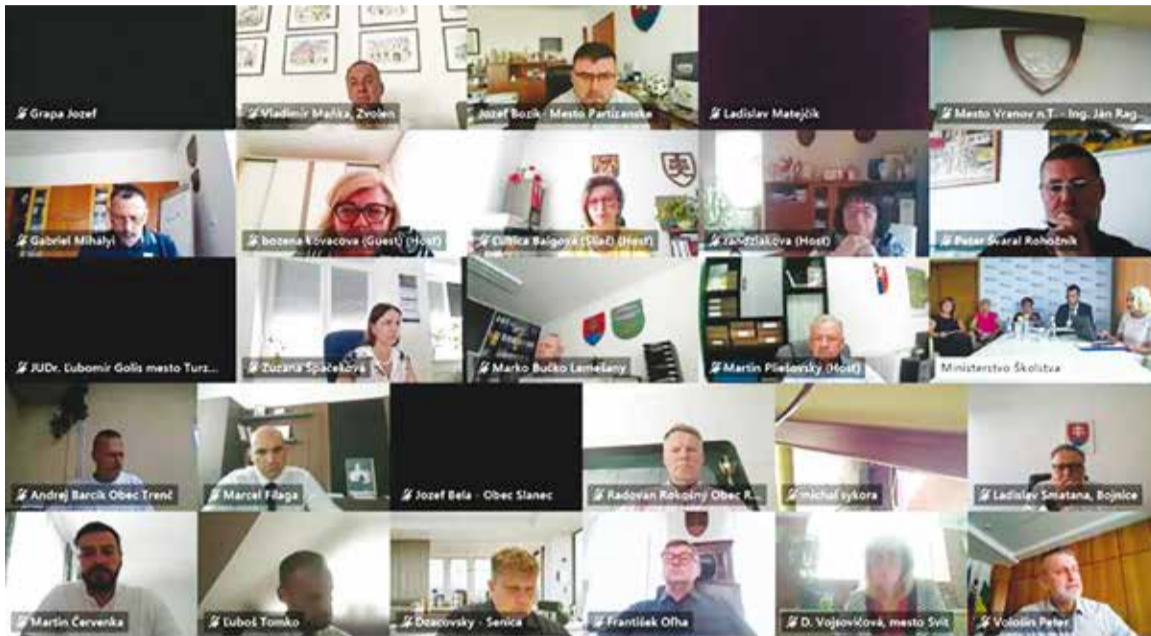
Online Rada ZMOS rokovala s ministrom Tomášom Druckerom o materských školách a školstve

V utorok 20. augusta sa uskutočnilo online stretnutie Rady ZMOS, vrátane Komory miest, na ktorom sa diskutovalo o zmene financovania materských škôl v rámci originálnej pôsobnosti miest a obcí. Rokovania sa zúčastnil aj minister školstva Tomáš Drucker. Počas stretnutia Rada ZMOS prijala uznesenie, ktoré reflektuje zmeny v oblasti materských škôl za posledných dvadsať rokov.

Na rokovaní sa zúčastnilo 120 členov Komory miest a Komory obcí z ôsmich regiónov, ako aj 62 regionálnych združení miest a obcí Slovenska. Diskusia nadväzovala na predchádzajúce rokovanie v Partizánskom, kde boli prezentované konkrétne údaje a detailné informácie k návrhu na zmenu financovania materských škôl.

Predseda ZMOS Jozef Božik na úvod rokovania zdôraznil, že rokovanie Rady ZMOS zavŕšiť proces negociácie medzi ZMOS a rezortom školstva. Cieľom je presun kompetencie v oblasti materských škôl z originálnej pôsobnosti do režimu preneseného výkonu štátnej správy. „Tieto rokovania boli dlhé, náročné a komplikované. Je však potrebné oceniť snahu o hľadanie riešenia, keďže ide o najväčší zásah do pôsobnosti originálnych kompetencií územných samospráv za posledných dvadsať rokov,“ uviedol Jozef Božik.

Predseda Komory obcí Božena Kováčová informovala o uzneseniach prijatých Komorou obcí, ktorá v pondelok 19. augusta prerokovala problematiku financovania materských škôl. Komora obcí prijala dve hlavné požiadavky: zníženie koeficientu, na základe ktorého sa vypočíta suma odobratá zo súčasných podielových daní na predprimárne vzdelávanie, a zaručenie sumy 53 mil. eur, ktorá má byť poskytnutá školstvu z rezortu financií ako garancia zníženého koeficientu. Počas rokovania ZMOS apeloval na to, aby sa koeficient 3 uviedol aj v memorande, čím by sa jasne deklarovala požiadavka územných samospráv.

Zástupcovia rezortu školstva z dôvodu prebiehajúcich a neukončených medzirezortných rokovaní navrhli neuvádzať presné čísla do navrhovaného Memoranda o spolupráci medzi ZMOS a rezortom školstva. V memorande sa rezort zaviazal k vyššiemu prevádzkovému normatívu, čo by malo pokryť zvýšené náklady samospráv na prevádzku materských škôl. Financovanie na základe nároku detí vo veku 3 a 4 rokov od 1. septembra 2025 v materských školách bude zvýšené, pričom sa garantuje minimálne normatívne financovanie pre malé obce. Podľa rezortu neexistuje, že všetky výdavky obcí boli prekryté memorandom, pretože sú rôzne veľkosti obcí a rôzna výška výdavkov na individuálne riešenia, ktoré ostávajú na financovaní z roz-

počtov obcí. Na vykonávací predpisoch k výške koeficientu bude rezort pracovať v októbri, kedy bude vytvorená aj expertná skupina rezortu aj za účasti zástupcov ZMOS.

ZMOS považuje memorandum za významný dokument, pretože predstavuje najväčší zásah do systému originálnych pôsobností samospráv za posledných dvadsať rokov. V závere rokovania Rada ZMOS odsúhlasila podpis Memoranda medzi ZMOS a Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR.

Ďalšou témou rokovania bola výzva na materské školy z Plánu obnovy a odolnosti. Diskutovalo sa aj o navýšení alokácie do tejto výzvy, keďže mnohé projekty pripravené samosprávami ostali ne realizované. Podľa rezortu financií

prebieha individuálne hodnotenie projektov, pričom sa predpokladá, že projekty, ktoré zostali pod čiarou, budú podporené po vyradení neúspešných projektov, ktoré neprešli hodnotením. Rezort rokuje s Európskou komisiou, aby sa rozbehnuté projekty mohli dokončiť.

Predseda ZMOS tiež informoval o záveroch z rokovania Hospodárskej a sociálnej rady z 19. augusta 2024. Diskusia sa zamerala na financovanie výstavby obecných nájomných bytov prostredníctvom Štátneho fondu rozvoja bývania (ŠFRB) a ministerstva financií. Na rok 2024 bolo pôvodne plánovaných 10 mil. eur na dotácie pre podporu nájomného bývania pre samosprávy, avšak alokovaných bolo len niečo vyše 3 mil. eur, čo viedlo k neuspokojeniu mnohých

schválených žiadostí. V rokoch 2025 a 2026 je zatiaľ plánovaných 0 eur, čo je pre samosprávy neakceptovateľné. V tejto veci ZMOS adresoval list rezortu dopravy a financií.

Podpredseda Komory miest Martin Chren predstavil návrhy na novelu stavebného zákona. Nový zákon je podľa neho najlepší za posledných desať rokov z pohľadu miest a obcí. ZMOS uplatnil niekoľko desiatok pripomienok, ktoré zvyšujú kvalitu stavebnej legislatívy. Stavebné úrady ostávajú na mestách a obciach, rezort rieši zvyšovanie kvality stavebných úradov.

Pripomienkou ZMOS je riešenie stavebných obvodov ponechať na samosprávu, neobmedzovať početom obyvateľov, ale kvalitou výkonu. Zákon nemá obmedzovať, koľko obyvateľov musí mať obyvateľov stavebný obvod, ale stanoviť technické požiadavky na stavebný úrad v zmysle technického a odborného zázemia. Zdôrazňujeme motiváciu spájať sa odhladiac od počtu obyvateľov, ale pozeráť sa na náklady stavebného úradu v určenej minimálnej výške. Štát by nemal predpísať, kde bude stavebný úrad, ale malo by to ostať na rozhodnutí miest a obcí. Kto si chce nechať stavebný úrad, bude môcť tak spraviť, ale bude si musieť vedieť výšky minimálnych nákladov na prevádzku úradu, ktorých výšku bude musieť dofinancovať z vlastných zdrojov. ZMOS k stanovenému termínu na pripomienkovanie nového stavebného zákona (15.8.2024) predložil niekoľko desiatok pripomienok do ktorých zapracoval aj pripomienky z územia.

(Zdroj: ZMOS)

Októbrové doplňujúce komunálne voľby sa budú konať v 38 samosprávach

(Dokončenie zo str. 1)

Starostu si nebudú voliť v obciach Krná a Starina, voľby poslancov obecného zastupiteľstva sa nebudú konať v obciach Podhorany, Abramová a Petrovce.

Primátora budú v októbri voliči vyberať v meste Dobšiná.

Starostu aj poslancov budú voliť v obciach Fijaš a Zemlín.

Starostu si budú voliči vyberať v mestskej časti Košíc Kavečany a v obciach Hviezdoslavov, Malá Mača, Brunovce, Dvorany nad Nitrou, Svrbice, Prosiek, Vasil'ov, Kordíky, Lentvora, Lada, Malé Dvorníky, Zvončín, Nána, Nechvál'ova Polianka, Pichne, Záhradné a Tisinec. Poslancov obecného zastupiteľstva budú občania voliť v obciach Dolné Orešany, Jasenová, Dubovec, Nováčany, Hubina, Lakšárska Nová Ves, Tupá, Lubá, Malé Borové, Orlov a Piskorovce.

Doplňujúce voľby do orgánov samosprávy obcí sa vyhlasujú v prípade, ak sa v niektorej obci nekonali alebo sa z rôznych dôvodov musia opakovať. Takisto vtedy, ak sa starosta či poslanec vzdal a jeho mandát zanikol bez náhradníka. Zákon takisto stanovuje, že voľby sa zopakujú, ak ich vyhlásili za neplatné.

(Zdroj: TASR)

O Centrách zdieľaných služieb sme hovorili so štátnym tajomníkom rezortu vnútra

Predseda Združenia miest a obcí Slovenska (ZMOS) Jozef Božik rokoval so štátnym tajomníkom ministerstva vnútra SR Patrikom Krauspeim.

„Témou rokovania boli Centrá zdieľaných služieb. Presnejšie ich príprava a rozvoj s cieľom zefektívnenia výkonu územnej samosprávy. Zhodli sme sa na tom, že tak pre ZMOS, ako aj pre rezort vnútra je dôležité, aby pripravovaná výzva na budovanie Centier zdieľaných služieb bola v území úspešná. Rokovania s rezortom vnútra budú pokračovať,“ povedal predseda ZMOS Jozef Božik.

Rokovanie sa vo štvrtok 22. augusta 2024 konalo v priestoroch Ministerstva vnútra SR v Bratislave. ZMOS na ňom zastupovala aj ústredná riaditeľka Kancelárie ZMOS Zuzana Špačeková.

(Zdroj: ZMOS)

ZMOS súhlasí s financovaním materských škôl zo štátneho rozpočtu

Združenie miest a obcí Slovenska (ZMOS) súhlasí s financovaním materských škôl (MŠ) zo štátneho rozpočtu. V tejto súvislosti podpísalo memorandum s ministerstvom školstva. Pre samosprávy za ostatných 20 rokov ide o najväčšiu zmenu, čo sa týka riešenia kompetenčného rámca miest a obcí SR. Na stredajšej tlačovej konferencii to uviedol predseda ZMOS Jozef Božík.

„Peniaze, ktoré boli dnes viazané na originálne kompetencie z výnosu dane z príjmov fyzických osôb prejdú pod správu rezortu školstva v tom kontexte, že tieto peniaze sa vrátia späť do rozpočtov miest a obcí v podobe peňazí, ktoré budú účelovo viazané na výkon činnosti MŠ,“ objasnil Jozef Božík. Vyzdvihol záujem rezortu o rokovania aj konštruktívny prístup.

Prvý viceprezident Republikovej únie zamestnávateľov (RÚZ) Mário Lelovský podporuje zvyšovanie dostupnosti MŠ. Matky či rodič môžu podľa neho teda odísť do pracovného pomeru. Skonštatoval, že po viacerých rokoch zamestnávateľia čelia najväčšej výzve, a to nedostatku kvalifikovanej sily. Tento problém sa podľa Mária Lelovského stáva otázkou konkurencieschopnosti celého Slovenska. V tejto súvislosti vníma RÚZ podporu aj zo strany ministerstva školstva a víta zmeny, ktoré prináša.

Ako zhodnotila podpredsedníčka Výboru Národnej rady SR pre vzdelávanie, vedu, mládež a šport Paula Puškárová, zmeny, s ktorými prichádza rezort školstva, sú adresné a odborné. Riešia podľa nej konkrétne veci, na ktoré už dlhodobo verejnosť poukazuje.

„Má sa vytvoriť diferencovaný a transparentný systém financovania predprimárneho vzdelávania, aby sa zabezpečila stabilita, odolnosť a účelové viazanie finančných prost-

riedkov vyčlenených na vzdelávanie,“ uviedlo Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže (MŠVVaM) SR. Návrhom sa splní jeden z cieľov Plánu obnovy a odolnosti SR. Ministerstvo podotklo, že ne-

predpokladá rozpočtovo nekrytý vplyv na rozpočet verejnej správy ani vplyv na príjmy a výdavky verejnej správy celkom. Rovnako nepredpokladá vplyv na limit výdavkov verejnej správy.

V súčasnosti sú podľa rezortu MŠ bez ohľadu na zriaďovateľa financované z vlastných príjmov samosprávy, ktorých podstatnú časť predstavuje podiel na výnose na dani z príjmov fyzických osôb. Riaditeľ špádovej materskej školy by mal byť podľa materiálu povinný prednostne prijať na povinné predprimárne vzdelávanie detí s trvalým pobytom v obci, deti umiestnené v zariadení na základe rozhodnutia súdu a deti, ktoré majú právo na prijatie na predprimárne vzdelávanie.

Zároveň sa má novelou upraviť postup umiestňovania detí na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole tak, aby sa eliminovalo školské vyučovanie v základných školách v popoludňajších hodinách, tzv. dvojzmenná prevádzka. „Uvedomujeme si, že sú

tu mnohé školy v mnohých regiónoch, ktoré nie sú schopné odstrániť okamžite zákaz dvojzmennej prevádzky, a preto tieto dostanú prechodné obdobie, ale máme tu opäť finančné prostriedky aj z plánu obnovy a odolnosti, ktorými chceme pomáhať týmto regiónom a školám, aby vybudovali úplne nové kapacity,“ povedal minister školstva Tomáš Drucker.

Prvotný návrh počtu miest na gymnáziách, stredných priemyselných školách či stredných odborných školách by malo podľa Druckera vytvárať ministerstvo. Následne by návrhy mali byť prerokované. „Krajom naďalej zostane ich právomoc určiť finálne výkony a tak isto naďalej ministerstvu školstva zostane pôsobnosť odvolacieho orgánu,“ podotkol.

(Zdroj: TASR, Foto: ZMOS)

O budovaní dopravných ihrísk sme rokovali s viceprezidentom polície

Predstavitelia Združenia miest a obcí Slovenska (ZMOS) a Ústredného automotoklubu (ÚAMK) SR rokovali s predstaviteľmi Policajného zboru SR na čele s viceprezidentom pre vnútorný poriadok a bezpečnosť Rastislavom Polakovičom a riaditeľom odboru dopravnej polície Jurajom Tlacháčom.

„Spolu s našimi partnermi z ÚAMK máme záujem na budovaní dopravných ihrísk. Našou predstavou je, aby na tento účel bola účelovo viazaná časť financií z povinného zmluvného poistenia. Išlo o úvodné stretnutie k problematike, ktoré bolo veľmi konštruktívne. Hovorili sme aj o téme bezpečnosti na našich cestách,“ ozrejmil predseda ZMOS Jozef Božík.

Na rokovaní v priestoroch Prezídia Policajného zboru SR v Bratislave vo štvrtok 22. augusta 2024 zaznela aj požiadavka na opätovné vytvorenie Rady vlády SR pre bezpečnosť cestnej premávky. ZMOS, ÚAMK a polícia by mali spoločný záujem na riešení uvedených tém pretaviť aj do Memoranda o spolupráci. Jedným z projektov, ktorý by mohol byť súčasťou spolupráce, je aj Protidrogový vlak.

ZMOS na rokovaní zastupoval jeho predseda Jozef Božík, predseda sekcie verejnej správy Rady ZMOS Gabriel Mihályi a odborný expert Kancelárie ZMOS

Tomáš Tahotný. ÚAMK reprezentoval jeho prezident Juraj Smrečan a viceprezident Jakub Naňo.

(Zdroj: ZMOS)

Rokovala Komora obcí za účasti zástupcov malých obcí do 500 obyvateľov

Predsedníčka Komory obcí ZMOS Božena Kováčová zvolala rokovanie komory sa účasti zástupcov malých obcí do 500 obyvateľov k problematike zmene financovania materských škôl od 1. januára 2025.

Rokovanie Komory obcí rady ZMOS za účasti zástupcov obcí do 500 obyvateľov sa uskutočnilo v pondelok 19. augusta 2024 na Štrbskom Plese. Monotematické rokovanie sa venovalo zmene financovania predprimárneho vzdelávania od začiatku budúceho roka. Na rokovaní sa zúčastnila takmer stovka zástupcov obcí zo všetkých regiónov Slovenska.

Rokovanie otvorila predsedníčka Komory obcí a podpredsedníčka ZMOS Božena Kováčová. V rámci rokovania boli predstavené dopady na zmenu financovania materských škôl od 1.1.2025 na rozpočty obcí. Zároveň počas rokovania informovala o priebehu a záveroch rozporového konania k zmene financovania materských škôl.

Rokovanie sa venovalo najmä diskusií o možnostiach ďalšieho postupu zo strany ZMOS a v závere rokovania boli prijaté uznesenia za Komoru obcí, ktoré budú predložené na online rokovaní Rady ZMOS za účasti ministra školstva Tomáša Druckera (20.8.2024).

(Zdroj: ZMOS)

Z rokovania vlády SR

45. SCHÔDZA VLÁDY SR, 21. AUGUST 2024

Vláda prerokovala:

- návrh poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Rudolfa Huliaka, Dagmar Kramplovej, Andreja Danka a Adama Lučanského na vydanie zákona, ktorým sa mení zákon č. 238/1998 Z. z. o príspevku na pohreb v znení neskorších predpisov.

Predkladateľ: minister práce, sociálnych vecí a rodiny.

Súhlas s pripomienkami.

- návrh poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Samuela Migala na vydanie zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov.

Predkladateľ: minister vnútra.

Súhlas s pripomienkami.

- návrh Štatútu Rady vlády Slovenskej republiky pre prevenciu kriminality.

Predkladateľ: minister vnútra a predseda Rady vlády pre prevenciu kriminality.

Schválený.

- návrh na uzavretie Protokolu medzi Slovenskou republikou a Moldavskou republikou, ktorým sa mení a dopĺňa Zmluva medzi Slovenskou republikou a Moldavskou republikou o zamedzení dvojitého zdanenia a zabránení daňovému úniku v odbore daní z príjmov a z majetku.

Predkladateľ: minister financií.

Schválený.

- návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 747/2004 Z. z. o dohlade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Predkladateľ: minister financií.

Schválený.

- návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov.

Predkladateľ: minister financií.

Schválený s pripomienkami.

- návrh na uzavretie Rámcovej zmluvy o úvere medzi Rozvojovou bankou Rady Európy a Slovenskou republikou na spolufinancovanie vybraných cieľov politik v rámci Programu Slovensko 2021 – 2027.

Predkladateľ: minister financií.

Schválený.

- návrh zákona o niektorých opatreniach súvisiacich s riadením kótovanej spoločnosti.

Predkladateľ: minister spravodlivosti.

Schválený.

- návrh zákona, ktorým sa mení zákon č. 309/2023 Z. z. o premenách obchodných spoločností a družstiev a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 530/2023 Z. z. a ktorým sa menia niektoré zákony.

Predkladateľ: minister spravodlivosti.

Schválený.

- návrh Revidovanej Koncepcie

väznenstva Slovenskej republiky na roky 2022 až 2030.

Predkladateľ: minister spravodlivosti.

Schválený.

- zabezpečenie stabilizácie personálneho obsadenia súdov - návrh.

Predkladateľ: minister spravodlivosti.

Schválený.

- návrh Koncepcie činnosti Centra právnej pomoci na roky 2024-2026.

Predkladateľ: minister spravodlivosti.

Schválený.

- návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia niektoré zákony.

Predkladateľ: minister práce, sociálnych vecí a rodiny.

Rokovanie prerušené.

- návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony - nové znenie.

Predkladateľ: minister práce, sociálnych vecí a rodiny.

Schválený.

- návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov.

Predkladateľ: minister práce, sociálnych vecí a rodiny.

Schválený.

- návrh na odvolanie a vymenovanie zástupcu štátu v Hospodárskej a sociálnej rade Slovenskej republiky.

Predkladateľ: minister práce, sociálnych vecí a rodiny.

Schválený.

- návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 200/2019 Z. z. o poskytovaní pomoci na dodávanie a distribúciu ovocia, zeleniny, mlieka a výrobkov z nich pre deti a žiakov v školách v znení neskorších predpisov.

Predkladateľ: minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka.

Schválený.

- katastrálne územia pre začatie pozemkových úprav na rok 2024 a Katastrálne územia pre začatie pozemkových úprav na rok 2025 - návrh.

Predkladateľ: minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka.

Schválený.

- návrh na určenie investičného projektu „Diaľnica D4 v úseku Bratislava-Rača – Bratislava-Záhorská Bystrica“ za strategickú investíciu.

Predkladateľ: minister dopravy.

Schválený.

- návrh na zmenu Štatútu Ministerstva dopravy Slovenskej republiky.

Predkladateľ: minister dopravy.

Schválený.

- návrh na zmenu a doplnenie Štatútu Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky.

Predkladateľ: minister investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie.

Schválený.

- návrh účasti delegácie Slovenskej republiky na 79. zasadnutí Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov a smernice pre postup delegácie.

Predkladateľ: minister zahraničných vecí a európskych záležitostí.

Schválený.

- správa o priebehu a výsledkoch 15. zasadnutia Zmiešanej slovensko-maďarskej komisie pre záležitosti menšín.

Predkladateľ: minister zahraničných vecí a európskych záležitostí.

Schválený.

- národný program duševného zdravia a Akčný plán Národného programu duševného zdravia na roky 2024-2030.

Predkladateľ: ministerka zdravotníctva.

Schválený s pripomienkou.

- národná správa SR spracovaná v zmysle Spoločného dohovoru o bezpečnosti nakladania s vyhoretým palivom a o bezpečnosti nakladania s rádioaktívnym odpadom - návrh.

Predkladateľ: predsedníčka Úradu jadrového dozoru SR.

Schválený.

- návrh účasti delegácie Slovenskej republiky na 68. zasadnutí Generálnej konferencie Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu (MAAE) vo Viedni konanej v dňoch 16. – 20. septembra 2024.

Predkladateľ: predsedníčka Úradu jadrového dozoru SR.

Schválený.

- návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 136/2004 Z. z. o letiskových spoločnostiach a o zmene a doplnení zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 37/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov - nové znenie.

Predkladateľ: minister dopravy.

Schválený.

- návrh zákona ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady

Predkladateľ: minister školstva, výskumu, vývoja a mládeže.

Schválený s pripomienkami.

- návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov - nové znenie.

Predkladateľ: minister školstva,

SCHÔDZA VLÁDY SR PER ROLLAM, 5. AUGUST 2024

Vláda prerokovala:

- návrh k oficiálnej reakcii vlády Slovenskej republiky k Správe Európskej komisie o právnom štáte 2024

Predkladateľ: predseda vlády

Schválený.

výskumu, vývoja a mládeže.

Schválený.

- návrh zákona o vzdelávaní dospelých a o zmene a doplnení niektorých zákonov - nové znenie.

Predkladateľ: minister školstva, výskumu, vývoja a mládeže.

Schválený.

- návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon č. 57/2018 Z. z. o regionálnej investičnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov - nové znenie.

Predkladateľ: minister cestovného ruchu a športu.

Schválený.

- návrh zákona o Fonde na podporu cestovného ruchu - nové znenie.

Predkladateľ: minister cestovného ruchu a športu.

Schválený.

- návrh reakcie vlády Slovenskej republiky k Správe o právnom štáte 2024.

Predkladateľ: minister spravodlivosti.

Schválený.

- návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 663/2007 Z. z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Predkladateľ: minister práce, sociálnych vecí a rodiny.

Schválený.

Utajené materiály

- návrh na odvolanie z funkcie vedúceho diplomatickej misie Slovenskej republiky.

Predkladateľ: minister zahraničných vecí a európskych záležitostí.

Stupeň utajenia: Vyhradené.

Schválený.

- návrh na poverenie funkciou vedúceho diplomatickej misie Slovenskej republiky.

Predkladateľ: minister zahraničných vecí a európskych záležitostí.

Stupeň utajenia: Vyhradené.

Schválený.

- návrh na poverenie funkciou vedúceho diplomatickej misie Slovenskej republiky.

Predkladateľ: minister zahraničných vecí a európskych záležitostí.

Stupeň utajenia: Vyhradené.

Schválený.

Vláda vzala na vedomie:

- informáciu o priebežnom plnení úloh vyplývajúcich z Národného akčného radónového plánu Slovenskej republiky 2022 – 2026 za rok 2023.

Predkladateľ: ministerka zdravotníctva.

- informáciu o 48. zasadnutí Rady vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť.

Predkladateľ: minister spravodlivosti.

- správu z kontrolnej činnosti vykonanej Úradom vlády SR v 1. polroku 2024.

Predkladateľ: vedúci Úradu vlády SR.

- informáciu o plnení úloh z uznesení vlády SR na ministerstvách a ostatných ústredných orgánoch štátnej správy SR v 2. štvrťroku 2024.

Predkladateľ: vedúci Úradu vlády SR.

- zmenu organizačnej štruktúry Union zdravotnej poisťovne, a. s.

Predkladateľ: členovia predstavenstva Union zdravotná poisťovňa, a. s.

Podľa materiálov ÚV SR

sprac.: (st)

Krátené.

Z VYSTÚPENÍ HOSTÍ NA 36. SNEME ZDRUŽENIA MIEST A OBCÍ SLOVENSKA

Denisa Bartošová, prezidentka Asociácie prednostov úradov miestnej samosprávy SR

Sme vašimi pravými rukami

Vážený pán predseda, vážené predsedníctvo, milé primátorky, primátori starostky a starostovia, ctení hostia,

Ako prezidentka Asociácie prednostov úradov miestnej samosprávy SR si vás dovoľujem pozdraviť v mene členov našej asociácie a zároveň veľmi pekne poďakovať pánovi predsedovi Božíkovi za pozvanie na snem a zároveň aj za našu doterajšiu spoluprácu.

Asociácie prednostov úradov miestnej samosprávy SR vznikla v roku 1992 a má za sebou viac ako tridsaťročné skúsenosti. Našu prácu vykonávame nielen pre našich členov ale aj tých, ktorí nie sú našimi členmi, rovnako aj mnohých ďalších zamestnancov, ktorí pôsobia v samospráve.

Hlavným cieľom našej organizácie je pomáhať odbornému rastu, osobnostnému a manažérskemu rozvoju pracovníkov samosprávy, pretože sme takpovediac vašimi

pravými rukami.

Počas viac ako tridsiatich rokov nášho fungovania sme usporiadali množstvo odborných konferencií, seminárov, stretnutí i rokovaní, pričom sme vždy úzko spolupracovali so Združením miest a obcí Slovenska. Naša odborná spolupráca sa pretavuje aj v manažérskom vzdelávaní – produkte šitom na mieru našich prednostov. Za-

meriavame sa na organizáciu našej práce, komunikáciu v konfliktných a záťažových situáciách, otázky súvisiace so zmluvnými rokovania-
mi, motiváciou, sebahodnotením i hodnotením zamestnancov, a pod.

Ako to už bolo spomenuté mojím predrečníkom, spolupracujeme aj so združením hlavných kontrolórov, ale aj s Asociáciou komunálnych ekonómov SR i zahraničný-

mi organizáciami, ktoré združujú prednostov a manažérov na európskej i svetovej úrovni.

Dlhoročnú a veľmi aktívnu spoluprácu máme so Združením tajemníkov mestských a obecných úradov v Českej republike, s ktorými si každoročne organizujeme výmenné pobyty, na ktorých si vymieňame skúsenosti, radíme sa a čerpáme dobré príklady z praxe.

Hovorím o tom preto, aby ste mali prehľad o našej činnosti a práci, ale aj preto, že mám voči vám veľkú prosbu – doplnenie našej členskej základne.

Tak, ako hlavní kontrolóri, tak ani my – prednostovia – nevieme, koľko nás v skutočnosti je. Pripravili sme niekoľko dotazníkových prieskumov, ale napriek tomu sa nám to nikdy nepodarilo zistiť. Preto vás chcem veľmi pekne poprosiť o podporu a súčinnosť, aby ste do našich radom vyslali ďalších prednostov. Momentálne nás je 150, čo nás síce teší, ale aj my sa chceme rozrástť.

Po viacerých diskusiách s pánom predsedom Božíkom sme našli vzájomné prieniky a už dávnejšie máme so ZMOS podpísané memorandum o spolupráci a nebránime sa ani jeho aktualizácii. Verím, že naša spolupráca bude pokračovať nielen v oblasti vzdelávania, ale aj v dopĺňaní rôznych pracovných skupín a komisií napríklad pri pripomienkovaní legislatívy – tak, ako sme napríklad aktívne vstúpili do pripomienkovania novely zákona č. 369 o obecnom zriadení i pri iných zákonoch.

Chcem vám všetkým popriať veľa zdravia, veľa pracovných i osobných úspechov. Nech sa vám vo vašich mestách a obciach darí napredovať, rásť a rozvíjať potenciál, ktorý máte a pracovať tak, aby naši občania boli spokojní.

Verím, že vzájomnou podporou, skúsenosťami i nadšením priradjeme k ďalším rokom úspešnej vzájomnej spolupráce.

Veľmi pekne vám ďakujem.

Jozef Mikloško, komisár pre deti

Najcennejšie, čo máme, sú naše deti

Vážený pán predseda, vážené predsedníctvo, vážené panie starostky a páni starostovia, vážené panie primátorky a primátori,

skúsím na chvíľu odpútať vašu pozornosť od tých ťažkých tém, ako sú financie, legislatíva a paragrafy, k tomu najcennejšiemu, čo u nás máme - našim deťom.

Dovoľte, aby som vás pozdravil v mene 972 824 detí, ktoré v súčasnosti na Slovensku máme. Hlavne sa vám chcem poďakovať za to, že napriek všetkým zložitým problémom v našej spoločnosti zostáva Slovensko ako krajina priateľská k deťom a priateľská k rodinám. Väčšina detí na Slovensku je šťastná a zažíva šťastné detstvo. A verím aj tomu, že napriek neľahkej situácii sa nám to podarí ešte rozšíriť a pokračovať týmto smerom.

Pár vetami však aj o tom, čo trápí slovenské deti. V našom veľkom prieskume sme sa pýtali detí čo ich najviac trápi a 42 % detí odpevedalo, že majú strach z odlúčenia od jedného alebo oboch rodičov. Aj preto vám v tejto súvislosti chcem poďakovať za to, že vaše komunitné služby na záchranu rodiny - či už pri rozpade rodiny alebo odobrati detí - sú absolútne nezastupiteľné. Vaša komunitná práca a práca so širokou rodinou je nezastupiteľná a čím viac sa bude rozvíjať a podporovať, tým viac rodín

bude fungovať.

Trápi nás aj situácia v oblasti šikany a násilie. Až 45 % populácie Slovenska si myslí, že najväčší problém Slovenska, popri iných problémoch, je násilie. V tejto problematike už ohlásil pán predseda ZMOS, že spolu pripravujeme vzdelávacie aktivity – akadémiiu proti šikane. Zapojení sú do nej aj naši odborníci a ja vám za túto spoluprácu chcem poďakovať.

Ďalším problémom, ktorý nás trápi, je nárast chudoby. V súčasnosti už až jedna tretina našich rodín žije pod hranicou chudoby. Aj v riešení tohto problému chceme s vami spolupracovať a hľadať spoločné riešenia. Vieme aké problémy máme aj v marginalizovaných rómskych komunitách a že aj týmto deťom treba významne pomá-

hať, aby ten prepad do chudoby bol čo najmenší a aby sa z toho dostali.

Najväčší problém, ktorý nás trápi a pri ktorom sa chcem trochu zastaviť, je duševné zdravie našich detí. Zažili sme pandémiu, následne ďalšie faktory, ktoré spolu s rozpadom rodín spôsobili, že ako jeden môj priateľ - psychiater - trochu tak pejoratívne hovorí, že každý zdravý človek je len zle vyšetrený pacient. Pravdou však je, že máme veľmi výrazný, až 31 % nárast duševných ochorení. U detí zaznamenávame sebaopoškodzovanie a ďalšie prejavy, ktoré sú reakciou na situácie, ktoré deti prežívajú.

Smutným faktom je, že na Slovensku sú samovraždy na druhom mieste v počte úmrtí detí a mladistvých. Napríklad vo Veľkej Británii

dokonce už na prvom mieste.

Práve v tejto oblasti máme veľké pole pôsobnosti a čaká nás veľa práce. Na prvom a najdôležitejšom mieste je pomoc pri udržaní rodiny. Dieťa potrebuje aspoň jednu bezpečnú väzbu, ktorej môže dôverovať. Nedávno jedna štúdia zverejnila výsledky ktoré deti sú najviac chránené pred duševnými problémami a jednoznačne zvíťazila „klasika“ – rodičia, ktorí milujú svoje deti a určujú im jasné pravidlá a jasné hranice.

Verím, že v spoločnej spolupráci sa nám podarí veľa vecí ešte rozvinúť a že tieto témy budú aj naďalej oscilovať v našom snažení. Verím že do tejto spolupráce sa zapoja aj mladí ľudia.

V súvislosti s týmito témami naj-

viac nás však trápi absolútny nedostatok odborníkov. Na Slovensku máme 48 detských psychiatrov a len 180 lôžok pre malých pacientov. Musíme hľadať spôsoby, ako motivovať učiteľov, lekárov a ľudí, ktorí pracujú s deťmi, aby nám pomáhali v tejto náročnej dôležitej práci.

Ešte raz vám úprimne ďakujem za všetko, čo robíte pre naše deti. Ako povedal pán predseda Božík – rozvíjajme najväčšiu slovenskú hodnotu – zdravý sedliacky rozum. Rozvíjajme aj to, či hovoria dohovory o právach – národné tradície a národné zvyklosti, ktoré pomáhajú deťom v rodinách.

Ešte raz vám v mene detí ďakujem a teším sa na ďalšiu spoluprácu.

Zuzana Stavrovská, komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím

Každý človek má právo žiť v prostredí, v ktorom žil a v ktorom si praje žiť

Vážený pán predseda, vážené predsedníctvo, vážené panie starostky, panie primátorky, vážení páni starostovia a páni primátori,

spomínam si na moje prvé vystúpenie v roku 2016, keď som sa po prvý raz zúčastnila na vašom sneme. Vtedy som vás informovala o tom, že 1. marca 2016 vznikol úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím. Odvtedy sa rozvíja naša spolupráca a pravidelne sa stretávame aj na výjazdových dňoch komisárky v mestách. Celkovo sme navštívili 49 miest a veľmi si vážim vašu ústretovosť i pohostinnosť.

Cieľom našich návštev je priblíženie činnosti úradu, pomoc ľuďom, ktorí potrebujú našu podporu a pomoc, ale aj zozbierať podnety a poskytnúť poradenstvo. Naším cieľom je aj zisťovať ako ľudia so zdravotným postihnutím v daných regiónoch žijú.

Veľmi vítame, keď nás mesto oboznámi aké kroky robí pre ľudí so zdravotným postihnutím, ako fungujú služby – najmä opatrovateľská služba. Zaujímajú nás aj chránené dielne a sociálne podniky, inkluzívne vzdelávanie detí aj to, ako ako školy využívajú pod-

porné opatrenia

Výsledky našich návštev sú potom zhrnuté v správach o činnosti, ktoré každoročne predkladáme poslancom Národnej rady Slovenskej republiky na prerokovanie.

Keď si spätne premietneme čo v správe za rok 2023 najviac rezonuje, tak to sú problémy týkajúce sa porušovania ľudských práv zakotvené v článku 9 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím. A to je prístupnosť. Na mysli mám architektonickú prístupnosť, ale aj prístupnosť ku

komunikácii, k informáciám. Zo všetkých 122 porušení, ktoré sme vlani prešetrovali, je najvyšší počet práve v otázkach prístupnosti.

I mne osobne sa stalo, že som si pred dva a pol rokmi zlomila nohu a keďže sme mali naplánovaný výjazdový deň do Hlohovca, tak na vlastnej koži som si na invalidnom vozíku mala možnosť otestovať bezbariérovosť mesta Hlohovca.

Každý z nás sa môže ocitnúť v situácii, v ktorej ľudia so zdravotným postihnutím bežne žijú. A z tohto miesta vás chcem poprosiť

aby ste odstraňovaniu architektonických bariér venovali zvýšenú pozornosť. V konečnom dôsledku sa to potom odráža aj vo výkone volebného práva počas volieb, keď sú volebné miestnosti bariérové, rovnako aj vstupy do budov a tiež nedostatok parkovacích miest. V prieskumoch, ktoré robíme, toto všetko sledujeme.

Ešte chcem upriamiť vašu pozornosť na sociálne služby, ktoré máte v kompetencii. Na úrade sa stretávame s tým, že ľudia, ktorí majú obmedzenú alebo sú pozbavení spôsobilosti na právne úkony, sú odkázaní na konanie opatrovníka. A týmto opatrovníkom často býva mesto alebo obec. V tejto súvislosti vás chcem poprosiť aby ste veľmi citlivo vnímali svojho opatrovanca, zvažovali, aké kroky pre neho robíte. Zvážte, ako často ste s ním v kontakte, ako často ste dali preveriť dôvod rozsudku, ktorým bol v minulosti pozbavený svojprávnosti na právne úkony. A v tomto kontexte rozhodujte aj o jeho sociálnych službách. Nedopustite, aby títo ľudia boli doživotne v sociálnej detencii. Každý človek má právo žiť v prostredí, v ktorom žil a v ktorom si praje žiť.

Chcem vás vyzvať aj k tomu, aby ste podporili vytvorenie a

budovanie komunitných služieb vo vašich obciach a mestách. V tomto zmysle náš úrad dáva aj odporúčania vláde.

Upozorniť vás chcem aj na to, že školy, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti miest a obcí, veľakrát nemajú vytvorené podmienky na to, aby mohli vzdelávať deti so zdravotným postihnutím. Školský zákon síce hovorí o podporných opatreniach, ale v praxi nie sú plne realizované a deti – hlavne s autizmom – sú vyčleňované do individuálneho vzdelávania. Práve mestá a obce musia dohliadať na to, aby školy mali vytvorené podmienky na vzdelávanie detí so zdravotným postihnutím.

Záverom vám chcem povedať, že vás veľmi rada privítam v našom úrade. Príďte s akýmkoľvek problémom spadajúcim do našej kompetencie a som rada, že mnohí už tak aj robíte.

Aj náš úrad patrí k tým, ktorí vlani podpísali memorandum o spolupráci so Združením miest a obcí Slovenska a aj na základe toho môžeme našu vzájomnú spoluprácu ešte viac rozvíjať.

Prajem vám všetkým nech sa vám darí a nech rokovanie tohto snemu naplní vaše očakávania.

Veľa zdravia a ďakujem.

Jozef Božik, predseda Združenia miest a obcí Slovenska

Dovoľte mi pár slov k tomu, čo tu odznelo

Ctené dámy vážení páni,

tie príhovory, ktoré tu odzneli v závere tohto bloku, akcentovali našu spoluprácu s Asociáciou prednostov mestských a obecných úradov. Pani prezidentka uvied-

la, že nevedia presne koľko prednostov je ich členom. Nuž keď zoberieme 141 miest a 39 mestských častí Bratislavy a Košíc, tak okolo tohto počtu by sa to mohlo pohybovať. Ale poznám aj obecné úrady s počtom obyvateľov

do 2-tisíc i nad 2-tisíc, ktoré tiež majú prednostov, takže ten počet prednostov je určite väčší.

Súhlasím so slovami pani prezidentky, že pre primátorov a i pre starostov, pokiaľ majú prednostov, sú to naozaj pravé ruky a význam-

ná pomoc pri našej práci. Veľmi si vážim skutočnosť, že tá interakcia medzi prednostami, primátormi a starostami funguje a dnes bola aj verbalizovaná na našom sneme. Preto verím, že viacerí z vás, ktorí máte inštitucionalizovanú funkciu prednostu, to cítite rovnako. Takže pri ďalšej spolupráci podobne, ako budeme rátať s odborníkmi z rôznych oblastí, dáme ponuku aj Asociácii prednostov aby nominovali svo-

jich členov.

Od oboch komisárov tu zarezovala problematika starostlivosti o deti. Táto problematika je naozaj meritórna, je podstatná, lebo sa týka budúcnosti našej spoločnosti. A pravdou je aj to, že v tejto oblasti samospráva koná veľmi veľa. Pravdou je, že v kontexte zdravotníctva, obhajoby ambulantných pohotovostí pre deti – to všetko je o deťoch, ktoré potrebujú tú najväčšiu mieru starostlivosti.

Poznáte to z vlastnej praxe – narastá nám počet detí, ktoré majú špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby – či je to problematika autizmu alebo ADHD i množstva ďalších diagnóz, ktorých je už, žiaľ, veľmi veľa. Nechceme, aby tieto deti boli vyčleňované z kolektívov, ale naopak, potrebujeme ich ešte viac integrovať. Som rád, že práve v tejto oblasti robí samospráva kroky až nad rámec očakávaní. Hovorili sme aj o technických škólkach, ktoré majú veľký zámer robiť inklúziu aj s týmito deťmi.

Pred niekoľkými chvíľami sme na našom sneme privítali Mateja Tótha a možno sa pýtate, čo má on spoločné s našim snemom. Prečo Akadémia Mateja Tótha je našim partnerom. Tak vám to teda poviem.

Keď som sa s ním osobne zoznámil a potom aj s jeho akadémiou, tak som pochopil, že práve toto je cesta, ktorá bude deti spájať, ktorá ich bude navádzať na to, aby sa nebáli telesnej výchovy, ale aby športovanie mali rady.

Keď sa Matej Tóth vrátil v roku 2016 z Ria de Janeiro s tým fan-

tastickým víťazstvom všetci sme mu tleskali. A je úžasné, ako toto svoje víťazstvo, to zlato i svoj charakter a poctivú prácu, premietol do projektu, ktorý už vo viacerých mestách a obciach úspešne realizujeme. A všetkým, ktorí to ešte neskúsili, to budem vrelo odporúčať.

To všetko, čo sme si tu v ostatných vystúpeniach vypočuli – od pani komisárky i od pána komisára a aj ostatných – nás núti hľadať nové cesty. A Matej nám jednu z nich ponúka, ponúka nám návod ako na to.

My v Partizánskom sme už Akadémiu dotiahli do každej jednej materskej školy a do každej základnej školy.

Bol by som rád, keby sa nám Matej prihovril, lebo možno v niektorom z vás zapáli záujem o túto aktivitu. Kto iný, ako autor jedinečnej myšlienky, by vás o tom presvedčil lepšie.

Podporujú ho také spoločnosti, ako je Slovenská sporiteľňa, O2, pretože svojou jedinečnosťou priniesol niečo, čo u nás, v našom meste, rozdáva radosť a potešenie. Dokonca aj učiteľia

sa tešia na to, že po vyučovaní sa môžu venovať deťom v rámci telesnej výchovy. A ja by som chcel tú radosť, ktorú máme u nás, odporučiť aj vám všetkým.

Deti, ktoré sa hýbu, športujú, tešia sa zo života, cítia lásku rodičov, vyrastajú v šťastí – to je to, čo naša spoločnosť potrebuje. Aby naša nová generácia aj o päť, o desať rokov bola zdravá a aby z týchto detí vyrástli noví primátori a noví starostovia, ktorí budú ďalej tvoriť náš ZMOS.

Ďakujem pekne.

Matej Tóth, riaditeľ VŠC Dukla Banská Bystrica, zakladateľ O2 Sportovej akadémie Mateja Tótha

Čo do detí investujeme, to sa nám s istotou vráti

Ctení hostia, vážené dámy a páni,

ťažko sa hovorí po pánovi Božikovi. Úprimne mu ďakujem za jeho slová a veľmi sa teším zo spolupráce so Združením miest a obcí na Slovensku. Aj vďaka nej máme nadviazanú spoluprácu s mnohými mestami a obcami.

Všetci uvedomujeme spoločenskú zodpovednosť za našu mladú generáciu, pretože práve deti sú budúci základ našej spoločnosti a to, čo do nich investujeme, sa nám s istotou vráti a to nie len v zdravotníctve, ale aj v rozvoji ich osobnosti.

Naša športová akadémia Mateja Tótha je zmesou všetkého toho, čo chceme deťom dať – okrem toho zdravotného benefitu, fyzického

i mentálneho, sa im snažíme pomáhať aj v rozvoji ich osobnosti.

Ešte raz ďakujem za spoluprácu so Združením miest a obcí

Slovenska a pokladám ju za najväčší pilier, ktorý nám v rámci akadémie pomáha rozvíjať našu myšlienku, naše know how a

našu metodiku dokázali rozšíriť do všetkých kútov Slovenska a k všetkým deťom, ktoré budú mať o to záujem.

Našou akadémiou za tých

osem rokov jej existencie prešlo desaťtisíce detí. A to všetko vďaka vám, starostom a primátorom.

Ďakujem vám za podporu a teším sa na budúcu spoluprácu,

Vystavovatelia na 36. sneme Združenie miest a obcí Slovenska

Kolobeh dlhov v zdravotníctve pokračuje, treba systémové riešenia a nie iba hasiť aktuálne problémy

Slovenské zdravotníctvo je stále vážne chorým pacientom, pri živote ho držia čiastočné riešenia, ale ku komplexným opatreniam zo strany Ministerstva zdravotníctva (MZ) SR, ktoré by znamenali jeho stabilizáciu, stále nedošlo. Vyplynulo to z kontroly Najvyššieho kontrolného úradu (NKÚ) SR.

Tá bola zameraná na postupy rezortu zdravotníctva v rokoch 2018 až 2023 v oblastiach, ktoré už v minulosti národná kontrolóri prierezovo preverovali. Išlo o päť oblastí – hospodárenie zdravotníckych zariadení, koncesné zmluvy, náklady spojené so správou stavieb, verejné obstarávanie a posilnenie zodpovednosti manažmentu za výsledky. „Napriek prijatiu čiastočných opatrení, stále chýba komplexná úprava finančného riadenia, funkčný systém využívania informačných systémov poskytujúcich dáta v čo najširšom spektre verejnej politiky zdravia, lepšie nastavenie osobnej zodpovednosti, ale i vytvorenie organizačného útvaru, ktorý by odborne a metodicky pomáhal podriadeným organizáciám,“ zdôrazňuje podpredsedníčka kontrolného úradu Henrieta Crkoňová. Kontrolóri na základe aktuálnych zistení odporúčajú parlamentnému výboru pre zdravotníctvo, aby zaviazal vládu žiadať od ministerstva zdravotníctva ucelenú koncepciu udržateľného finančného riadenia zdravotníctva. „Ak nie je zrejma reálna potreba a následná distribúcia verejných zdrojov v systéme verejného zdravotníctva, výsledkom bude neustále sa znásobujúci nedostatok financií,“ dodáva podpredsedníčka NKÚ.

„Stále je zásadným problémom hospodárenie univerzitných a fakultných zdravotníckych zariadení. Nadalej totiž tieto koncové zariadenia generujú straty, zadlžujú sa a platia faktúry vo výraznom časo-

vom oneskorení,“ približuje závery kontroly H. Crkoňová. Ku koncu roka 2023 bol stav záväzkov 13 najväčších nemocníc cez miliardu eur. Tieto štátne zariadenia mali pritom viac ako 95% podiel na celkovom dlhu organizácií v pôsobnosti ministerstva zdravotníctva. Po lehote splatnosti boli koncom minulého roka faktúry v hodnote bezmála 700 miliónov, priemerné oneskorenie platieb bolo 397 dní. „Auditom potvrdeným rizikom je aj to, že značná časť dlhov nemocníc sa dostala do súkromných rúk a ich vymáhanie s penále môže výrazne zatažovať rozpočet zdravotníctva a odčerpávať financie, ktoré by mali byť primárne použité na liečbu pacientov, prevádzku nemocníc či odmeňovanie lekárov, zdravotníckeho personálu,“ zdôrazňuje podpredsedníčka slovenských kontrolórov. K oddlžovaniu zdravotníctva štát pristúpil za ostatných dvadsať rokov päťkrát a v tomto roku by to malo byť šiesty raz. Do konca minulého roka bolo na splatenie dlhov vynaložených viac ako 2,2 miliardy eur.

Slovensko oneskorenými platbami porušuje európsku smernicu o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách, za čo od minulého roka čelí európskej žalobe. Štátu hrozia niekoľkomiliónové sankcie. V apríli 2024 vydal rezort zdravotníctva vyhlášku, ktorej súčasťou je krátkodobý plán v rámci nápravných opatrení v súdnom spore – poskytnutie sumy 119 mil. eur pre ústavnú starostlivosť poskytovanú vo vybraných nemocniciach

na splácanie záväzkov dodávateľov a služieb. Verdikt Súdneho dvora Európskej únie v tejto veci nebol do skončenia kontroly vydaný.

V kontrolovanom období bol viditeľný nárast prevádzkových nákladov fakultných a univerzitných nemocníc. Dôvodom rastúcej zadlženosti zdravotníckych zariadení bolo aj prijímanie niektorých krokov zo strany štátu, napríklad zvyšovanie osobných nákladov. „Zvyšovanie osobných nákladov v 13-tich zariadeniach v pôsobnosti rezortu zdravotníctva ukázalo, že až 84 % všetkých príjmov zo zdravotných poisťovní bolo použitých práve na mzdy a odmeňovanie zamestnancov,“ uviedla H. Crkoňová a dodala, že „prijímanie akýchkoľvek opatrení, aj mzdových, musí ísť ruka v ruke s rozpočtovým krytím“. Pričom zvyšnými 16 % disponibilných zdrojov nebolo možné zabezpečiť ostatné zvýšené náklady súvisiace s prevádzkou i zdravotnou starostlivosťou. Ide napríklad o pretrvávajúce neriešenie investičných dlhov súvisiacich s opravou a modernizáciou budov, narastajúce ceny energií či financovanie opráv a udržiavanie zastaranej a opotrebovanej zdravotníckej techniky.

Jedným z krokov, ktoré v minulosti národná autorita pre externú kontrolu odporúčala vedeniu ministerstva, bola centralizácia a zefektívnenie riadenia procesov. V rámci Plánu obnovy a odolnosti sa naša krajina zaviazala k reforme centralizácie riadenia najväčších nemocníc a k zriadeniu Útvoru centrálného riadenia. Vytvorí sa

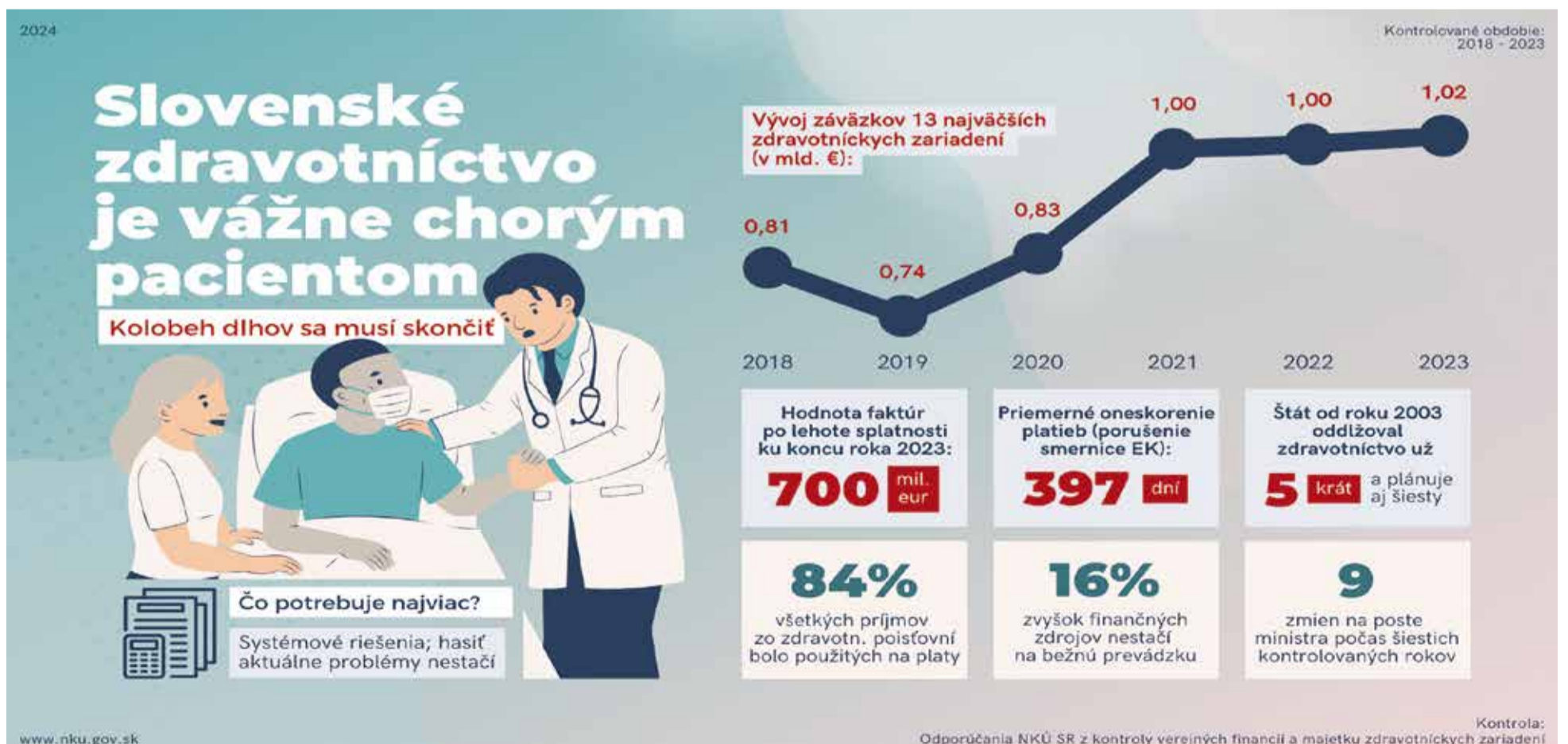
má systém centrálného riadenia štátnych nemocníc (14 nemocníc – príspevkových organizácií a 5 nemocníc – akciových spoločností), ktorého súčasťou budú štyri oblasti: 1. centrálny kontroling, rozpočtovanie, plánovanie a monitoring výkonnosti; 2. procesy centrálného nákupu liekov, medicínskych materiálov, prístrojovej techniky; 3. centralizácia podporných služieb; 4. riadenie ľudských zdrojov. Zriadenie útvaru však oproti pôvodným plánom mešká. V tejto súvislosti podpredsedníčka národnej autority pre externú kontrolu pripomína, že len nedávno, k 1. júlu 2020 zanikol Úrad pre riadenie podriadených organizácií, ktorý mal dané činnosti garantovať a vykonávať.

Jedným z vážnych problémov, ktorý ovplyvňuje prípadné reformy v zdravotníctve, je personálna nestabilita na ministerstve zdravotníctva. Počas šiestich kontrolovaných rokov došlo k deviatim zmenám na poste ministra. Na ministerstve bolo v tomto období zároveň prijatých 36 významných organizačných zmien, keď vznikali, zanikali a transformovali sa rôzne odborné útvary, pričom kontinuita plnenia niektorých úloh nebola vôbec zabezpečená. Príkladom nezvládnutých zmien je zánik už spomínaného Úradu pre riadenie podriadených organizácií ako aj Inštitútu zdravotnej politiky. Kontrolórom pritom neboli predložené oficiálne zdôvodnenia, prečo zanikli a nezostala po nich ani odborná písomná agenda. „Práve tieto dve inštitúcie pritom zohrávali dôležitú

úlohu pri realizácii krokov rezortu zdravotníctva, ktoré sa odvíjali aj od odporúčaní kontrolórov,“ uzatvára podpredsedníčka H. Crkoňová. Nedostatok personálu kontrolovala aj v útvare vnútorného auditu a útvare vnútornej kontroly, dozoru a sťažností.

K zlepšeniu a nájdeniu riešení nedošlo ani pri nakladaní s majetkom štátu. Konkrétne prípady neboli doriešené. Ide napríklad o hľadanie možnosti plynulého financovania zo štátneho rozpočtu podtlakovej jednotky SARS v Nemocnici akademika L. Déreza v Bratislave, ktorá je určená pre liečbu vysoko infekčných nákazlivých chorôb. Toto zariadenie v súčasnosti pre havarijný stav nefunguje. Na servisnú údržbu a rekonštrukčné práce pritom v rokoch 2018 – 2023 poskytlo ministerstvo viac ako 670-tisíc eur. V minulosti národná kontrolóri odporúčali vedeniu rezortu pasportizáciu stavieb v správe podriadených zariadení a na základe jeho plánov investičné projekty. Až v minulom roku bola urobená pasportizácia, ktorá však bola zameraná iba na zlepšenie energetickej efektívnosti budov a na navrhnutie opatrení na zníženie uhlíkovej stopy. Pri rozhodovaní o aktuálnych investíciách do budov neboli využité závery a odporúčania tejto čiastočnej pasportizácie. Čiastočne realizované boli odporúčania týkajúce sa prehodnotenia efektívnosti a hospodárnosti uzatvorených koncesných zmlúv a verejného obstarávania.

(NKÚ)

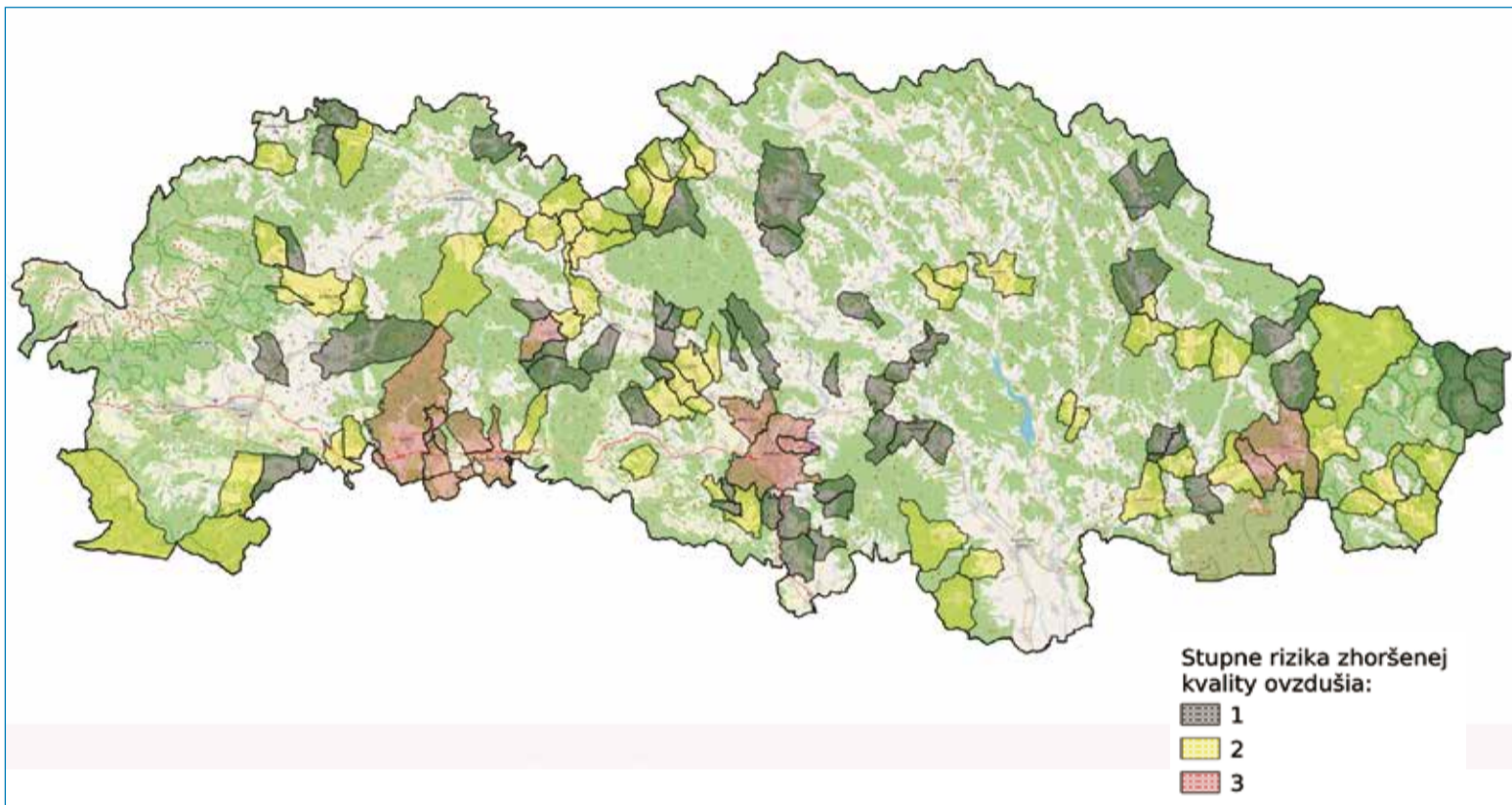

Spoločne za lepšou kvalitou ovzdušia v Prešovskom kraji

Napriec kraji s oblastami, ktoré majú problém s kvalitou ovzdušia, práve prebiehajú práce na vypracovaní Programu na zlepšenie kvality ovzdušia (PZKO). Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMÚ) vyčlenil na základe merania a modelovania tzv. oblasti riadenia kvality ovzdušia (ORKO). Každý kraj je špecifický svojimi podmienkami v kvalite ovzdušia, čo sa ukázalo v rozdielnych problémoch so znečisťujúcimi látkami v danej lokalite. Prešovský kraj (PSK) nepatrí medzi kraje s najhoršou kvalitou ovzdušia, no neznamená to, že nie je čo zlepšovať.

Čo znamená byť rizikovou obcou?

PSK ako zóna, ktorá sa pri hodnotení kvality ovzdušia posudzuje ako celok, má pre rok 2023 vyhlásených 116 obcí, u ktorých je predpoklad zhoršenej kvality ovzdušia z dôvodu vykurovania domácností. Rozloha územia, ktoré môže byť ohrozené zhoršenou kvalitou ovzdušia, je 45,6 km². Počet obyvateľov zóny PSK žijúcich v rizikových obciach, ktorí sú vystavení znečistenému ovzdušiu, je cca 140 000. Občania sa počas vykurovacej sezóny nevyhnú zvýšeným koncentráciám prachových častíc PM₁₀ a PM_{2,5} a karcinogénnym látkam typu benzo(a)pyrén (BaP). Podľa metodiky integrovaného posúdenia, ktorú spracoval SHMÚ, boli všetky tieto obce rozčlenené do troch rizikových stupňov od 1 – najmenej zasiahnutá obec znečistením; až 3 – najviac znečistená obec na základe modelovania.

Rizikové obce (obce ohrozené zhoršenou kvalitou ovzdušia) určené metódou integrovaného posúdenia pre rok 2023, Prešovský kraj. Zdroj SHMÚ (<https://www.shmu.sk/sk/?page=2781>)

Povinnosť vypracovať Program na zlepšenie kvality ovzdušia vzniká tým zónam a aglomeráciám, na území ktorých sa nachádza aspoň jedna obec s rizikovým stupňom 3, kvôli čomu je Okresný úrad v sídle kraja povinný vydať Program na zlepšenie kvality ovzdušia. V súvislosti s pripravovaným PZKO v zóne PSK, Okresný úrad v sídle kraja v spolupráci so Slovenskou agentúrou životného prostredia a PSK zorganizoval vo vybraných mestách 5 stretnutí so zástupcami samospráv postihnutých obcí:

- 2. 5. 2024 – okres Levoča a Poprad
- 3. 5. 2024 – okres Bardejov, Svidník a Stropkov
- 6. 5. 2024 – okres Stará Ľubovňa a Kežmarok
- 7. 5. 2024 – okres Snina, Humenné a Medzilaborce
- 9. 5. 2024 – okres Prešov, Sabinov a Vranov nad Topľou

Na každom stretnutí so starostami rizikových obcí sa preberali viaceré témy. Aby starostovia/primátori mali predstavu, čo od nich požadujeme, bola prezentovaná téma kvality ovzdušia v zóne Prešovského kraja. Taktiež bola vysvetlená problematika PZKO ako strategického dokumentu, na ktorého tvorbe sa obce plne podieľajú. Následne sa preberali opatrenia na zlepšenie situácie v obciach, financovanie opatrení, dotazník opatrení, ktorý je dôležitým zdrojom informácií do dokumentu PZKO, a osвета v rámci problematiky kvality ovzdušia a vykurovania, ktorú vie zastrešiť

Stretnutia v Prešovskom kraji k príprave PZKO (Snina).

projekt LIFE IP – Zlepšenie kvality ovzdušia (Populair).

Postrehy zo stretnutí

V rámci diskusia starostovia poukazyvali na rovnaké problémy v súvislosti s kvalitou ovzdušia v obciach. Väčšina frustrácie vychádzala z nemožnosti financovania opatrení, ktoré by mali najpriaznivejší dopad na zlepšenie situácie. Starostovia preto zdieľali svoje skúsenosti s prácou vo svojej obci.

Rozoberali sa tieto témy:

- **tranzitná doprava** – akútne zabezpečenie obchvatov, rýchlostných ciest či diaľnic mimo obcí; zabezpečenie pravidelnej opravy cestných komunikácií v intraviláne obce, aby nedochádzalo k nárastu emisií z dopravy v miestach, kde je zastaraná infraštruktúra;
- **energetická chudoba** – ťažká riešiteľnosť so znečisťovateľmi, ktorí nemajú dostatok finančných prostriedkov na kvalitné palivo a moderné vykurovacie zariadenie; nedostatočná finančná podpora občanov vo veci vykurovania domácností;

kontroverzná vymožitelnosť pokút od občanov, u ktorých sa preukáže spaľovanie odpadu; obava z diskriminácie obyvateľov obce pri napomenutí kvôli podozreniu zo spaľovania odpadu vo vykurovacom zariadení, z dôvodu zohľadňovania finančnej situácie daného občana.

Zhrnutie

Po stretnutí starostovia zaslali vyplnené dotazníky a vďaka nim viac rozumieme problémom, s ktorými sa potykajú. Dozvedeli sme sa cenné informácie ohľadne plánovaných opatrení, ktoré môžu zlepšiť kvalitu ovzdušia v obci, a naopak tie, na ktoré nemajú momentálne dosah. Všetky problémy, s ktorými sa starostovia potykajú pri svojej praxi, sú cennými informáciami z prvej ruky, ktoré poukazujú na to, kde je potrebné zmeniť politiku, aby sa situácia zlepšila. Tieto opatrenia budú základom pre tvorbu PZKO. Dúfame, že spoločne tak docielime lepšiu kvalitu ovzdušia v Prešovskom kraji.

(Zdroj: SAŽP)

**Slovenský vidiecky parlament s obcou Papradno
s partnermi vyhlasujú 23. ročník súťaže**

VIDIECKY PARLAMENT
NA SLOVENSKU

Vidiecka žena roka – „Líderka roka 2024“

V rámci osláv Svetového dňa vidieckych žien, t. j. 15. október, oceníme víťazky súťaže. Vidiecke ženy – líderky.

Do súťaže môže byť nominovaná žena, ktorá svoj voľný čas venuje aktivitám v rôznych oblastiach verejného života a vo svojej komunite – obci, časti obce, mikroregióne, v zastupiteľstve je uznávanou osobnosťou – „líderkou“.

Kategórie, v rámci ktorých môžete nominovať ženy všetkých národností a menších žijúcich na území Slovenska:

žena – aktivistka: pôsobí v 3. sektore (miestna organizácia, združenie, klub, a i.)

žena – politička: pôsobí v miestnej politike (starostka, členka miestneho zastupiteľstva)

žena – podnikateľka: svoje podnikateľské aktivity realizuje na vidieku, sprostredkúva zamestnanie, vytvára pracovné príležitosti, zviditeľňuje obec a prepája komunitný rozvoj s ekonomickým rozvojom, podniká na vidieku

žena – remeselníčka: ovláda remeslo a odovzdáva ho mladej generácii.

Nominácie posielajte do 30. septembra 2024 na adresu: OZ SVP, Kapitulska č.13, Banská Bystrica,
e-mailom: maria.behanovska@gmail.com, 0915 446 538.

Konferencia, vyhlásenie výsledkov súťaže a spoločenský večer bude 11. októbra 2024 v obci Papradno, okres Považská Bystrica
Prijmite pozvanie a rezervujte si tento deň.

Ing. Mária BEHANOVSÁ

PRIHLÁŠKA do súťaže

Vidiecka žena roka – „Líderka roka 2024“

Nominujem

Titul, meno a priezvisko:

Do kategórie:

1. žena roka – aktivistka / pôsobí v 3. sektore (miestna organizácia, združenie, klub, neformálna skupina)
2. žena roka – politička / pôsobí v miestnej politike (starostka, členka miestneho zastupiteľstva)
3. žena roka – podnikateľka / podniká na vidieku, zamestnáva ľudí z vidieka
4. žena roka – remeselníčka / venuje sa tradičnému slovenskému ľudovému remeslu

Adresa trvalého bydliska:

Vek:.....

Povolanie:.....

Tel:.....email:.....

Dôvod nominácie uveďte na nasledujúcej strane

Údaje o osobe, ktorá podáva nomináciu

Titul, meno a priezvisko:.....

Adresa trvalého bydliska:.....

Tel:.....email:.....

Vzťah k osobe, ktorú nominujem /rodina, kolegyňa/

Dôvod nominácie:

Uveďte konkrétne aktivity, v čom a ako sa angažuje, čím sa zaoberá, aké úspechy dosiahla. Vyberte len tie najpodstatnejšie, ktoré sú z Vášho pohľadu výnimočné a odôvodnite /v rozsahu max. jednej strany /.

DIÁR SAMOSPRÁVY 2025

- Jedinečný svojho druhu
- Užitočný pomocník
- Vhodný darček pre partnerov samosprávy

DIÁR OBSAHUJE:

- niekoľko pomôcok k systému verejnej správy;
- **KALENDÁRIUM 2025:** ročné, týždenné, denné, 1 týždeň=dvojstrana;
- **ADRESÁRE:** Regionálnych vzdelávacích centier - členov AVS, ministerstiev, úradov samosprávnych krajov, profesijných združení samosprávy, RZ ZMOS, ústredných orgánov, a i;
- **CITÁTY** a zrnká múdrosti;
- priestor na základné údaje o obci/meste, inštitúcií, iné údaje;
- praktické pomôcky: abecedný zoznam mien, osobný adresár, poštové a telefónne smerové čísla,
- štátne sviatky, školské prázdniny, dôležité telefónne čísla a iné;
- **VOLNÉ LISTY NA POZNÁMKY** z pracovných rokovaní, porád a pod.;
- prehľadný kalendár na rok 2026.

VYUŽITIE:

- primátorom a starostom; poslancom obecných/mestských zastupiteľstiev;
- zamestnancom obecných a mestských úradov; ďalších inštitúcií zriadených obcou/mestom;
- ako vhodný darček pre partnerov obce/mesta a iné.

FORMÁT:

- 240 x 170 mm (o niečo väčší ako formát A5);
- pevná viazaná väzba s dvomi záložkami

CENA:

- **10 € / 1 ks** (platba až po prevzatí publikácie na základe faktúry)
- **RAZBA ERBU OBCE na obálku diára na objednávku**
Cena 1 €/ks; **minimálny počet kusov razby je 5.**
(ak ste už erb u nás razili, nie je potrebné poslať)

OBJEDNÁVKY:

Zaslať priebežne čo najskôr, max. **do 13. 9. 2024**

cez **elektronickú objednávku** na <https://www.avs-rvc.sk/avs-2/publikacie-a-studijne-materialy/> resp. cez RVC Martin, Nitra, Rovinka, Senica, Trenčín a Trnava

DISTRIBÚCIA:

- distribúcia koniec októbra/začiatok novembra 2024;
- pri zaslaní poštou účtujeme poštovné a balné.

ASOCIÁCIA VZDELÁVANIA SAMOSPRÁVY
Námestie S.H.Vajanského 1, 036 01 MARTIN
avs@avs-rvc | www.avs-rvc.sk

ĎAKUJEME ZA OBJEDNÁVKU,
VÁŽIME SI VAŠU PRIAZEŇ

IČO: 37902938

DIČ: 2021744340

SK46 5600 0000 0011 1354 5001

Poľnohospodárstvo budúcnosti

Prichádza nová éra, ktorá prináša inovatívne a ekologické služby v poľnohospodárstve a jemu príbuzných odvetviach. Pomocou dronov a najnovších technológií dokáže posunúť hranice efektivity a výrazne znížiť operatívne náklady subjektov v danom odvetví.

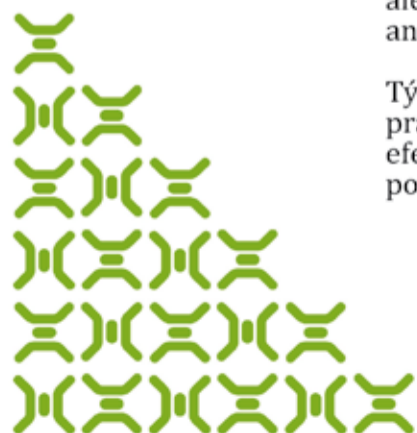
Ponúkame služby **mapovania plôch**, kde sa sústreďujeme na precízne zameranie rozmerov parciel s presnosťou (do 1 centimetra) do prehľadnej ortofoto mapy pre ďalšie použitie.

Špecializujeme sa aj na **monitorovanie pôdy a rastlín** za účelom zberu dát, analýzy celkového zdravia pôdy a porastu a presného identifikovania ohnísk nákazy škodcami.

Poskytujeme aj služby **dronovej aplikácie**, ktorá umožňuje plošný **postrek** (napr. listovej výživy), ale aj ciele variabilné postrekovanie na základe analýzy dát získaných pri monitoringu.

Týmto prístupom šetríme náklady na postreky, vodu, pracovnú silu a pohonné hmoty, pričom zvyšujeme efektívnosť rýchlosťou a včasnosťou aplikácie postreku v ohniskách nákazy.

Viac na www.polnodrony.sk

Bilíkova chata nesie meno partizána popraveného na Kežmarskom hrade

Bilíkova chata vo Vysokých Tatrách nesie názov po partizánovi, ktorého v roku 1944 popravili na Kežmarskom hrade. Leží v nadmorskej výške 1255 metrov na juhovýchodnom úpätí Slavkovského štítu. V súčasnosti je z nej celoročne otvorený horský hotel.

Riaditeľka popradského pracoviska Štátneho archívu v Prešove Zuzana Kollárová pre TASR uviedla, že chatu postavili na popud významnej tatranskej osobnosti Michala Guhra. Meno po Pavlovi Bilíkovi dostala až o asi 12 rokov neskôr.

„Kedysi boli na tomto mieste Studenopotocké kúpele, tie však zasiahol požiar a objekt sa už nepodarilo zrekonštruovať. Doktor Guhr tam v roku 1927 kúpil pozemok a následne ho daroval Karpatiskému spolku v Kežmarku,“ priblížila Kollárová.

Ivan Bohuš ml. v knihe "Tatranské chaty - Majáky v mori skál a snehu" uvádza, že poschodovú stavbu obdĺžnikového pôdorysu so sedlovou strechou a manzardami zrealizoval kežmarský staviteľ Oskar Zuber. Na prízemí bola jedáleň, kuchyňa a ostatné prevádzkové priestory. Horné podlažia

tvorili ubytovacia časť. „Dr. Guhr sa slávnostného otvorenia chaty, ktoré bolo 22. decembra 1934, nedožil. Rok predtým podľahol infekčnej chorobe, ktorú dostal od svojho pacienta,“ uvádza Bohuš ml.

Pôdorys chaty rozšírili v roku

1936, vďaka čomu sa jej kapacita zvýšila na 58 lôžok. O 12 rokov prevzal vtedy ešte Guhrovu chatu Klub slovenských turistov a lyžiarov a začiatkom roka 1947 ju podľa Bohuša ml. oficiálne premenovali na Bilíkovú chatu. Väčšou rekonštrukciou prešla po druhej

svetovej vojne, vedľa nej postavili aj samostatný objekt turistickej nočlahárne. V polovici 70. rokov minulého storočia bola chata po oprave Okresným stavebným podnikom Kežmarok označovaná ako najlepšie vybavená chata vo Vysokých Tatrách.

Marcel Maniak v knižnej publikácii "Padli za našu slobodu" uvádza, že Pavol Bilík v čase druhej svetovej vojny pôsobil vo Vysokých Tatrách na oddelení finančnej stráže v Starom Smokovci. "Po vypuknutí Slovenského národného postavenia sa spolu s ďalšími príslušníkmi tohto oddelenia zapojil do boja proti nemeckým okupantom. Pôsobil ako spojka medzi partizánmi a príslušníkmi finančnej stráže. Dňa 7. septembra 1944 bol zajatý počas prieskumu pri vile Vlasta v Starom Smokovci. Obklúčili ho nemeckí vojaci, no stihol dať ešte partizánom zna-

menie výstrelom z pištole," uvádza Maniak. Bilíka previezli na výsluch na Kežmarský hrad, kde Nemcom nič nevyzradil, o deň neskôr ho tak s ďalšími na nádvorí hradu zastrelili. Autor publikácie dodáva, že počas popravy sa na pokyn nemeckého dôstojníka odmietol otočiť chrbtom.

Historik Múzea v Kežmarku Vladimír Julián Ševc doplnil, že Bilíka pochovali na cintoríne v Kežmarku. Neskôr ho exhumovali a previezli na cintorín v Novom Smokovci, kde bol so všetkými poctami pochovaný v spoločnom hrobe. V roku 1946 bol povýšený do hodnosti kapitána a inšpektora 1. triedy finančnej stráže a taktiež vyznamenaný Radom SNP 1. triedy in memoriam. Pavol Bilík je zároveň v menoslove obetí na pamätníku vedľa hradnej kaplnky. (TASR)

Snímka zdroj: YouTube

Pamätná tabuľa nad Nitrou pripomína výsadok partizánov

Nenápadná pamätná tabuľa umiestnená na vysielacom vrchole Pyramídy nad Nitrou pripomína výsadok sovietskych partizánov, ku ktorému tu došlo koncom septembra 1944. Ako sa na nej uvádza, tabuľa bola osadená na ich pamiatku pri príležitosti 45. výročia Slovenského národného povstania (SNP).

Pamätná tabuľa obsahuje mená 14 partizánov, ktorí tu pristáli. Šlo o členov skupiny Národný pomstiteľ. Ich výsadok smeroval do Zlatna, ktoré bolo spolu s neďalekou obcou Skýcov centrom partizánskeho odboja v Tribečskom pohorí. Pre nepriaznivé počasie však pristáli nad Nitrou. V priebehu niekoľkých dní sa im podarilo do Zlatna dostať a naplno sa zapojiť do odbojovej činnosti.

Národný pomstiteľ patril k významným partizánskym skupinám. „Bol internacionálny a mal vyše 230 členov,“ uvádza sa v spomienkach partizánov, ktoré

zozbieral a spracoval Jozef Havel zo Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov (SZPB).

Niekoľko bývalí partizáni vysadení v zoborských lesoch sa 30. augusta 1989 do Nitry vrátili, aby sa zúčastnili osláv 45. výročia SNP. Na archívnej fotografii zverejnenej v časopise SZPB Bojovník bol medzi nimi napríklad náčelník štábu partizánskej skupiny Národný pomstiteľ Jurij Gavrilovič Kuznecov, zdravotníčka Nina Semjonovna Mereckaja či radistka skupiny Pavla Pavlovna Maľučenkova.

(TASR)

Pamätník Mor ho na Starých Horách 50 rokov pripomína hrdinstvo partizánov

Spomienkou na statočnosť a hrdinstvo partizánov, povstaleckej armády a spojencov operujúcich v starohorských horách je pamätník SNP Mor ho v obci Staré Hory v Banskobystrickom okrese. Je venovaný príslušníkom piateho oddielu partizánskej brigády Pomstiteľ a odhalili ho pri príležitosti 30. výročia SNP.

Pamätník stojí v miestach starého lomu v starohorskej osade Dolný Jelenec. Vodiči, ktorí prechádzajú cez horský priečhod Donovaly, ho môžu vidieť hneď vedľa hlavnej cesty, pri odbočke do ďalšej osady Valentová. Patrí pod obec, ktorá ho udržiava.

Ako pre TASR uviedol starosta Starých Hôr Marián Gajdoš, pamätník je v dobrom stave a nevyžaduje si náročnejšiu údržbu. Pred oslavami SNP je vždy okolo neho živšie.

„O pamätník sa staráme, kosíme okolo, v prípade potreby i čistíme. Občas sa nám prihlásia dobrovoľníci a ponúknu pomoc. Sporadicky sa pri ňom objavajú kvety. Navštevujú ho zväčša členovia klubov vojenskej histórie,“ konštatoval Gajdoš.

Pamätník má tvar stupňovitého podstavca, na ktorom sú umiestnené tri do seba vstavané kruhy. Na vonkajšom kruhu je v hornej časti umiestnený nápis "Mor ho" a ten sa opakuje aj v najmenšom vnútornom kruhu v spodnej časti. V jeho vnútri sú tri plamene symbolizujúce partizánsku vatru. Z čelného pohľadu na ľavej strane kruhov je poloblúkový pylón, na ktorom sú umiestnené

texty, pri akej príležitosti a komu je pamätník venovaný. V roku 1974 ho odhalili aj za účasti veliteľa partizánskej brigády Pomstiteľ, majora S. G. Morozova, a náčelníka štábu J. I. Nekrutenka z vtedajšieho Sovietskeho zväzu. Autormi diela sú Milan Bendžela a Eugen Bekéni.

Podľa informácií obce boli Staré Hory dôležitou súčasťou takzvanej Partizánskej republiky. Pod Jelenskou skalou môžu návštevníci vidieť aj dobre ukrytý parti-

zánsky bunker Mor ho, kde mal sídlo štáb brigády Pomstiteľ. Po potlačení SNP, na prelome rokov 1944 a 1945, sa tam tlačil partizánsky časopis Mor ho a bola tam aj strategická telefonická centrála, ktorá zabezpečovala komunikáciu medzi partizánskymi skupinami. Bunker je zrekonštruovaný a voľne prístupný verejnosti. Je jednou zo zastávok Partizánskeho náučného chodníka.

(TASR)

Snímka: Teraz.sk

Boje počas SNP v regióne približuje výstava v banskoštiavnickej galérii

V banskoštiavnickej Galérii Jozefa Kollára je do konca augusta pre verejnosť prístupná výstava Cesty hrdinov, ktorá vznikla pri príležitosti 80. výročia Slovenského národného povstania (SNP).

Ako pre TASR priblížil Miroslav Hric z Pohronskeho osvetového strediska v Žiari nad Hronom, výstava približuje zozbierané dobové fotografie, písomné dokumenty zachytávajúce obdobie SNP zamerané na Banskú Štiavnicu a okolie Žiarskeho regiónu. Hric, ktorý zbierku materiálov a textov spracoval, pozbieral dokumenty od protifašistických bojovníkov, navštívil a oslovil obce v regióne. "Písomné dokumenty opisujú v skratke boje v jednotlivých oblastiach a obciach. Obsahujú dokumenty ako knihy, vlajky, vyznamenania, opisy niektorých hrdinov či pomníky," dodal Hric.

(TASR)

Bojovníkov v SNP pripomínajú v Prievidzi dva pomníky

Boje počas Slovenského národného povstania (SNP) zasiahli i Prievidzu a jej okolie. Statočnosť partizánov i obeť druhej svetovej vojny pripomína v okresnom meste dvojica pomníkov, okrem Pamätníka SNP na Banskej je to i rovnako monumentálny Pomník padlým v SNP priamo na Námestí slobody.

„Pomník padlým v SNP tvorí dominantu prievidzského Námestia slobody, teda jeho historickej časti. Je národnou kultúrnou pamiatkou. Postavili ho na počesť bojovníkov a obetí druhej svetovej vojny a bojovníkov SNP," povedal pre TASR referent kancelárie primátorky mesta Dalibor Snoha.

Autorom pomníka je akademický sochár Rudolf Pribiš, autorom architektonickej koncepcie je architekt Eugen Kramár v spolupráci so Štefanom Lukačovičom. „Tento monumentálny pomník budovali od roku 1946 do roku 1952 a má pripomínať významnú časť mesta najmä v protifašistickom odboji," doplnil Snoha.

Pieskovcový reliéf na horizontálnej časti pomníka podľa neho zobrazuje deviatich vojakov a partizánov odchádzajúcich so zbraňou do boja, ktorých sprevádza staršia žena a matka. "Postava na pylóne pomníka symbolizuje víťazstvo a slobodu. Na pylóne bola pritom dočasne po jeho dostavaní umiestnená päťcípna hviezda, ktorú ale v roku 1951 nahradila práve postava partizánky, keďže pôvodne zamýšľaná bohyňa víťazstva Niké ideologicky nevyhovovala," opísal s tým, že súčasťou pomníka za reliéfom na jeho

Pomník padlým v Slovenskom národnom povstaní (SNP) na Námestí slobody v Prievidzi vo štvrtok 15. augusta 2024. Foto: TASR - Alexandra Moštková

severnej strane je aj tribúna.

Na udalosti počas SNP si spomínali pred časom i Prievidžania, ich spomienky uverejnil Prievidzský občasník. Prvá je z 28. augusta 1944. „Skupina partizánov obsadila Carpathiu a naložila na autá naftu, cukor a marmeládu. Po príchode ruských vojsk do mesta nás vysťahovali z vlastného domov, ktorý stál v blízkosti

Carpathie. V dome si Rusi zriadili parný kúpeľ a na ňom si armáda vykonávala hygienickú očistu. S ubytovaním nám pomohol bývalý prokurista banky - pán Ďuriak, ktorý nám v priestoroch banky, terajšom mestskom úrade, vyčlenil jednu izbu. V budove sídlil aj veliteľ ruských vojsk, ktoré oslobodili mesto," tlmočil spomienku jedného z Prievidžanov Snoha.

Pomník SNP na Banskej v Prievidzi

Druhá spomienka podľa neho hovorí o udalostiach z 29. augusta 1944. "Stál som s puškou na našom skromnom námestí pred benzínovou pumpou. Hneď počas prvého dňa SNP zúčastnil som sa na nákladnom aute spolu s asi ďalšími 20 chlapmi oslobodenia židovského tábora. Táto akcia prebehla bez výstrelu. Niečo okolo 50 bývalých väzňov sa prihlásilo v Zemian-

ských Kostolnoch o zbrane," priblížil Snoha.

SNP si mesto pripomína každoročne, pri pomníku na Námestí slobody organizuje spomienkovú slávnosť. Okrem nej už niekoľko rokov pripravuje i ďalší program na Mariánskom vršku, ktorého súčasťou býva zapálenie vatry a kultúrny program.

(TASR)

Obete leteckej tragédie v Gemerskej Polome pripomínajú pamätníky

Obcou Gemerská Poloma v okrese Rožňava otriasla počas Slovenského národného povstania (SNP) letecká tragédia, pri ktorej zahynulo najmenej 16 vojakov.

Lietadlo smerujúce na pomoc povstalcov malo pristáť na niekdajšom letisku Tri duby v Sliachi. Do cieľa sa však nedostalo, havarovalo pod hrebeňom Flôsu v katastri vtedajšej Veľkej Polomy. Toto letecké nešťastie zo 16. októbra 1944 pripomínajú aj pamätníky. Jeho okolnosti pre TASR priblížil Juraj Sústrik zo Základnej organizácie Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov (ZO SZPB) v Gemerskej Polome.

Sovietske lietadlo Lisunov Li-2 malo na palube viesť 18 vojakov 2. československej samostatnej paradantnej brigády. „V tú noc bola veľká hmľa, poblúdili. Krúženie lietadla a praskanie dreva po páde údajne počuli aj valasi, ktorí kládli oheň, aby im nebola zima, aj proti vlkom. V noci odtiaľ nemohli odísť. Ráno, keď išli dve ženy do lesnej škôlky, z kríkov oproti nim vyšiel jeden zranený český vojak a pýtal sa, kde je a že potrebuje pomoc, lebo tu havarovali s lietadlom," povedal Sústrik s tým, že les išli prehladávať dedinčania a vojsko, ktoré bolo vtedy v obci. Ranejších zniesli do dediny konskými aj volskými povozmi.

Vojaci z havarovaného lietad-

la boli rôznych národností. Traja mali byť prevezení do vtedajšej vojenskej nemocnice v Dobšinej. Jeden z nich mal zraneniam podľahnúť. Osud zvyšných dvoch nie je známy. Do spoločného hrobu s vojenskými poctami bolo pochovaných 16 vojakov. Po oslobodení Československa ich telá exhumovali. Ako pre TASR povedala knihovníčka obce Gemerská Poloma Dana Červenáková, z dochovaných dokumentov obce nie je jasné kde. Spomínajú sa však cintoríny vo Zvolene, Banskej Bystrici či Košiciach.

V centre Gemerskej Polome stojí pamätník venovaný obetiam 1. svetovej vojny, padlým počas SNP a pri prechode frontu, ako aj bojovníkom, ktorí zahynuli pri havárii lietadla.

Túto tragédiu pripomínajú aj dva samostatné pamätníky. Jeden postavili na Kurtákovej, čo je neďaleko obce vedľa hlavnej cesty smerom na Spišskú Novú Ves. Odhalený bol v roku 1960 a jeho autorom je známy sochár Vojtech Löfler. V roku 1994 tu pribudli aj kamene s 18 pamätnými tabuľami a menami vojakov. Autorom rozširovania bol architekt Ján Rusnák.

Pamätník na Flôse vznikol pri príležitosti 50. výročia leteckého nešťastia, vymuroval ho miestny murár Ján Dorkin. Pripevnené sú na ňom aj časti havarovaného lietadla. Jeho torzo bolo uložené v areáli tunajšej školy. „Vybudovaný je tiež náučný chodník, ktorý vedie od pamätníka na Kurtákovej k novšiemu pamätníku na Flôse. Výstup trvá asi 40 minút," doplnil poslanec Ondrej Tompoš.

Oba pamätníky prešli v uplynulých rokoch rekonštrukciou. Stará sa o nich obec, ZO SZPB aj miestny klub dôchodcov. Do pietnych aktov súvisiacich so SNP pravidelne zapájajú i žiakov tunajšej základnej školy.

„Aj v tomto roku chystáme verejnú spomienkovú slávnosť. Okrem polozenia vencov by mala byť uvedená aj brožúra vydaná pri príležitosti 80. výročia pádu lietadla. Pripravujeme tiež besedu s členmi ZO SZPB," dodala poslankyňa Janka Ciberaiová s tým, že si tak chcú uctiť pamiatku obetí, pripomenúť významné historické udalosti a vzdelávať mladú generáciu.

(TASR)

Foto:TASR-Diana Semanová

Obec Jasenie slávnostne otvorila Areál dejiska Slovenského národného povstania v Lomnistej doline

Horehronie bolo počas druhej svetovej vojny dôležitým dejiskom Slovenského národného povstania, a to aj v lokalite Lomnistej doliny nad obcou Jasenie. S prichádzajúcim 80. výročím od vypuknutia SNP prešiel areál výraznou rekonštrukciou, ktorej cieľom je nielen sprostredkovať historické udalosti pútavou formou, ale aj vytvoriť miesto, ktoré bude atraktívnym výletným cieľom pre širokú verejnosť.

Pri príležitosti osláv 80. výročia SNP bol slávnostne otvorený Areál Slovenského národného povstania v Lomnistej doline nad obcou Jasenie. Táto lokalita, sa pokladá za významné pamätné miesto s niekdajším sídlom štábu generála Asmolovova. V Lomnistej doline počas samotného povstania padol aj český politik a novinár Ján Šverma. Zahynul pri ústupe počas prechodu cez Chabenec. Na počesť jeho pamiatke sa neďaleko Asmolovovej chaty vybudoval pamätník, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou tohto pamätného miesta.

Okrem chaty sa v areáli nachádzajú aj tri bunkre, ktoré sa tu zachovali. Jeden z nich bol rekonštruovaný v roku 2021, druhý spadá pod pamiatkový úrad a tretí bol obnovený aj vďaka finančnej podpore Rozvojovej agentúry Banskobystrického samosprávneho kraja /RA BBSK/ cez členský príspevok v oblastnej organizácii cestovného ruchu /OOCR/ HOREHRONIE REGIÓN a to celkovou sumou 7 000 eur. Sumou 500 eur prispela OOCR REGIÓN HOREHRONIE a 700 eur tvorili vlastné zdroje investora, ktorou je samotná obec Jasenie.

Z finančných prostriedkov, ktoré spolu tvoria sumu 8 200 eur, boli tiež zakúpené repliky dobových artefaktov, dovybudované jednotlivé infraštruktúrne prvky a osadili sa informačno-edukačné tabule spolu s oknom do histórie zobrazujúce poľnú nemocnicu, ktorá sa kedysi v doline nachádzala, a to cez vizualizáciu umiestnenú na skle a osadenú do podoby informačno-edukačnej tabule.

Do areálu SNP vedie cyklotrasa č. 8600 s dĺžkou 8,4 km a zároveň

ne nachádza informačná tabuľa, ktorá ukrýva správne odpovede“, uviedla Petra Ridzoňová Hlásniková, výkonná riaditeľka Oblastnej organizácie cestovného ruchu REGIÓN HOREHRONIE.

Slávnostné otvorenie bolo sprevádzané doplnkovými sprievodnými aktivitami, medzi ktoré patrili pietny akt, tematická dobová výstava doplnená o sprievodné slovo zo strany Klubu vojenskej histórie Krasnogvardejci z Košíc, komentovaná prehliadka zachovalých bunkrov s replikami, ako aj jazda historickým vozidlom PRAGA RN.

Martin Ridzoň, člen správnej rady Rozvojovej agentúry Banskobystrického samosprávneho kraja uviedol: „Som rád, že oblastné organizácie cestovného ruchu v Banskobystrickom kraji nezabúdajú na významnú udalosť našej histórie, akou Slovenské národné povstanie bezpochyby je. Toto nie je jediný projekt v kraji, ktorý sme podporili a ktorý zveľaduje miesto spo-

turistická trasa, ktorá ďalej pokračuje na Útulňu Ďurková pod Chabencom. Na celej dĺžke trasy sú osadené informačné smerovníky spolu s tabuľkami, ktoré majú za cieľ sprevádzať turistov. Každá z tabuliek obsahuje dobovú fotografiu s tematickou otázkou týkajúcou sa SNP, pričom k dispozícii sú vždy 3 možnosti odpovedí. „Takouto zábavno-edukačnou formou máme za cieľ zvýšiť povedomie o udalostiach SNP. V Areáli SNP sa násled-

jené so SNP. Zároveň veľmi vítam ich aktivitu sústrediť tipy na výlety k pamätným miestam SNP na jednom mieste a to na destinačnom webe Banskobystrického kraja www.zahoramizadolami.sk Verím, že práve 80. výročie Slovenského národného povstania bude motívať ľudí k výletom do miesta ako je toto pri obci Jasenie a na mnohé ďalšie.“

(OOCR-REGIÓN HOREHRONIE)

Odborná príloha Združenia pre lepšiu správu bytových domov

Možnosti vysporiadania vecných práv k príľahlému pozemku bytového domu

Vecné práva možno vo všeobecnosti charakterizovať ako tzv. statické práva, ktoré zabezpečujú trvalé priradenie určitej veci k určitému subjektu. V najširšom kontexte ich pritom môžeme rozdeliť do dvoch základných skupín, a to tzv. absolútne vecné práva, kam zaradujeme vlastnícke právo zabezpečujúce absolútne panstvo nad určitou vecou a tzv. vecné práva k cudzej veci zabezpečujúce obmedzené panstvo nad určitou vecou, pričom do tejto skupiny patria zádržné práva, záložné práva a tiež vecné bremená. Vo vzťahu k príľahlým pozemkom bytových domov, ktoré sú v podielovom spoluvlastníctve všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov, sa pritom v praxi najčastejšie vyskytuje otázka, akým spôsobom je možné dosiahnuť zánik, resp. vysporiadanie vyššie špecifikovaných vecných práv.

Zánik spoluvlastníckeho práva k príľahlému pozemku bytového domu prevodom

Predstavme si situáciu bytového domu X, ku ktorému prislúcha príľahlý pozemok nadštandardných rozmerov, pričom vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome X tento pozemok na komfortné užívanie svojich nehnuteľností v plnej miere nevyužívajú. Oproti tomuto bytovému domu je vyčlenený stavebný pozemok susediaci s príľahlým pozemkom bytového domu X, určený na výstavbu bytového domu Y, ku ktorému však potrebný príľahlý pozemok neprislúcha. V záujme stavebníka bytového domu Y je preto kúpa časti príľahlého pozemku bytového domu X. Je prevod vlastníckeho práva k časti príľahlého pozemku bytového domu X do podielového spoluvlastníctva budúcich vlastníkov bytov a nebytových priestorov bytového domu Y možný? Odpoveď znie síce áno, praktické vyriešenie predmetnej otázky je však po faktickej stránke pomerne komplikované.

V právnej praxi sa stretávame s tromi druhmi prevodu vlastníckych práv, a to s predajom (odplatný prevod vlastníckeho práva), so zámenou (odplatný prevod vlastníckeho práva, pričom odplatu je nadobudnutie vlastníckeho práva k inej veci) a s darovaním (bezodplatný prevod vlastníckeho práva). Pokiaľ sa vlastníci rozhodnú pre zánik svojho spoluvlastníckeho práva k príľahlému pozemku, resp. jeho časti, prevodom vlastníckeho práva, či už ide o predaj, zámenu alebo darovanie, toto rozhodnutie musia učiniť všetci vlastníci bytov a nebytových priestorov v tom ktorom bytovom dome. Uvedené je v súlade s ust. § 14b ods. 1 písm. a) zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej iba ako „Bytový zákon“), v zmysle ktorého: „Súhlas všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome sa vyžaduje pri rozhodovaní o zmluve o prevode vlastníctva

nebytového priestoru, príľahlého pozemku, príslušenstva alebo ich častí, ktoré sú v podielovom spoluvlastníctve vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome“.

V bytových domoch však dochádza k zhodnému prejavu vôle všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov iba výnimočne, pričom v prevažnej väčšine z nich je 100% zhodný prejav vôle všetkých vlastníkov skôr fikciou ako realitou. Z uvedeného dôvodu považujeme legislatívnu úpravu prevodu za príliš striktnú a v praxi neaplikovateľnú. Vlastníci však majú v prípade nutnosti, resp. naliehavej potreby, možnosť domáhať sa nahradenia prejavu vôle ostatných vlastníkov na súde, v súlade s poslednou vetou ust. § 14a ods. 8 Bytového zákona, v zmysle ktorej: „Pri rovnosti hlasov, alebo ak sa potrebná väčšina podľa § 14b nedosiahne, rozhoduje na návrh ktoréhokolvek vlastníka bytu alebo nebytového priestoru v dome súd.“

Zánik spoluvlastníckych práv vlastníkov bytov a nebytových priestorov k príľahlému pozemku ako celku je síce možný aj ďalšími spôsobmi (napr. vyvlastnením vo verejnom záujme pri výstavbe cestných komunikácií, zánikom pozemku z dôvodu živelného pohromy atď.), avšak tieto nie sú závislé od konania ani od vôle samotných vlastníkov, preto sa im na tomto mieste bližšie nevenujeme.

Zánik vecného bremena

Príľahlý pozemok v podielovom spoluvlastníctve vlastníkov bytov a nebytových priestorov je častokrát zaťažený vecným bremenom, ktoré obmedzuje vlastníka veci strpieť výkon určitého práva oprávneným z vecného bremena. Najčastejšie ide o uloženie inžinierskych sietí, právo prechodu či právo prejazdu cez pozemok. Výkon práva oprávneným z vecného bremena však môže byť časom pre vlastníkov bytov a nebytových priestorov diskomfortné. Je toto vecné bremeno možné obmedziť alebo zrušiť?

Zánik vecného bremena upravu-

jú ust. § 151p ods. 1 – 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej iba ako „Občiansky zákonník“), v zmysle ktorých: „Vecné bremená zanikajú rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona. K zániku práva zodpovedajúceho vecnému bremenu zmluvou je treba vklad do katastra nehnuteľností. Vecné bremeno zanikne, ak nastanú také trvalé zmeny, že vec už nemôže slúžiť potrebám oprávnenej osoby alebo prospešnejšiemu užívaniu jej nehnuteľnosti; prechodnou nemožnosťou výkonu práva vecné bremeno nezaniká. Ak zmenou pomerov vznikne hrubý nepomer medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného, môže súd rozhodnúť, že sa vecné bremeno za primeranú náhradu obmedzuje alebo zrušuje. Ak pre zmenu pomerov nemožno spravodlivo trvať na vecnom plnení, môže súd rozhodnúť, aby sa namiesto vecného plnenia poskytovalo peňažné plnenie. Ak právo zodpovedajúce vecnému bremenu patrí určitej osobe, vecné bremeno zanikne najneskôr jej smrťou alebo zánikom.“ S ohľadom na vyššie uvedené nie je vecné bremeno za žiadnych okolností možné zrušiť jednostranným rozhodnutím spoluvlastníkov príľahlého pozemku ako tzv. zaťaženej nehnuteľnosti, a to ani vtedy, ak by spoluvlastníci dospeli k 100% zhode. Vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome rozhodujú v zmysle ust. § 14b ods. 2 písm. f) Bytového zákona 2/3 hlasov všetkých vlastníkov výlučne iba o jeho zriadení vo vzťahu k spoločným častiam domu, spoločným zariadeniam domu, príslušenstvu a k príľahlému pozemku. Z vyššie citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka je však možné vyvodiť štyri spôsoby zániku vecného bremena, a to rozhodnutím súdu (napr. podaním žaloby o zrušenie vecného bremena z objektívnych príčin – napr. prašnosť alebo hlučnosť nad mieru primeranú pomerom), zo zákona, zmluvou o zrušení vecného bremena (na účinnosť ktorej je však nevyhnutný súhlasný prejav vôle obidvoch zmluvných strán a následný vklad takejto zmluvy do katastra nehnuteľností) a ob-

jektívnou nemožnosťou uplatňovania si práva zodpovedajúceho vecnému bremenu (spravidla pri zmene pomerov, napr. pozemok už nemôže slúžiť na prejazd motorovými vozidlami, nakoľko sa stal z dôvodu technického stavu na takýto prejazd nespôsobilý).

V danom kontexte nemožno opomenúť ani otázku premlčania vecného bremena. V zmysle ust. § 109 Občianskeho zákonníka: „Právo zodpovedajúce vecnému bremenu sa premlčí, ak sa desať rokov nevykonávalo.“ Vznesením námietky premlčania zaniká právo oprávneného domáhať sa splnenia povinnosti povinného, aby strpel výkon tohto práva oprávneným; právo zodpovedajúce vecnému bremenu i povinnosť z vecného bremena trvajú po uplynutí premlčacej doby ďalej v naturálnej forme. Pri právach zodpovedajúcich vecným bremenám, ktorým korešponduje povinnosť strpieť konanie iného (pati) (najčastejšie ide o povinnosť strpieť prechod alebo prejazd cez príľahlý pozemok), začína premlčacia doba plynúť tým dňom, keď oprávnený prestal vykonávať svoje právo. Rozhodným dňom je deň posledného výkonu práva. Na to, aby bolo možné námietku premlčania uplatniť na súde, je však potrebné uniesť dôkazné bremeno, t. j. jednoznačne preukázať skutočnosť, že sa vecné bremeno vo vzťahu k príľahlému pozemku nevykonávalo minimálne po dobu desiatich rokov.

Zánik záložného práva

Obdobná situácia ako pri vecných bremenách nastáva aj pri vysporiadaní záložných práv k príľahlému pozemku bytového domu.

Čo sa týka ich zániku, rovnako ich nie je možné zrušiť jednostranným rozhodnutím vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Záložné práva sú svojou povahou práva zabezpečovacie, a preto je najprirodzenejším spôsobom ich zániku zánik samotnej zabezpečenej pohľadávky (napr. úplné splatenie úveru). Občiansky zákonník však v ust. § 151md ods. 1 vymenúva aj ďalšie spôsoby zániku záložného práva, ktoré je možné

aplikovať aj na záložné právo k príľahlému pozemku bytového domu, a to z dôvodu zániku všetkých vecí, práv alebo iných majetkových hodnôt, na ktoré sa záložné právo vzťahuje, z dôvodu vzdania sa záložného práva zo strany záložného veriteľa či uplynutím času (ak bolo záložné právo zriadené na dobu určitú).

Určenia zániku záložného práva k príľahlému pozemku bytového domu je tiež možné domáhať sa v súdnom konaní, a to prostredníctvom tzv. určovacej žaloby v zmysle ust. § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, v zmysle ktorého: „Žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.“ Určovaci petit pritom možno chápať ako prostriedok poskytnutia ochrany právneho postavenia žalobcu, a to dokonca skôr, než bolo toto jeho postavenie porušené. Jeho cieľom je poskytnutie preventívnej ochrany za súčasného splnenia zákonom požadovanej podmienky preukázania naliehavosti právneho záujmu na určení tohto práva. Na vznik právneho záujmu žalobcu na určení pritom stačí také správanie žalovaného, ktoré svedčí o jeho úmysle porušiť právo žalobcu, resp. spôsobiť mu ujmu na jeho právnom postavení.

Čo sa týka naliehavého právneho záujmu vyplývajúceho z osobitného právneho predpisu, tento je možné deklarovať napr. prerušením správneho alebo obdobného konania zo strany správneho orgánu až do doby, pokiaľ o obsahu námietok účastníkov nerozhodne príslušný súd na základe nimi podanej určovacej žaloby.

Posledným vecným právom k cudzej veci, ktoré bolo v úvode príspevku uvedené, je zádržné právo v zmysle ust. § 151s Občianskeho zákonníka. Čo sa však týka otázky jeho zániku, toto nie je vo vzťahu k príľahlému pozemku bytového domu relevantné, nakoľko zádržné právo môže vzniknúť iba vo vzťahu k hnutelým veciam.

Pojem „tej istej veci“ podľa bytového zákona a rozhodovanie o nej

Inštitút „tej istej veci“ (z lat. výrazu „ne bis in idem“, v preklade „nie dva krát o tom istom“) je v právnych poriadkoch a teóriách riešená rôzne v závislosti od konkrétnej otázky. Obsahom tejto zásady je netrestať osobu dva krát za ten istý skutok, no v určitých prípadoch môže dochádzať k súbehu trestov, napr. súbeh trestného a daňového postihu. V kontexte k zákonu č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej ako „BytZ“) je tento inštitút dôležitý z hľadiska vykladania a objasnenia pojmu „tá istá vec“. BytZ tento pojem nedefinuje a nestanovuje ani výkladové pravidlo podľa ktorého by bolo možné určiť, čo je v tom ktorom prípade tá istá vec.

Napriek tomu však BytZ pojmom operuje v § 14b ods. 6, v zmysle ktorého „ak vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome rozhodli o veci, nové rozhodnutie o tej istej veci nahrádza predchádzajúce rozhodnutie. Pri hlasovaní o tej istej veci podľa odseku 1 do jedného roka od platného hlasovania sa vyžaduje súhlas dvojtretinovej väčšiny hlasov všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Pri hlasovaní o tej istej veci podľa odseku 2 do jedného roka od platného hlasovania o tej istej veci sa vyžaduje súhlas štvorpätinovej väčšiny hlasov všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Pri hlasovaní o tej istej veci podľa odseku 4 do jedného roka od platného hlasovania o tej istej veci sa vyžaduje súhlas nadpolovičnej väčšiny hlasov všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome.“ Vzniká tu mnoho otázok, ktoré zohrávajú dôležitú úlohu už v základoch výkonu správy. Je zmena vo výške poplatku za výkon správy takou zmenou v zmluve o výkone správy, že už možno hovoriť o rozhodovaní o novej zmluve ako o novej veci? Alebo je zmena v osobe kandidáta na zástupcu vlastníkov rozhodovaním o tej istej veci, ak o inom kandidátovi vlastníci na schôdzi rozhodli tak, že ho neschválili?

Keďže v BytZ odpoveď nenájdem, pozrieme sa aj na niektoré rozhodnutia v praxi. Súdny sa zhodujú a majú pomerne jednotný výklad pojmu „tá istá vec“ v tom zmysle, že „musí ísť o tých istých účastníkov a ten istý predmet konania (to znamená že ide o totožný nárok uplatnený z totožného skutkového základu medzi totožnými účastníkmi konania – nie je pritom rozhodujúce, či pôvodní účastníci vystupujú v pôvodných procesných postaveniach).“ (Rozsudok NSSR sp. zn. 5 Ccdo 31/2011 zo dňa 06.12.2012). Totožnosť konania sa skúma tak, že o to isté konanie ide vtedy, ak je daná totožnosť veci a zároveň totožnosť účastníkov.

Ak vyššie uvedené zjednodušíme a premietneme do hmotného práva, najmä do záväzkového, je možné konštatovať, že o tej istej veci hovoríme vtedy, ak ide o totožnosť predmetu (zmluvy) a účastníkov (zmluvných strán). To znamená, že ak sa napr. rozhoduje o zmene zmluvných podmienok medzi tými istými účastníkmi zmluvy a predmet zmluvy sa nemení, je zachovaná totožnosť veci. Ak by došlo k uzavretiu dodatku k zmluve o výkone správy, ktorého obsahom je pre už plat-

nú zmluvu úplne nová vec, nejde o rozhodovanie o tej istej veci. Rovnako by nešlo o tú istú vec, ak by sa rozhodovalo výhradne len o zmene výšky poplatku za výkon správy. Takéto rozhodnutie predstavuje novú vec a o tú istú vec by išlo vtedy, ak by už raz zvýšený poplatok za výkon správy nebol schválený tak, že sa vlastníci rozhodli, že ho neprijímajú (nadpolovičná väčšina hlasovala ako „nie“). Nakoľko neexistuje jednotné, resp. žiadne striktné výkladové pravidlo, musíme sa na túto problematiku vykladať v súlade s účelom a sledovaným cieľom zákonného ustanovenia a so zdravým rozumom.

Čo je možné považovať za rozhodnutie vlastníkov?

Veľmi častým javom je nesprávne zachytený výsledok hlasovania v zápisniciach o hlasovaní. Je totiž rozdiel medzi záverom „rozhodnutie nebolo prijaté“ a „vlastníci neschválili“. Riešenie tohto rozdielu hrá hlavnú úlohu posudzovaní toho, či ide o tú istú vec v ďalšom hlasovaní. Zo záveru hlasovania musí byť jasné, z akého dôvodu nebol návrh prijatý, t.j. či návrh nebol schválený kvôli absentujúcemu kvóru alebo z dôvodu vyjadrenia nesúhlasu „potrebného počtu“ vlastníkov s položenou otázkou. Je mimoriadne dôležité, aby pred hlasovaním

o každom programovom bode, mal ten, kto vedie schôdzu alebo organizuje písomné hlasovanie, úplne jasno vo výške minimálneho kvóra potrebného pre prijatie rozhodnutia.

Napr. vlastníci na jednej schôdzi môžu hlasovať o voľbe zástupcu vlastníkov, o výške odmeny zástupcu vlastníkov a o zmluve o úvere. Ide o otázky, na prijatie ktorých je potrebný rozdielny počet hlasov. Kým na voľbu zástupcu vlastníkov stačí rozhodnutie nadpolovičnej väčšiny prítomných vlastníkov podľa § 14b ods. 4 BytZ, na rozhodnutie o výške odmeny treba súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých vlastníkov podľa § 14b ods. 1 písm. h) BytZ a na odsúhlasenie zmluvy o úvere sa vyžaduje hlas dvojtretinovej väčšiny všetkých vlastníkov podľa § 14b ods. 2 písm. b) BytZ. Ak je na schôdzi prítomní 50 vlastníkov z 90, tak na to, aby bolo o predmetných otázkach prijaté rozhodnutie, je potrebné nasledovné kvórum a otázka veci rozhodnutej sa posudzuje nasledovne:

1. Na zvolenie osoby za zástupcu vlastníkov je potrebný hlas „áno“ 26 osôb. 1.1. Ak 26 vlastníkov zvolí určitú osobu za zástupcu, vec je nesporná: zástupca je zvolený a ak do jedného roka by chceli vlastníci zvoliť inú osobu

za zástupcu, potrebujú na to zvýšené kvórum podľa § 14b ods. 6 BytZ, t. j. súhlas nadpolovičnej väčšiny hlasov všetkých vlastníkov, t. j. 46 hlasov. 1.2. Ak 26 nezvolia určitú osobu za zástupcu, t. j. z 50 prítomných vlastníkov hlasuje „za“ 18 z nich, „proti“ 20 z nich a 12 sa hlasovania zdrží, zástupca zvolený nebude a teda nie je vo veci rozhodnuté. Na ďalšej schôdzi bude postačovať opäť minimálne kvórum, a teda nadpolovičná väčšina prítomných. Nepôjde teda o hlasovanie o tej istej veci.

2. Za predpokladu prítomnosti 50 vlastníkov na schôdzi je na odsúhlasenie odmeny zástupcu vlastníkov potrebných 46 hlasov a nastáť môžu nasledovné modelové situácie: 2.1. Odmenu odsúhlasia aspoň 46 vlastníci s hlasom „áno“. Rozhodnutie je prijaté, v prípade opakovaného hlasovania v lehote jedného roka ide o tú istú vec a na prijatie nového rozhodnutia sa bude vyžadovať súhlas dvojtretinovej väčšiny hlasov všetkých vlastníkov podľa § 14b ods. 6 BytZ. 2.2. Ak 46 vyjadrujú svoj nesúhlas s výškou odmeny (hlasujú spôsobom „nie“), rozhodnutie hoci záporné, ale je prijaté. Na ďalšej schôdzi bude na prijatie „nového“ rozhodnutia potrebných aspoň 60 rovnakých hlasov, teda dvojtretinová

väčšina všetkých vlastníkov. 2.3. Ak bude hlasovať presne polovica vlastníkov (45) alebo menej, rozhodnutie nebude prijaté, nakoľko nehlasoval zákonom predpokladaný minimálny počet vlastníkov.

3. Na schválenie zmluvy o úvere je potrebné pozitívne hlasovanie spôsobom „áno“ aspoň 60 vlastníkov. Ak sa schôdze zúčastní len skupina 50 hlasov, rozhodnutie nemôže byť prijaté, nakoľko nie je dosiahnuté zákonom požadované kvórum. Na ďalšej schôdzi teda bude postačovať zákonom stanovené základné (nie zvýšené) kvórum. Komplikácie a nejasnosti môžu nastať najmä vtedy, ak sa schôdze zúčastní potrebný počet vlastníkov s potrebným počtom hlasov, no určitá skupina má k obsahu zmluvy o úvere výhrady a o zmluve je najmä z toho dôvodu rozhodnuté negatívnym spôsobom, teda spôsobom „nie“. V prípade, ak tieto výhrady sa týkajú len menších formálnych zmien bez výrazného zásahu do obsahu, na prijatie zmluvy (zmenu pôvodného výsledku rozhodovania z „nie“ na „áno“) je potrebné dosiahnuť zvýšené kvórum, nakoľko sa z dôvodu len formálnych zmien nemenil obsah a zmysel veci. Dôležité je ale posudzovať, čo ešte je len formálnou zmenou a čo je výrazný zásah do obsahu zmluvy. Za významnú zmenu v obsahu zmluvy je potrebné považovať takú skutočnosť, ktorá má výrazný vplyv na rozhodovanie o celkovej otázke, bez ktorej by nebol dosiahnutý účel a cieľ prijatia zmluvy a bez ktorej by vlastníci nemali záujem o jej uzavretie. V takýchto ostatných prípadoch už nie je možné hovoriť o tej istej veci. Po takýchto zásahoch je potrebné na prijatie nového rozhodnutia dosiahnuť už zvýšené kvórum.

Z praxe vyberáme pár príkladov nedávno položených otázok

Vlastníci neschvália zmluvu o výkone správy lebo im prekážajú niektoré jej časti (napr. odmena, kompetencie a pod...). Správca zmluvu upraví a nechá o takto vytvorenej novej zmluve hlasovať. Je to hlasovanie o tej istej veci alebo nie?

Nejde o tú istú vec, nakoľko ide o výrazný zásah do podstatných ustanovení zmluvy o výkone správy ako takej. Pokiaľ by zmena

spočívala iba v určitom jednom odseku po formálnej stránke, ale jeho obsah by ostal zachovaný, išlo by o tú istú vec. Je potrebné vychádzať z konkrétneho porovnania starej a novej zmluvy.

Vlastníci neschvália uzavretie zmluvy o dielo s dodávateľom na obnovu ktorého odporučila komisia, ktorú si predtým zvolili ako poradný orgán. V ďalšom priebehu odporučia iného dodávateľa na obnovu resp. sporné časti zmluvy sa upravujú. Je to hlasovanie o tej istej veci?

Áno, pokiaľ rozhodnutie vlastníkov spočíva v jasnom prejave výsledku hlasovania „nie“ a nie v neschválení zmluvy z dôvodu nedostatočného kvóra (teda že je dosiahnutý stav, kedy rozhodnutie nebolo prijaté). V tomto prípade je potrebné vyššie kvórum.

Vlastníci na schôdzi volia zástupcu vlastníkov. Je ich prítomných 10 z celkového počtu 34... Fero získal len 4 hlasy a tak ho nezvolili. Správca požiadava výzvu vlastníkov, že ak má niekto záujem o funkciu zástupcu, nech sa prihlási a v najbližšom písomnom hlasovaní nechá o tejto veci rozhodnúť. Prihlásil sa len jeden – Juraj. Je takáto voľba ŽV hlasovanie o tej istej veci?

Ide o podobnú situáciu, ako v druhom prípade. Ak nie je splnená podmienka prijatia rozhodnutia nadpolovičnou väčšinou hlasov vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, ktorí sú prítomní na schôdzi vlastníkov alebo sa zúčastnili písomného hlasovania podľa § 14b ods. 4 BytZ tak na to, aby bol Juraj na nasledujúcom hlasovaní zvolený, postačí ak získa

nadpolovičnú väčšinu hlasov prítomných vlastníkov.

Neexistuje jednotné pravidlo na určenie, čo znamená tá istá vec podľa bytového zákona. Každý prípad, každú otázku, každý bod schôdze alebo písomného hlasovania treba posudzovať individuálne s komplexným pohľadom na vec. Avšak v súvislosti s touto problematikou môžeme ako nepopierateľný fakt akceptovať tvrdenie, že stanovenie správneho kvóra je pre záver hlasovania kľúčovou otázkou. Na to, aby skutočne išlo o hlasovanie o tej istej veci na schôdzi, na ktorej sa rozhoduje o už rozhodnutej veci do jedného roka, vyžaduje sa prijatie rozhodnutia na predchádzajúcej schôdzi zákonom predpokladaným kvórum. Hlasovanie o veci, o ktorej nebolo prijaté rozhodnutie, t. j. nehlasovalo zákonom predpo-

kladané kvórum, nie je dôvodom a právnym základom aplikovania zvýšeného kvóra pri ďalšom hlasovaní, a to ani v prípade, ak sa hlasovanie koná do jedného roka.

Niektoré súdne rozhodnutia obsahujú výklad tohto pojmu v procesnoprávnej rovine. Napr. v **rozsudku NSSR č. 5 Cdo 191/2009 zo dňa 12.10.2010** „Najvyšší súd poznamenáva, že o tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Pritom nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie (či ten, kto bol v skoršom konaní navrhovateľom, je navrhovateľom aj v novom konaní alebo má postavenie odporcu a naopak). Ten istý predmet konania je daný, ak

ten istý nárok alebo stav vymedzený návrhovým petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t.j. vyplýva z rovnakého skutku). Konanie sa týka tých istých osôb v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov (či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie). Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej, nie je významné, ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, pokiaľ určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený nesprávne alebo neúplne, resp. inak.“ (S touto „poznámkou“ súdu je identická aj napr. právna veta rozhodnutia NSSR 4 Cdo 24/2013).

Kto je prehlasovaný vlastník?

Navrhujem neotvárať každý príspevok a článok tým, že označím zákon č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov za „bytový“. No jednak som tak už práve teraz urobil, ale dúfam že drvivá väčšina čitateľov bude chápať obsah pojmu „bytový zákon“. Používa mnoho nepresných, zavádzajúcich pojmov ako napr. „ostatní vlastníci, mať právo a povinnosť, vzniká zo zákona“, ale aj „prehlasovaný vlastník“.

Bytový zákon operuje pojmom „prehlasovaný vlastník“ v texte trikrát:

1. v § 8b ods. 1, v zmysle ktorého správca zastupuje v konaní na súde vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, proti ktorým smeruje návrh na začatie konania podaný prehlasovaným vlastníkom
2. v § 14 ods. 8, v zmysle ktorého má prehlasovaný vlastník bytu alebo nebytového priestoru v dome právo obrátiť sa do 30 kalendárnych dní od oznámenia o výsledku hlasovania na súd, aby vo veci rozhodol, inak jeho právo zaniká.

Definovanie pojmu „prehlasovaný vlastník“ je veľmi dôležité aj z toho dôvodu, že práva § 14 ods. 8 určuje, že v prípade ak sa v lehote 30 dní na súd takýto vlastník neobráti, jeho právo zaniká, v zmysle teórie práva ide teda o preprekluzívnu lehotu. Preto by malo byť jasné, kto spadá do tejto skupiny a kto nie. V každom prípade je nutné uviesť, že ak sa prehlasovaný vlastník podľa tohto ustanovenia obráti na súd, jeho podanie musí byť smerované proti vlastníkom bytov a nebytových priestorov v bytovom, ktorí žalobcu prehlasovali. Opäť nie je jednoznačne určené, čo sa touto skupinou rozumie. Či sú to všetci vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome alebo je to skupina vlastníkov prítomných na konkrétnej schôdzi, ktorí daného vlastníka reálne prehlasovali. Každopádne je nutné uviesť, že právo obrátiť sa na súd má výhradne len vlastník bytu alebo nebytového priestoru. Nemôže tak urobiť nájomca, jedine ak by na túto činnosť bol výslovné splnomocnený priamo vlastníkom

bytu alebo nebytového priestoru a v tomto prípade by nájomca konal v mene vlastníka. Sám by však takýto návrh podať nemohol.

Nadviazal by som na odsek jeden § 14, v zmysle ktorého „má vlastník bytu alebo nebytového priestoru v dome právo a povinnosť zúčastňovať sa na správe a na schôdzi vlastníkov hlasovaním rozhodovať ako spoluvlastník o ...“. Uvedené samozrejme platí aj pre hlasovanie na zhromaždení spoločenstva. Poukázal by som práve na spojenie „právo a povinnosť“ podľa ktorého je možné určiť hranicu medzi prehlasovaným a (ne)prehlasovaným vlastníkom. Ak vychádzame z určenia, že účasť na správe a hlasovaní je právom a povinnosťou zároveň, tak je jasné, že za prehlasovaného vlastníka určíme len toho, kto sa danej konkrétnej schôdzi zúčastnil, ale nehlasoval, prípadne hlasoval proti výsledku schôdze. Každopádne bol fyzicky prítomný a mal možnosť vyjadriť svoj názor na body schôdze. Vyložil si text zákona v plnej správnosti tak, že išlo tak ako o jeho právo, tak aj o jeho povinnosť, ktorú si splnil. Uviedol by som na podporu tohto argumentu aj rozhodnutie

Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Co/195/2013 zo dňa 9.9.2014, v ktorom sa uvádza že „oprávnenie podať žalobu o neplatnosť schôdze, písomného hlasovania patrí vlastníkom, ktorí sa schôdze (zhromaždenia) síce zúčastnili a o konkrétnej otázke nehlasovali, resp. sa zdržali hlasovania alebo ich hlasovanie proti by neovplyvnilo výsledky hlasovania.“

Druhým názorom na určenie prehlasovaného vlastníka je, že ide o takú osobu, ktorá je v každom prípade prehlasovaná. Stačí ju teda z objektívneho pohľadu zaradiť do širšej skupiny osôb, proti ktorým smeruje rozhodnutie prijaté na schôdzi. Bez ohľadu na to, či sa schôdze zúčastnila alebo nie. Takýto vlastník si môže povedať, že je fakticky prehlasovaným, lebo spadá do skupiny ľudí, ktorí nehlasovali za prijatie konkrétneho rozhodnutia. Takýto vlastník ale akosi zabúda na svoje povinnosti a myslí len na svoje práva. Vykladá si zákon a svoju osobnú pozíciu restriktívne a pozera len jednou optikou na problematiku z vlastného uhla. Podľa môjho názoru by mal súd podanie vlastníka, ktorý nebol prítomný na hlasovaní a podal návrh

na rozhodnutie vo veci, zamietnuť, práve z dôvodu neúčasti na schôdzi. Širšie chápanie obsahu pojmu „prehlasovaný vlastník“ si privlastnil Okresný súd v Bánovciach nad Bebravou v rozhodnutí číslo 2C/9/2017 zo dňa 21.3.2017, v ktorom uznal za prehlasovaného vlastníka takú osobu, ktorá na schôdzi nebola prítomná a priznal jej postavenie tzv. opomenutého vlastníka. Problematickým je odôvodnenie tohto rozhodnutia, podľa ktorého „bola potrebná väčšina vlastníkov za predmetný návrh a pri rozhodovaní sa tak uplatnil väčšinový princíp, a teda vôľa väčšiny. Na uvedenom by nemenila nič ani účasť žalobcu na písomnom hlasovaní, resp. vyjadrenie jeho nesúhlasu s predkladaným návrhom“. Súdu zrejme uniklo, že je možná situácia, kedy by jeden hlas „proti“ mohol spôsobiť rovnosť hlasov. Vždy ide totiž o jeden konkrétny hlas, ktorý sa viaže na byt a nebytový priestor, ktorý má veľkú váhu práve z titulu práva a povinnosti vlastníka.

Špecifickým v tejto oblasti je názor Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/4/2013 zo dňa 4.7.2013, v ktorom sa uvádza, že „žalobca má ako vlastník bytu popri špecifickým právnym prostriedku obsahom ustanovení § 14 bytového zákona aj obecné právne prostriedky súdnej ochrany na zvrátenie stavu, ktorý vznikol v dôsledku rozhodnutia prijatého aj formou písomného hlasovania, a to určovacou žalobou podľa ustanovenia § 80 písm. c) O.s.p. Nemožno tak vyličiť možnosť preskúmania rozhodnutia vlastníkov bytov okrem prípadov podľa § 14 cit. zákona. Súd je oprávnený rozhodovať o určení neplatnosti či o zrušení pri-

jatých rozhodnutí a je oprávnený preskúmať prijaté rozhodnutia a existuje viacero možností kedy sa môžu vlastníci obrátiť s návrhom na preskúmanie rozhodnutia na súd, ale v prejednávanej veci prijaté rozhodnutie je výsledkom procesu kolektívneho rozhodovania, je vôľou vlastníkov bytov. Ide o rozhodovanie a rozhodovacie proces určitej skupiny oprávnených subjektov formou hlasovania ktorému predchádza určitý formálny postup upravený v zákone podľa formy hlasovania.“ Odôvodnenie rozhodnutia je podľa môjho názoru chaotické a nesplňa svoj účel. Je kontraproduktívne práve kvôli uvedeniu hlasovania ako spôsobu kolektívneho rozhodovania. Z toho dôvodu by sa na tento typ rozhodovania mali vťahovať práve ustanovenia zákona č. 182/1993 Z. z. 30-dňová lehota, počas ktorej sa môže prehlasovaný vlastník obrátiť na súd, je lehotou prekluzívnu. Znamená to, že uplynutím tejto lehoty jeho právo zaniká. Samotný text § 14 ods. 8 uvádza, že „inak jeho právo zaniká“. Na základe uvedeného by teda návrh prehlasovaného vlastníka na určenie vo veci súdom mal byť zamietnutý. V opačnom prípade by ustanovenie § 14 ods. 8 bytového zákona nemalo žiadny zmysel.

Ideálnym riešením by mohlo byť definovanie postavenia prehlasovaného vlastníka v novom zákone o správe bytových domov tým spôsobom, že by sa uvedené právo priznalo len vlastníkovi prítomnému na schôdzi alebo zhromaždení. Kým však uvedená situácia nastane, a ja verím že to nebude až tak ďaleká budúcnosť, budeme musieť praktické problémy prekonávať výkladom zákona.

Zákon o sťažnostiach v kontexte výkonu správy bytových domov

JUDR. MGR. MAREK PERDÍK, PREDSEDA ZLSBD

V praxi často riešime otázku našich členov, či ako spoločnosť s ručením obmedzeným (s. r. o.) alebo nezisková organizácia, či mestská príspevková organizácia založená mestom alebo obcou ako jediným spoločníkom alebo zakladateľom, podliehajú režimu zákona o sťažnostiach. Hlavným problémom je otázka, či podanú sťažnosť alebo poskytovanie informácií vlastníkom musia vybaviť v lehote do 60 dní, tak ako to uvádza ust. § 13 ods. 1 zákona č. 9/2010 Z. z. zákon o sťažnostiach (ďalej ako „zákon o sťažnostiach“)

Zákon o sťažnostiach totiž v ust. § 2 ods. 1 určuje, že: „Podľa tohto zákona postupujú orgány verejnej správy, ktorými sú: a. orgány štátnej správy a nimi zriadené organizácie, b. orgány územnej samosprávy a nimi zriadené organizácie, c. osoby, ktorým zákon zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmových alebo povinnostiach iných osôb.“

Nastáva teda otázka, či spoločnosť s ručením obmedzeným, nezisková organizácia alebo mestská príspevková organizácia sú ako zriadené organizácie v zmysle písmena b) zákona o sťažnostiach povinnými osobami. V zmysle stanoviska Úradu vlády Slovenskej republiky vyplýva, „že správca bytového domu nie je orgánom verejnej správy podľa ust. §2 ods. 1 písm. b) zákona o sťažnostiach, a to preto, že vzťahy správcu bytového domu k iným subjektom dotýkajúce sa jeho pôsobnosti sú upravené osobitnými právnymi predpismi“.

Správcovia bytových domov ako podnikateľské subjekty nespádajú pod režim zákona o sťažnostiach a neplatí to ani pre organizácie zriadené mestom alebo obcou ako jediným spoločníkom alebo zakladateľom. Akejkolvek sťažnosti podanej vlastníkom alebo treťou osobou v zmysle zákona o sťažnostiach môžete venovať pozornosť len do takej miery, do akej vás ako správcu dotknutého domu „zaujímajú“ otázky a problémy vlastníkov.

ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ZLSBD	
Združenie pre lepšiu správu bytových domov Štefánikova 23, 811 05 Bratislava. IČO: 51264412	
Došlo dňa / hod.:	17.8.2021
Počet rovnopisov:	1
Prílohy: ☒	Preberajúci: <i>WJ</i>

SEKCIA KONTROLY
ODBOR PETÍCIÍ, SŤAŽNOSTÍ A OSTATNÝCH PODANÍ

NÁMESTIE SLOBODY 1
813 70 BRATISLAVA

Združenie
pre lepšiu správu bytových domov
JUDr. Mgr. Marek Perdík
predseda združenia
Štefánikova 886/23
811 05 Bratislava

Váš list číslo/zo dňa
bez čísla/01. 07. 2021

Naše číslo
5445-1/2021/IP-165/OPSOP

Vybavuje/linka
Ing. Mozolík/539

Bratislava
11. 08. 2021

Vec
Oznámenie

Sekcii kontroly Úradu vlády Slovenskej republiky (ďalej len „SK ÚV SR“) bol dňa 06. 08. 2021 doručený list generálneho riaditeľa sekcie legislatívy Ministerstva spravodlivosti zo dňa 22. 07. 2021, v prílohe ktorého uvedenej sekcie postúpil z dôvodu vecnej príslušnosti na vybavenie Vaše podanie zo dňa 01. 07. 2021 s predmetom označeným ako „Žiadosť o poskytnutie stanoviska“, adresované tomuto ministerstvu.

Ako predseda Združenia pre lepšiu správu bytových domov sa doručeným podaním dožadujete z Vami uvedených dôvodov výkladového stanoviska k ustanoveniu § 2 ods. 1 písm. b) zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 9/2010 Z. z.“) s dôrazom na otázky, cit.:

- „Aké postavenie má správca bytového domu, ktorý je v Obchodnom registri SR zapísaný ako s.r.o., ale jeho jediným spoločníkom je mesto? Má sa považovať správca za organizáciu v zmysle zákona o sťažnostiach?“
- Vzťahujú sa ustanovenia zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach na správcu bytového domu vykonávajúceho správu bytových domov ako nezisková organizácia riadená mestom alebo obcou?“

Po posúdení obsahu Vašich vyššie uvedených otázok a dôvodov, súvisiacich s ich položením, Vám oznamujeme, že správca bytového domu nie je orgánom verejnej správy podľa § 2 ods. 1 písm. b) zákona č. 9/2010 Z. z., pretože vzťahy správcu bytového domu k iným subjektom, dotýkajúce sa jeho pôsobnosti, sú upravené osobitnými právnymi predpismi a nie zákonom č. 9/2010 Z. z.

V súvislosti s Vašou žiadosťou o stanovisko k vyššie uvedeným otázkam Vás upozorňujeme, že toto stanovisko nemá právnu záväznosť a je len usmernením pre aplikačnú prax.

S pozdravom

ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Sekcia kontroly
Námestie slobody 1
813 70 Bratislava

Ing. Július Jakab
vedúci úradu

OKRESNÝ
ÚRAD
BARDEJOV

VÁS POZÝVAJÚ NA
OSLAVY

SLOVENSKEHO NÁRODNÉHO POVSTANIA

30. - 31.
AUGUST 2024

PROGRAM

PIATOK 30. 8. 2024

14.00 KLADENIE VENCOV PRI PAMÄTNÍKU VĎAKY A PRIATELSTVA
14.30 PREJAV PIETY PRI PAMÄTNÍKU HOLOKAUSTU
15.00 KLADENIE VENCOV PRI PAMÄTNÍKU V OBCI KRÍŽE
15.30 - 17.00 KULTÚRNY PROGRAM S OBČERSTVENÍM PRI OBECNOM ÚRADE KRÍŽE
NA PARTIZÁNSKEJ LÚKE

SOBOTA 31. 8. 2024

RADNIČNÉ NÁMESTIE V BARDEJOVE

14.00 OTVORENIE PODUJATIA ZÁBAVNÉ ATRAKCIE PRE DETI
14.00 VYSTÚPENIE ZUŠ MICHALA VILECA
14.30 HAŽLÍNČANKA Z HAŽLÍNA
15.00 FSK DUBINČAN, FSK KURIMJAN
16.00 COUNTRY SKUPINA BONANZA
17.00 ŽREBOVANIE TOMBOLY
17.45 SLÁVNOSTNÝ PRÍHOVOR
18.00 DYCHOVÁ HUDBA MINISTERSTVA VNÚTRA
20.00 HUDOBNÁ SKUPINA KOMAJOTA
21.15 PREMIETANIE FILMU „VLČIE DIERY“

Prievidza

80. výročie
Slovenského národného povstania

VATRA SNP

28. 8. 2024

Mariánsky vršok
Prievidza

15.00 h

Pietny akt kladenia vencov

pri príležitosti 80. výročia SNP na Námestí slobody

18.00 h

Dychová hudba **Maguranka**

19.30 h

Zapálenie Vatry SNP

20.00 h

Acappella Voising

21.15 h

Sokoly

poznáte z TV relácie
Všetko čo mám rád

KOSS
kultúra v Prievidzi

BETN
naše prvé ráno vďaka štátu

WOW

MY

RTV
PRIEVIDZA

codnes.sk

Vstup voľný

Účastou na verejnej akcii a oznámením sa s podmienkami akcie, ktoré organizuje Kultúrne a spoločenské stredisko sa zúčastňujúce osoby považujú za informované o spracovaní ich osobných údajov a prejavujú súhlas s týmto spracovaním. Organizátor: Kultúrne a spoločenské stredisko, Úč. P. Maduj 11, 971 01 Prievidza. Kontaktné údaje na zodpovednú osobu: zodpovednacodnes@koss.sk. Účel spracovania: Organizátor bude zhotovovať fotografie z tejto verejnej akcie a zverejňovať ich na internete. Fotografie a aj jej národné šírenie budú v intenciiach pravidiel, ktoré pre tento účel vydáva zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník. Dodržanie osobných a § 11 – 15 špeciálneho zákona. Produktívne, účelové stránky a stránkovia a zväčšenie údajov vyhlásením alebo použitím primeraným spôsobom na vedecké a umetelcké účely a pre športové, športové, kultúrne a športové spracovania. Právny základ: informovaný súhlas. Príjemcovia alebo kategórie príjemcov: pôsobiaci občania. Príjemca osobných údajov: daňový úradník z internetu. Doba uchovávaná osobných údajov: bez časového obmedzenia. Organizátor je spomenutý zákon o ochrane osobných údajov a ani osobných údajov, podľa ktorých sa osobné údaje spracovávajú. Práva dotknutej osoby: 1. dotknutá osoba má právo požadovať od Organizátora prístup k jeho osobným údajom, právo na ich opravu ako aj právo vymazať spracovanie; 2. dotknutá osoba má právo obmedziť svoje práva prírodnými osobami zodpovedajúce osoby alebo požadujú podporu na šport, štátnosť, zdravotnú orgánu; 3. dotknutá osoba má právo odvolať sa na Slovenskú úradu na ochranu osobných údajov v zmysle § 100 zákona č. 18/2018 Z.z.

Miestna akčná skupina Partnerstvo Južného Novohradu pomáha čerpať zdroje z EÚ na svojom území

Miestna akčná skupina (MAS) Partnerstvo Južného Novohradu je občianske združenie, ktoré má v súčasnosti 53 členov, z toho 27 obcí tvoriacich územie MAS, 11 subjektov občianskeho sektora a 16 podnikateľských subjektov z územia MAS.

MAS vypracovala Stratégiu miestneho rozvoja vedeného komunitou (CLLD) Partnerstva Južného Novohradu, a po jej schválení zo strany Ministerstva pôdohospodárstva rozvoja vidieka SR získala finančné prostriedky na podporu rozvoja vidieka a podnikania.

Na základe schválenej stratégie MAS vyhlasuje pre obce a podnikateľský sektor výzvy na predkladanie projektov, následne prijaté projekty posúdi a odporučí na schválenie resp. schváli. Takto schválené projekty žiadatelia následne zrealizujú a požiadajú o ich preplatenie MAS, resp. PPA.

MAS poskytuje finančné prostriedky z Programu rozvoja vidieka (PRV) SR a Integrovaného regionálneho operačného programu (IROP).

Prostredníctvom MAS Partnerstvo Južného Novohradu môžu subjekty ako obce a podnikatelia z územia MAS čerpať zdroje z Európskej únie a štátneho rozpočtu už od roku 2019, a to z IROP a PRV.

V rámci výziev IROP sa podarilo zrealizovať 18 projektov, ktoré sú viditeľné v celom regióne. Vďaka nim prišlo do regiónu viac ako 530 tisíc eur. Projekty boli zamerané na výstavbu a rekonštrukcie chodníkov, zvyšovanie bezpečnosti cestnej premávky (vybudovanie záchytných parkovísk, verejného osvetlenia, inštalácia meračov rýchlosti), výstavbu a rekonštrukciu autobusových zastávok, ako aj modernizáciu učebni ZŠ. Finančné prostriedky smerovali aj na podporu podnikania.

Z PRV bolo podporených 10 projektov, v rámci ktorých sa zrealizovali detské ihriská a fitness ihrisko, amfiteáter, rekonštrukcia kultúrneho domu, rekonštrukcia budovy koncertnej sály, a podporili sa aj podnikateľské subjekty pôsobiaceho v cestovnom ruchu a potravinárskom priemysle.

Medzi úspešných žiadateľov patrí mesto Filákov, ktoré od MAS získalo podporu na vybudovanie a vybavenie troch učebni v troch základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Filákov, MAS taktiež finančne podporila rekonštrukciu budovy koncertnej sály, výstavbu dvoch autobusových zastávok, a to v sume spolu cca 73 500,- EUR.

Ďalším úspešným žiadateľom je

Vybudovanie a zariadenie učebne techniky ZŠ Farská Lúka 64/A

Stavebné úpravy a zariadenie učebne techniky ZŠ Štefan Koháriho II. s VJM Fíľakovo- II. Koháry István AI, Fulek

Autobusové zastávky v obci Ratka

Rekonštrukcia prístrešku pri autobusovej zastávke - Kalonda

Vybudovanie keramickej dielne v obci Prša

obec Velké Dravce, ktorá získala na rekonštrukciu a výstavbu chodníkov v obci a na výstavbu detského ihriska 53 700,- EUR.

Obec Filakovské Kováče získala sumu 53 500,- EUR na výstavbu

autobusových zastávok v častiach Filakovské Kováče, Filakovské Klačany a Kurtáň, a obec Rapovce zo získaného príspevku vo výške 93 500,- EUR vybuvovala záchytné parkovisko.

Ďalej MAS podporila detské ihrisko a autobusovú zastávku v obci Prša, autobusové zastávky, výstavbu chodníka a výstavbu amfiteátra v obci Ratka, fitness ihrisko v obci Pinciná výstavbu autobusovej zastávky a rekonštrukciu verejného osvetlenia v obci Kalonda, rekonštrukciu kultúrneho domu a chodníkov v obci Bolkovce a ďalšie.

MAS taktiež podporila podnikateľský sektor, a to vybudovanie keramickej dielne v obci Prša, ktorá bude poskytovať klientom a návštevníkom prostredníctvom popularizácie tradičného remesla možnosť vzdelávať sa v oblasti keramickej výroby, vytvoriť si svoj vlastný predmet alebo si objednať/nakúpiť vybraný jedinečný produkt z Novohradu.

MAS taktiež podporila rozvoj

výrobného procesu zmrzlinových špecialít plnených do pohárikov a logistiky spoločnosti zaoberajúcej sa výrobou zmrzlin, ako aj spoločnosť podnikajúcu v cestovnom ruchu, a to príspevkom na výstavbu miestnosti na relaxáciu, zariadenie kuchyne a vinotéky.

Viac o činnosti MAS, podporených a zrealizovaných projektoch nájdete na stránke www.juznynovohrad.sk.

V súčasnosti MAS pokračuje s vyhlasovaním výziev na predkladanie projektov a prijímaní a posudzovaní projektov, pričom k dnešnému dňu bolo prijatých 14 projektov s celkovou výškou žiadanej finančnej príspevku cca 600 000,- EUR.

Zdroj: Jana ŤAŽKÁ manažér MAS, Partnerstvo Južného Novohradu

Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka: Európa investuje do vidieckych oblastí

Program rozvoja vidieka SR 2014-2020

Integrovaný regionálny operačný program 2014 - 2020

Kraj sa zaoberá rozšírením existujúcej cyklotrasy medzi Zvolenom a Sliachom

Banskobystrický samosprávny kraj (BBSK) pokračuje s prípravou na rozšírenie existujúcej cyklotrasy medzi Zvolenom a Sliachom. Zväčšiť ju plánujú pre vysokú intenzitu jej využívania cyklistami, chodcami i korčuľarmi.

Informovala o tom hovorkyňa BBSK Lenka Štepánková. Dodala, že v súčasnosti vyhodnocujú verejné obstarávanie na projektovú dokumentáciu pre územné rozhodnutie s náležitosťami dokumentácie pre stavebné povolenie. „Po vypracovaní projektovej dokumentácie bude potrebné zabezpečiť vydanie územného rozhodnutia a následne stavebného povolenia,“ objasnila s tým, že tomu bude predchádzať majetkovoprávne vysporiadanie dotknutých pozemkov. Po zohľadnení týchto procesov je podľa nej predpoklad uskutočnenia stavby najskôr v roku 2026.

Ako ďalej uviedla, v súčasnosti je šírka cyklotrasy 2,5 metra, pre veľa užívateľov však už nevyhovuje aktuálnym normatívnym požiadavkám. Preto sú potom podľa BBSK na tomto úseku kolízie. Z tohto dôvodu ju kraj rozšíri vybudovaním paralelnej cesty v šírke

tri metre. Viesť bude takzvanou vzdušnou pätou hrádze. Vytvoria tak samostatnú cestu, ktorá bude slúžiť výlučne pre cyklistov. Pre chodcov bude naďalej slúžiť pôvodná asfaltová cesta na hrádzi.

Informácie o trasách v BBSK sú dostupné na stiahnutie do smart telefónov. Umožňuje to platforma na webe www.zahoramizadolami.sk. „V súčasnosti v nej cyklisti nájdu viac ako 170 tipov na výlety,“ priblížila výkonná riaditeľka Krajskej organizácie cestovného ruchu Banskobystrický kraj Turizmus Zuzana Jóbová.

V Banskobystrickom kraji je viac ako 4000 kilometrov značených cyklotrás. Patria tam aj Krížna vo Veľkej Fatre a Kráľova hoľa v Nízkyh Tatrách, čo sú v rámci Slovenska najvyššie položené miesta dostupné po značených trasách.

(TASR)

Ilustračná snímka: Teraz.sk

Na Ulici Kornela Mahra vznikne prvá bicyklová cesta v Trnave

Na Ulici Kornela Mahra vznikne po jej rekonštrukcii prvá bicyklová cesta v Trnave. Dodatková tabuľa umožní aj vjazd motorových vozidiel. Maximálna povolená rýchlosť bude 30 kilometrov za hodinu. TASR o tom informovala hovorkyňa mesta Trnava Veronika Majtánová.

Plánovaná rekonštrukcia ulice zahŕňa okrem bicyklovej cesty aj renováciu chodníkov, úpravu parkovacích miest, inštaláciu nových spomaľovačov a výsadbu novej zelene. Od štvrtka 15. augusta do 15. septembra bude ulica v úseku od Lomonosovovej po Ulicu Jána Bottu uzavretá pre motorovú dopravu. Obchádzková trasa povedie cez Ulicu Gejzu Dusíka, Lomonosovovu, Ulicu Bedřicha Smetanu a Ulicu Jána Bottu, na mieste bude dočasné dopravné značenie. Pre motorové vozidlá bude po rekonštrukcii cesta jednosmerná v smere od Ulice Jána Bottu na Lomonosovovu. Cyklisti môžu bicyklovú cestu využívať v celej šírke určenej pre ich smer jazdy. „Na Kornela Mahra sa nachádza materská aj základná škola a ulica ústi k trom stredným školám, v blízkosti je tiež detské ihrisko a mnoho bytoviek. Zníženie rýchlosti a zvýšená pozornosť vodičov prináša bezpečnejšie a príjemnejšie prostredie pre všetkých účastníkov cestnej premávky,“ uviedol trnavský viceprimátor Marcel Krajčo.

(TASR)

Obce v Novohrade budujú infraštruktúru pre cykloturizmus a splav Ipeľ

Novohradské obce Bušince, Dolná Strehová, Trenč a Veľké Zlievce spolupracujú pri budovaní turistickej infraštruktúry. Na hranici okresov Lučenec a Veľký Krtíš rozvíjajú líniu Balassa-Madách, prostredníctvom ktorej chcú vytvoriť atraktívny turistický produkt regiónu. V Dolnej Strehovej vznikla nová cyklopožičovňa, v obci Trenč zas stály dok pre zabezpečenie nalodovania na splav rieky Ipeľ. Informovala o tom výkonná riaditeľka krajskej organizácie cestovného ruchu Banskobystrický kraj Turizmus Zuzana Jóbová.

Nová cyklopožičovňa v Dolnej Strehovej pribudla v areáli tunajšieho termálneho kúpaliska. Ďalšou aktivitou v rámci spolupráce novohradských obcí je úprava vyznačenej cyklotrasy medzi Dolnou Strehovou a obcou Trenč v susednom okrese. Tu zas v rámci projektu vznikol nový stály dok pre zabezpečenie nalodovania na splav rieky Ipeľ. Pre prepojenie cykloturizmu so splavovaním obec zakúpila aj nový cyklovozik.

„Návštevník vďaka novému vozíku bude môcť odovzdať bicykel pri Madáčovom moste, následne splaviť Ipeľ smerom k obci Bušince, kde mu jeho bicykel prevezieme na cyklovozíku a on si ho tam vyzdvihne po dokončení splavu,“ vysvetlil starosta obce Trenč Andrej Barčík.

Ďalšou aktivitou spolupráce samospráv bolo vytvorenie turistickej útulne v priestoroch bývalých kasární v cieľovom prístave v obci Bušince. V rámci spoločných aktivít sa tiež vybuduje nová, prepojovacia lesná cyklotrasa z obce Veľké Zlievce do Dolnej Strehovej. Realizáciu projektu podporila Rozvojová agentúra Banskobystrického samosprávneho kraja

(BBSK) sumou 35.000 eur, ďalších 22.000 eur do projektu vložili samosprávy.

„Vytvorenie produktovej línie Balassa - Madách môže mať pozitívny ekonomický dopad na región, keďže sa môžu začať rozvíjať ostatné služby cestovného ruchu v regióne, ako sú napríklad reštauračné služby, ubytovacie služby a služby informačno-vzdelávacie,“ uviedol predseda komisie cestovného ruchu a regionálneho rozvoja krajského zastupiteľstva BBSK Attila Agócs.

Obce Novohradu spolupracujú aj pri čistení rieky Ipeľ. Do ak-

cie, ktorú každoročne organizujú dobrovoľníci, sa počas uplynulého víkendu zapojilo 15 samospráv. „Vyzbieralo sa 69 vriec drobného odpadu. Je to veľa, ale menej ako v minulosti,“ skonštatoval Barčík s tým, že cieľom podujatia bolo okrem vyčistenia rieky od odpadkov aj poukázanie na to, že rieka poskytuje možnosť ponúkať turisticky atraktívny produkt, ktorý môže do regiónu pritiahnúť nových návštevníkov.

(TASR)

Snímka zdroj: Región NOVOHRAD

TTSK odovzdal stavenisko budúcej cyklotrasy zhotoviteľovi prác

Trnavský samosprávny kraj (TTSK) odovzdal stavenisko ďalšieho úseku Vážskej cyklomagistrály zhotoviteľom stavby. Cyklotrasu od začiatku obce Zavar po trnavskú automobilku Stellantis v dĺžke 1,7 kilometra vybudujú spoločnosti CS a Swietelsky-Slovakia. Samotná výstavba by sa mala rozbehnúť na jeseň tohto roka, informovala krajská samospráva.

Súčasťou stavebných prác bude aj výstavba cyklolávky ponad diaľnicu D1. Súhrnná cena stavebných prác za cyklotrasu a cyklolávku je stanovená na 1,8 milióna eur. Výstavbu spolufinancuje kraj z prostriedkov Plánu obnovy a odolnosti SR.

(TASR)

Obrázok zdroj: TTSK

MKIC STUPAVA

COUNTRY

V
VEČER

31. 8. 2024

V
KASTIEL'SKY PARK
10.00 - 21.00 HOD.

11.00	Bubo Džudžo band	16.00	Union Citygrass
12.30	Lubo Konečný a LPS		Tanečná skupina
	Tanečná skupina	17.00	Colorado Žilina
13.45	Colorado Žilina	18.00	TRAMPAS ★
14.30	Grajciar ★	19.30	Belasí

Účasťou na tomto podujatí vyjadrujete súhlas s tým, že môžete byť zahrnutí vo videu alebo na fotografiách, ktoré môžu byť neskôr použité v promočných materiáloch, publikáciách alebo na sociálnych sieťach spojených s organizátorom podujatia.

Absolventi stredných škôl sa môžu evidovať na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny aj po letných prázdninách

Evidencia na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny je dobrovoľná. Urobiť tak môže každý, kto chce pracovať. Absolventi stredných škôl, ktorí si hľadajú uplatnenie na trhu práce, sa môžu evidovať do 10. septembra, aby im nevznikla povinnosť platiť si povinné zdravotné poistenie, ale len za predpokladu, že nebudú pokračovať v ďalšom štúdiu.

Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny dokážu absolventov stredných škôl bez práce podporiť viacerými spôsobmi. Jedným z nich je uhrádzanie zdravotného poistenia za absolventov v prípade, ak si podajú žiadosť o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie najneskôr do 10. septembra. K uvedenému dátumu končí 10-dňová lehota na evidenciu po tom, ako prestane byť absolvent strednej školy považovaný za nezaopatrené dieťa. Za nezaopatrené dieťa je považovaný do 31. augusta v roku, v ktorom ukončí vzdelávanie bez pokračovania v štúdiu na ďalšej škole. Kým je absolvent strednej školy považovaný za nezaopatrené dieťa, jeho rodič má nárok na prídavok na dieťa bez ohľadu na to, či sa absolvent pred týmto dátumom zaeviduje na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie.

Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny ponúkajú absolventom aj viaceré nástroje pre ulahčenie ich uplatnenia na trhu práce s cieľom zvýšiť ich zamestnanosť a zamestnateľnosť. Okrem sprostredkovania širokej ponuky pracovných pozícií a odborného poradenstva

im môžu finančne pomôcť pri ďalšom rozvoji svojich schopností. Ak si chcú doplniť vzdelanie, môžu úrad práce, sociálnych vecí a rodiny požiadať v rámci národného projektu Zručnosti pre trh práce o zaplatenie vzdelávania podľa vlastného výberu, ktoré musí byť v súlade s podmienkami projektu. Žiadosť o poskytnutie príspevku je potrebné podať najneskôr 30 kalendárnych dní pred začiatkom kurzu. Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny zaplatia vzdelávacie kurzy v plnej výške na základe splnenia podmienok uvedených v dohode o príspevku na vzdelávanie. Znevýhodneným uchádzačom o zamestnanie prispievajú aj na pokrytie časti výdavkov súvisiacich s účasťou na prezenčnej forme vzdelávania vo výške 0,95 Eur/1 vyučovaciu hodinu, najviac v sume 190 Eur.

Podpora zamestnávateľov pri zamestnávaní mladých, aj ich samotných

Rezort práce, sociálnych vecí a rodiny motivuje cez rôzne projekty aj zamestnávateľov, aby vytvárali pracovné miesta pre mladých ľudí. Ide napríklad o projekt Právo na prvé zamestnanie, v rámci ktorého sa po splnení podmienok poskytuje finančný príspevok zamestnávateľom. Príspevok sa poskytuje najviac na dobu 6 mesiacov jednorazovo na úhradu časti celkovej ceny práce na jedno vytvorené pracovné miesto na jeden mesiac vo výške 90 percent celkovej ceny práce zamestnanca, najviac vo výške 1 318,53 Eur mesačne. Celková výška predpokladanej podpory pre jedného účastníka je 7 911,18 Eur.

Rovnako podporujú úrady práce, sociálnych vecí a rodiny aj priamo absolventov, ktorí sa rozhodnú samozamestnať. V rámci jednej z častí národného projektu Finančné stimuly pre zamestnanosť si môžu podať žiadosť o finančný príspevok na začatie vy-

konávania samostatnej zárobkovej činnosti vo výške 7 534 EUR. Finančný príspevok je možné poskytnúť po splnení podmienok oprávnenosti poskytnutia finančného príspevku stanovených v rámci tohto národného projektu. Absolventi škôl, evidovaní viac ako jeden mesiac ako uchádzači o zamestnanie, môžu v rámci tohto národného projektu požiadať úrad práce, sociálnych vecí a rodiny o zaradenie na prax a o poskytnutie finančného príspevku na vykonávanie praxe. Mesačný príspevok je vo výške životného minima (aktuálne 273,99 Eur) po dobu 3-6 mesiacov a je určený uchádzačom vo veku do 30 rokov, ktorí dosiahli najviac stredné odborné vzdelanie a nepokračujú v procese vzdelávania ani sa nezúčastňujú na odbornej príprave.

Prax je podporovaná predovšetkým u zamestnávateľov zo súkromného sektora a na pozíciách v súlade s prioritami zelenej, sociálnej a digitálnej ekonomiky.

Ako sa k službám úradu práce dostať?

Úrady práce ponúkajú aj ďalšie nástroje, ktoré môžu uchádzači o zamestnanie využiť podľa svojej situácie a požiadaviek v snahe uplatniť sa na trhu práce. Široké portfólio služieb je dostupné pre absolventov, ktorí sa po ukončení štúdia evidujú na príslušnom úrade práce ako uchádzači o zamestnanie. Na prvú návštevu úradu je potrebné doniesť si so sebou platný občiansky preukaz, kópiu dokladu o najvyššom dosiahnutom vzdelaní (maturitné vysvedčenie alebo vysokoškolský diplom) a potvrdenie o dobe štúdia vydané školou.

Národné projekty Finančné stimuly pre zamestnanosť a Zručnosti pre trh práce sa realizujú vďaka spolufinancovaniu z fondov EÚ v rámci Programu Slovensko.

(Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny)

Z bývalej "školičky" v Ružomberku bude stacionár, získali na to 1,6 milióna eur

Bývalú ružomerskú "školičku" prestavajú na denný stacionár. Mesto na to od ministerstva práce v týchto dňoch získalo 1,6 milióna eur. Oznámil to ružomerský primátor Lubomír Kubáň.

Novovzniknutý denný stacionár s kapacitou 30 miest by mal byť členený na dve časti. Na prízemí budú prijímatelia sociálnych služieb v dôchodkovom veku, poschodie poslúži klientom s poruchou autistického spektra. "Budova bude, samozrejme, prispôbená na bezbariérový pohyb. Okrem sociálneho poradenstva a rehabilitácie bude náš odborný personál v stacionári poskytovať aj výdaj stravy či rôzne záujmové činnosti zamerané na rozvoj zručností a prehĺbenie sociálnych kontaktov," priblížil Kubáň.

Už pred rokom chátrajúcu budovu bývalej základnej školy na Ulici Š. Nahálku, v ktorej sa nahromadil odpad a špina, kompletne upratali. Pripravili aj architektonickú štúdiu. „Oddelenie projektov na úrade pracovalo projekt a už sme len čakali na vhodnú výzvu na financovanie," vysvetlil primátor.

Denný stacionár by mal byť hotový do začiatku roka 2026.

(TASR)

Snímka zdroj: Ružomerský hlas

NSK plánuje prestavbou nevyužitých budov rozšíriť kapacity ZSS

Nitriansky samosprávny kraj (NSK) pripravuje prestavbu chátrajúcich objektov vo vlastníctve kraja na zariadenia sociálnych služieb (ZSS). Tie by mali vzniknúť v Zlatých Moravciach, Dvoroch nad Žitavou a v Horných Lefantovciach.

Na financovanie prestavby plánuje NSK získať prostriedky zo Štátneho fondu rozvoja bývania (ŠFRB). Návrhy na schválenie predloženia žiadostí o poskytnutie podpory zo ŠFRB schválili krajskí poslanci na mimoriadnom zastupiteľstve.

Predseda NSK Branislav Becík skonštatoval, že za 23 rokov existencie kraja v ňom nebolo vybudované ani jedno zariadenie sociálnych služieb. „Máme tu budovy, ktoré sú vo vlastníctve kraja, sú nevyužívané, chátrajú a finančné náklady na ich údržbu sú vysoké. Na druhej strane sú tu nedostatočné kapacity v zariadeniach sociálnych služieb a narastajúce počty žiadateľov v poradovníkoch," zhrnul Becík.

Na zariadenia sociálnych služieb by mali byť prestavané existujúce nevyužívané budovy stredoškolského internátu Obchodnej

akadémie v Zlatých Moravciach a stredoškolského internátu Strednej odbornej školy v Dvoroch nad Žitavou. Obidva objekty sú rozdelené do dvoch blokov. V prvom vznikne zariadenie sociálnych služieb pre 40 klientov a v druhej polovici budovy budú v rámci toho istého projektu zriadené štartovacie nájomné byty pre mladé rodiny. Budova v Horných Lefantovciach je v súkromnom vlastníctve majiteľa, od ktorého NSK plánuje tento objekt odkúpiť.

Na financovanie investičného zámeru sa krajská samospráva rozhodla využiť finančné prostriedky z úverov Štátneho fondu rozvoja bývania. Celkovo plánuje čerpať úvery vo výške približne 9,5 milióna eur. Kraj bude projekt spolufinancovať z vlastných finančných prostriedkov sumou 1,064 milióna eur, skonštatoval riaditeľ Úradu NSK Peter Priva-

linec.

V rámci úspor nebude NSK vytvárať nové organizačné jednotky s vlastnými administratívnymi obslužnými činnosťami. Všetky tri zariadenia sociálnych služieb vzniknú ako pobočky iných zariadení. V Horných Lefantovciach budú zaradené ako pobočka ZSS Kovarce, v Zlatých Moravciach ako pobočka ZSS Olichov a v Dvoroch nad Žitavou ako pobočka ZSS Maňa, potvrdil Privalinec.

Podľa slov riaditeľa úradu je NSK prvou krajskou samosprávou, ktorá sa púšťa do podobného projektu. Splatnosť úverov závisí od konkrétneho projektu, v prípade prestavby je to 40 rokov. „Samotný dlh v zmysle rozpočtových pravidiel nenavýšime, pretože tento typ úveru sa do dlhovej služby kraja nezapočítava," uzavrel Privalinec.

(TASR)

V areáli domova dôchodcov v Spišskej Novej Vsi začali s výstavbou novej budovy

Novej Vsi začali v pondelok s výstavbou novej budovy pre seniorov, ktorá má ponúknuť domov približne tridsiatke klientov. Informovala o tom pracovníčka pre styk s médiami mestského úradu Edita Gondová s tým, že projekt rozšírenia kapacít komunitnej sociálnej starostlivosti je financovaný Európskou úniou NextGenerationEU, v rámci Plánu obnovy a odolnosti SR. Celkové náklady sú vo výške 3,45 milióna eur.

„Kapacita zariadenia na Brezovej ulici bude 30 miest. Pôjde o zariadenie pre seniorov, kde sa bude poskytovať celoročná pobytová sociálna služba osobám so stupňom odkázanosti najmenej IV., ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby,“ uviedla Gondová. Výstavbou tohto zariadenia mesto pokryje požiadavky záujemcov o túto službu. Momentálne je v evidencii približne 150 žiadateľov. Zároveň sa zvýši kvalita ubytovania, keďže v tomto zariadení sa plánujú jednolôžkové izby, ktoré momentálne chýbajú.

Po požari z roku 2022 sa kapacita tamojšieho domova dôchodcov znížila zo 193 na 150 klientov. Vláda SR v marci tohto roku vyčlenila 2,5 milióna eur na rekonštrukciu horného poschodia a strechy poškodenej budovy. „Napriek nešťastiu, ktoré ohrozilo životy zamestnancov a klientov, sme sa nevzdali a dali sme maximum svojho potenciálu do získania prostriedkov pre rozšírenie kapacity. Dnes sa začína nová eta-

pa života seniorov v našom meste, začíname stavať novú budovu s kuchyňou, vŕdajňou stravy, práčovňou a ubytovaním,“ priblížil primátor mesta Pavol Bečarik.

Zmluva o poskytnutí prostriedkov mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti je vo výške takmer 3,7 milióna eur. Stavebné práce si vyžadujú 3,45 milio-

na eur a stavebný dozor ďalších 44.000 eur. Spišská Nová Ves tak získala prostriedky na nový domov dôchodcov plne z externých zdrojov. Zo zmluvy so zhotoviteľom vyplýva, že Dom seniorov Holubnica by mal byť hotový najneskôr do konca roka 2025.

(TASR)

Snímka:: spiskanovaves.eu

Inkluzívne ihrisko v Handparku v Handlovej už slúži verejnosti

Detské ihrisko s inkluzívnymi hracími prvkami v Handparku v Handlovej už slúži verejnosti. Do užívania ho odovzdala samospráva v týchto dňoch, jeho výstavbu financovala z dotácie od Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny (MPSVR) SR a vlastných zdrojov. Informovala o tom hovorkyňa mesta Jana Paulínyová.

Ihrisko môžu využívať i deti so zdravotným znevýhodnením a vzniklo prostredníctvom projektu Ihrisko pre každé dieťa, predtým Rodinka. „Oproti predošlému zámeru sa obohatil počet herných prvkov. Tie sú určené pre rôzne vekové kategórie, od najmenších detí po väčšie. Poskytujú možnosti pre hru a rozvoj pohybových aktivít, rozvoj hrubej motoriky, priestorovú orientáciu, sústreďenie, tréning balančných a koordinačných schopností,“ priblížila Paulínyová.

Deti majú podľa nej k dispozícii vežovú hernú zostavu, tzv. loď s pieskoviskom, zapustenú trampolínu, hojdačku, kolotoč so sedením a volantom, lanovú sieť, inkluzívny labyrint, inkluzívny edukatívny panel, bezbariérový malý domček, dvojitý balančný mostík a opičiu dráhu.

„Vzhľadom na to, že sa zmenili podmienky dotácie, mesto malo možnosť dať si vyrobiť svoju vlastnú projektovú dokumentáciu. V nej sa odzrkadľuje viac hracích

prvkov a pri prepočtoch aj za menej financií, keďže v pôvodne schválenej dotácii figurovali prvky vyrobené z agátového dreva, ktorých samotná ročná údržba by bola príliš nákladná,“ doplnila Paulínyová.

Celkové náklady na osadenie hracích prvkov nového ihriska predstavujú 56.762,40 eura, z toho dotácia od MPSVR SR bola

vo výške 50.000 eur a zvyšnú sumu financovalo mesto. „V rámci projektu sa nemenila podstatná myšlienka, aby sme v Handparku mali umiestnených niekoľko zaujímavých hracích prvkov aj pre detičky, ktoré majú pohybové obmedzenie,“ dodala primátorka Silvia Grúberová.

(TASR)

Snímka: mesto Handlová

MZ chystá zmeny v systéme záchranej zdravotnej služby, chce ho stabilizovať

Ministerstvo zdravotníctva (MZ) SR chystá zmeny v systéme záchranej zdravotnej služby (ZZS). Chce ho stabilizovať a zabezpečiť jeho udržateľnosť aj dostupnosť zdravotnej starostlivosti. Vyplýva to z predbežnej informácie k návrhu novely zákona o záchranej zdravotnej službe.

„Systém ZZS SR je v jeho súčasnej podobe neudržateľný. Napriek tomu, že stále dosahuje relatívne dobré výsledky, zmena demografie a znižovanie dostupnosti iných typov zdravotnej starostlivosti znamená, že je Operačné stredisko záchranej zdravotnej služby SR, poskytovatelia záchranej zdravotnej služby a iní poskytovatelia neodkladnej zdravotnej starostlivosti pod čoraz väčším tlakom,“ skonštatoval rezort.

Poukázal na to, že narastá počet hovorov, najmä s menej naliehavými prípadmi, a s nimi počet výjazdov. „Zahlcujú systém a

znižujú tak dostupnosť ZZS pre tých, ktorí ju naozaj potrebujú,“ poznamenal. Upozornil na to, že sieť ZZS nereflektovala na zmeny v dopyte a demografii. „Nie je rovnomerne rozložená tak, aby sa zvýšila jej dostupnosť,“ dodal.

Ministerstvo koncom júla pre TASR potvrdilo, že pracuje na reforme záchranej zdravotnej služby. Avizovalo, že zmeny by mohli byť účinné od začiatku budúceho roka. V priebehu augusta chceli zástupcovia rezortu o zámeroch komunikovať s partnermi v sektore.

(Text a snímka: TASR)

Ústredie práce: Problém nájsť si prácu majú ľudia nad 50 rokov

Na Slovensku majú najväčší problém nájsť si prácu najmä ľudia nad 50 rokov. V prvom polroku ich celkovo úrady práce zaznamenali vyše 46 000.

Spolu viac ako 95 000 nezamestnaných tvorili ľudia, ktorí najmenej 12 mesiacov pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie nemali pravidelný príjem alebo nevykonávali samostatne zárobkovú činnosť dlhšie ako šesť mesiacov. Informovalo o tom Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR).

Pripomenulo, že problém uplatniť sa na trhu práce majú uchádzači, ktorí sú evidovaní na úradoch práce najmenej 12 po sebe nasledujúcich mesiacov. Celkovo ich bolo v prvej polovici tohto roka vyše 67 000. „Platná legislatíva definuje znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie, ktorí môžu byť z rôznych dôvodov znevýhodnení pri snahe uplatniť sa na trhu práce,“ uviedlo tlačové oddelenie ÚPSVaR.

Ďalšou skupinou boli uchádzači o zamestnanie, ktorí dosiahli nižšie ako stredoškolské odborné vzdelanie (53 149) a ľudia starší ako 50 rokov (46 634). Bariéry pri hľadaní si práce malo podľa ÚPSVaR aj 9434 mladých pod 26 rokov, ktorí skončili dennú formu štúdia pred menej ako dvomi rokmi a od jej ukončenia nemali pravidelne platené zamestnanie. Zo štatistiky ÚPSVaR vyplýva, že s uplatnením sa na trhu práce malo rovnako problém aj viac ako 5100 ľudí so zdravotným postihnutím. Za nimi nasledujú poberatelia materského alebo rodičovského príspevku, ktorí ukončili jeho poberanie menej ako dva roky pred zaradením na úradu práce, prípadne počas dostávania tejto dávky nemali príjem zo zárobkovej činnosti zamestnanca a zo samostatnej zárobkovej činnosti. Dokopy ich bolo 3667.

Najmenší počet vyše 1200 uchádzačov o zamestnanie tvorili ľudia, ktorí žijú osamote s jednou alebo viacerými osobami odkázanými na starostlivosť, alebo sa starajú aspoň o jedno dieťa pred skončením povinnej školskej dochádzky.

(Zdroj: TASR)

DNI MESTA SPIŠSKÁ NOVÁ VES

TRH ĽUDOVÝCH REMESIEL 2024

23. 8. 2024, piatok

Radničné námestie

- 9.00 Bábkové divadlo **Babadlo: ALIBABA**
- 10.00 **SOKOLIARI KRÁĽA SVÄTOPLUKA**
- 10.30 **SARUS** - skupina historického šermu: **ROZPRÁVKA O STRAŠNOM DRAKovi**
- 11.00 Skupina historického šermu **Corvus Arma - HAVRANI: MÓDNA PREHLIADKA**
Humorný pohľad na módu v storočiach
- 11.30 **SARUS** - skupina historického šermu: **ŽOLDNIERI**
Humorne ladený šermiarsky program so strelbou z dobových zbraní
- 12.30 Bábkové divadlo **Babadlo: KRÁĽ DROZDIA BRADA**
- 13.30 Skupina historického šermu **Corvus Arma - HAVRANI: MÓDNA PREHLIADKA**
Humorný pohľad na módu v storočiach
- 14.00 **SOKOLIARI KRÁĽA SVÄTOPLUKA**
- 14.30 Vstúpenie Skupiny historického šermu **JAGO**
- 16.00 **BASHAWEL**
Koncert
- 17.30 **Divadlo teatrálnnej skratky: ALCHEMISTOVO TAJOMSTVO**
- 18.30 **SARUS** - skupina historického šermu: **ANTICKÉ TANCE**
- 19.00 Skupina historického šermu **Corvus Arma - HAVRANI: PRAOTEČ**
Pohľad na najstaršie dejiny našich národov
- 19.50 **RUŽOVÝ POCHOD**
- 21.00 **CELESTE BUCKINGHAM A KING SHAOLIN**

Počas dňa, Radničné námestie:

Divadlo spod Spišského hradu:

- 10.00 - 17.00 **Bábky v parku**
- 15.00 **Rozprávka O KAČIČKE**

Sokolari Kráľa Svätopluka: DOBOVÝ TÁBOR

Historické stany s dobovým nábytkom, remeselníci: hrnčiar, kováč, žarnov + pečenie chleba, lukostreľba, fotenie s dravcami

Dvor zázrakov:

- CESTOU NECESTOU** - dráha plná zábavných prekážok
- BÁBKARSKÁ DIELŇA** - kreatívna dielňa pre deti
- DREVENÉ KOLOTOČE**

24. 8. 2024, sobota

Radničné námestie

- 9.00 Bábkové divadlo **Babadlo: AKO IŠLO VAJCE DO SVETA**
- 10.00 **SOKOLIARI KRÁĽA SVÄTOPLUKA**
- 10.30 Skupina historického šermu **Corvus Arma - HAVRANI: ROZPRÁVKA O TROCH PRINCEZNÁCH A DRAKovi**
- 11.30 **SARUS** - skupina historického šermu: **ANTICKÉ TANCE**
- 12.30 Bábkové divadlo **Babadlo: AKO SOVA LIŠKE BÁJKY ČÍTALA**
- 13.30 Skupina historického šermu **Corvus Arma - HAVRANI: MÓDNA PREHLIADKA**
Humorný pohľad na módu v storočiach
- 14.00 **SARUS** - skupina historického šermu: **KAUKLIARI**
Humorne ladený divadelný program s prvkami žonglovania a šermu
- 14.30 **SOKOLIARI KRÁĽA SVÄTOPLUKA**
- 15.00 **Teáter Komika: KLAUNSKÁ OLYMPIÁDA**
- 16.00 Skupina historického šermu **Corvus Arma - HAVRANI: OSTROV POKLADOV**
Príbeh najväčších pirátskych legiend
- 17.00 **Divadlo teatrálnnej skratky: ALCHEMISTOVO TAJOMSTVO**
- 18.30 **DOBOVÝ SPRIEVOD MESTOM**
- 19.00 **ČAROVNÉ OSTROHY: ROCKOM KROKOM ALEBO FOLKLÓR NATVRDO 2**
Tanec, akrobacia, spev a hudba spája svet tradícií s moderným svetom
- 21.00 **JANA KIRSCHNER**

Počas dňa, Radničné námestie:

- 11.00, 17.00 **Teáter Komika: NA VYSOKEJ NOHE**
Pouličná chodúľová show

Divadlo spod Spišského hradu:

- 10.00 - 17.00 **Bábky v parku**
- 14.00 **Rozprávka O KAČIČKE**

Sokolari Kráľa Svätopluka: DOBOVÝ TÁBOR

Historické stany s dobovým nábytkom, remeselníci: hrnčiar, kováč, žarnov + pečenie chleba, lukostreľba, fotenie s dravcami

Dvor zázrakov:

- CESTOU NECESTOU** - dráha plná zábavných prekážok
- BÁBKARSKÁ DIELŇA** - kreatívna dielňa pre deti
- DREVENÉ KOLOTOČE**

Festival Cineama láka na najlepšie krátke snímky z celého Slovenska

V Kremnici sa začiatkom septembra uskutoční 32. ročník festivalu amatérskeho filmu Cineama, ktorým vrcholí rovnomenná celoslovenská postupová súťaž. Festival, ktorý sa bude konať v dňoch 6. až 8. septembra, láka na najlepšie krátke snímky z celého Slovenska a pestrý sprievodný program venovaný téme zvuku.

„Festival Cineama sa po štyroch nezabudnuteľných bardejovských ročníkoch sťahuje do Kremnice," informovali organizátori z Pohronskeho osvetového strediska (POS) s tým, že zázemie mu vytvorí Akropola Kremnica. Program bude prebiehať aj v Zechenterovej záhrade a Mestskom kultúrnom stredisku.

„Súťažný program Cineamy ponúka filmy, ktoré diváci a diváčky sotva uvidia niekde inde. Na jednom mieste sa tu stretáva voľnočasová filmová tvorba detí a mládeže, študentské filmy, ale aj snímky, ktoré v neprofesionálnych alebo nezávislých podmienkach nakrúcajú ľudia zo zamerania popri svojom zamestnaní," uviedlo POS.

Žánrovo sa filmy pohybujú na širokej škále od animovaných filmov, videoklipov a experimentov cez hrané komédie či psychologické drámy až po cestopisné, náučné a autorské dokumentárne filmy. V súťaži aktuálneho ročníka Cineamy sa predstaví 71 krátkych filmov z celého Slovenska.

Sprievodný a vzdelávací program festivalu je tento rok tematicky sústredený na zvukovú zložku audiovizuálnych diel a vzťah zvuku a obrazu. Dramaturgickým zámerom je podnietiť uvažovanie o rozličných umeleckých a psychologických aspektoch, ktoré sú spojené so

sluchovým vnímaním. "Nie vždy sa pritom budeme držať striktné filmového kontextu a vydáme sa cestou presahov k iným médiám - experimentálnej hudbe, terénym nahrávkam alebo VJingu," avizujú organizátori.

Hravý workshop pod vedením filmového zvukára Michala Džadoňa sa ponorí do tvorby ruchov a zvukových efektov, workshop vizuálnej umelkyne Michaely Močáryovej predstaví základy VJingu v programe Resolume Arena. Posluchová prechádzka Kremnicou bude príležitosťou na stíšenie a započúvanie sa do zvukovej atmosféry mesta.

Muzikológ Tomáš Šenkyřík predstaví techniky terénneho nahrávania s využitím špecializovaných mikrofónov a zariadení na

snímanie zvuku pod vodou alebo načúvanie elektromagnetickým vlnám v mestskom prostredí. Organizátori pripravujú aj filmový kvíz pod vedením domáceho kvízomajstra Sláva Hlásneho, koncert The Curly Simon alebo Silent Disco - nezvyčajnú exteriérovú tanečnú party v úplnej tichosti, len s bezdrôtovými slúchadlami na ušiach.

Hlavným partnerom a odborným garantom festivalu je Národné osvetové centrum, hlavným organizátorom je Pohronské osvetové stredisko s finančnou podporou Banskobystrického samosprávneho kraja a spoluorganizátorom je Akropola Kremnica.

(TASR)

Snímka zdroj: istock

V Dolnom Kubíne sa pripravujú na najväčšiu kultúrnu akciu roka

Dolný Kubín sa pripravuje na najväčšiu kultúrnu akciu roka, Kubínsky jarmok a Dni mesta sa začnú už o necelý mesiac. Počas piatka 13. septembra a soboty 14. septembra ponúknu program plný zábavy, hudby, remesiel a gurmánskych zážitkov. TASR o tom v pondelok informoval Martin Buzna z dolnokubínskej radnice.

Program podujatia sa začne v piatok 13. septembra na hlavnom pódium, kde sa spoločným vystúpením predstavia talenty zo Základnej umeleckej školy (ZUŠ) Petra M. Bohúňa a ZUŠ Pelhřimov. O 17.00 h na pódium zahrá jeden z headlinrov tohtoročného Kubínskeho jarmoku, kapela Kandráčovci. Po nich sa o 18.30 h na scéne objaví domáca kapela Shock Band. „O 20.00 h sa o pokračovanie dobrej nálady postará Cico Band & René Rendsy so svojim energickým vystúpením a hitom Piatoček. Vrcholom večera bude koncert skupiny Heľenine oči o 21.30 h, ktorá roztancuje Hviezdoslavovo námestie svojou unikátnou zmesou piesní. Večer uzavrie diskotéka," uviedla riaditeľka Mestského kultúrneho strediska v Dolnom Kubíne Martina Mesárošová.

Pred otvorením jarmoku sa o 13.30 h na hlavnom pódium uskutoční otvorenie Športových hier telesne znevýhodnenej mládeže, ktoré

budú v Dolnom Kubíne od 12. do 15. septembra.

Sobotný program sa začne detským jarmokom organizovaným Základnou školou Janka Matúšku. Riaditeľka kultúrneho strediska zdôraznila, že sobotné popoludnie bude patriť predovšetkým deťom, ktoré sa môžu tešiť na komediálnu family šou Sranda Banda a vystúpenie kapely Maliny JAM.

Z dôvodu konania sa jarmoku dôjde k viacerým dopravným obmedzeniam v centre mesta. Samospráva preto vyzýva vodičov, aby venovali pozornosť prenosným dopravným značeniam a pokynom polície. Pre uľahčenie pohybu po meste počas jarmoku ponúka samospráva aj tento rok mestskú hromadnú dopravu zdarma. „V piatok aj v sobotu budú všetky linky MHD pre verejnosť opäť bezplatné," doplnil primátor Ján Prílepek.

(TASR)

Sv. Anton: V múzeu sa uskutoční 32. ročník poľovníckych slávností Dni sv. Huberta

V areáli Múzea vo Svätom Antone sa v dňoch 31. augusta a 1. septembra uskutoční 32. ročník Celoslovenských poľovníckych slávností Dni sv. Huberta.

Informovala o tom Michaela Terenová z Múzea vo Svätom Antone. Ako priblížila, slávnostné otvorenie podujatia sa uskutoční už po tretíkrát v parku, kde prebieha aj hlavný program. Na pódium zaznie hymna Slovenskej poľníckej komory (SPK) a slávnostne tiež odovzdajú rezortné vyznamenania Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR zaslúžilým pracovníkom za významné zásluhy o rozvoj poľovníctva na Slovensku a ocenenia Slovenského poľníckeho zväzu.

„Hlavnou témou programu bude 15. výročie Klubu trubačov SR pri SPZ s výstavou v barokovej sýpke. Uvedenie do Siene úcty a slávy poľovníctva na Slovensku patrí TV magazínu Halali a osobnosti slovenskej kynológie Jozefovi

Jursovi," priblížila Terenová. Podpísané tiež budú viaceré memorandá o spolupráci, v programe je aj uvedenie nových poľovníckych a odborných publikácií.

„Tiež otvoríme medzinárodnú výstavu s partnerským múzeom v Hatvani, na tému Podobnosti a rozdiely dvoch poľovníckych múzeí SK-HU," podotkla Terenová. Na hlavnom pódium si budú môcť návštevníci pozrieť poľovnícky minikoncert - Moyzesovo kvarteto a Eugen Prochác.

Tradične si budú môcť návštevníci pozrieť expozície kaštiela, výstavu "Poľovnícka galéria", ukážky sokoliarov, prezentáciu slovenského hrubosrstého stavača, špeciálnu klubovú výstavu s medzinárodnou účasťou a bonitáciu alpských jazvečíkovitých duričov, lukostrelcov,

remeselníkov a atraktívny rybolov. V programe má svoje miesto aj

prezentácia maďarského poľného chrtu a ukážky jeho behu. Rovnako nebude chýbať detské divadelné predstavenie Legenda o sv. Hubertovi. Veľký úspech má už niekoľko rokov podľa Terenovej Hubertovská kvapka krvi.

Na nádvorí budú prezentované unikátne poľnícke trofeje. Súťažiť sa bude o naj bradu, poľnícku fotografiu, poľnícky klobúk a poľnícky šperk, hádzanie flinty do žita alebo poľnícky nôž. Sobotné popoludnie patrí Majstrovstvám Slovenska vo vábení jeleňov a Majstrovstvám Slovenska vo vábení ostatnej zveri.

Program na nádvorí kaštiela sa bude niesť v duchu „Chute a vône lesa", prezentované budú ochutnávky diviny. „Klub slovenských poľovníčkov pri SPK určite zaujme

poľníckou pedagogikou s muzikoterapiou, pedagogike sa budú venovať aj lesníci z občianskeho združenia Podunajsko. Púťavá prezentácia s pedagogikou bude určite aj od Vojenských lesov a majetkov pre najmenších. Významná organizačná spolupráca je so Strednou odbornou školou lesníckou v Banskej Štiavnici," dodala Terenová.

Vývrcholením 32. ročníka podujatia bude tradične nedelná Svätohubertovská omša so sprievodom s uloveným jeleňom a darmi prírody. Terenová dodala, že na podujatí sa zúčastnia zahraniční hostia autorít poľovníckych organizácií aj z Čiech, Maďarska a Poľska. Záštitu nad podujatím prevzalo Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR.

(TASR)

Hokejbalová hala v Spišskej Belej má nový plastový povrch

Hokejbalová hala v Spišskej Belej má nový plastový povrch. Mesto na ďalšie vybavenie športoviska získalo dotáciu z grantu Prešovského samosprávneho kraja (PSK). Samospráva na webovej stránke informovala, že hlavným cieľom projektu bolo zvýšenie bezpečnosti a kvality športoviska, ochrana pred jeho poškodzovaním a podpora profesionálneho športu v meste.

„Pôvodný povrch nebol protišmykový ani vhodný na hokejbal a časté používanie hokejok ho začalo ničiť. Preto sme vďaka podpore PSK investovali do moderného mobilného plastového povrchu, ktorý je štandardom pre hokejbalové ihriská," uviedlo mesto.

Nový povrch je skladný, bezúdržbový a zdravotne vyhovujúci, zároveň aj mimoriadne odolný voči rôznym vplyvom, dokonca aj chemikáliám. „Plastový povrch je v prevedení 'indoor' ako vnútorný povrch, okrem hokejbalu je vhodný aj na inline hokej, ale môžu sa na ňom hrať aj iné druhy športov vrátane tenisu. Súčasťou projektu bolo aj zakúpenie dvoch prenosných basketbalových košov," doplnil poslanec tamojšieho zastu-

pitelstva Štefan Bielak. Uvedený povrch je opakovane a rýchlo demontovateľný, vďaka čomu sa tam počas zimy môže do niekoľkých dní urobiť ľadová plocha.

Celkové náklady na realizáciu projektu sú vo výške 44.000 eur, pričom samospráva získala dotáciu z kraja na úrovni takmer 31.000 eur. S výstavbou hokejovo-hokejbalovej haly začali v Spišskej Belej v roku 2018 na mieste pôvodného hokejbalového ihriska. O dva roky neskôr tam dobudovali technológiu chladenia, následne sa hala zastrešila, zakúpili roľbu na údržbu ľadovej plochy a pribudli v nej aj tribúny.

(TASR)

Snímka:

Kežmarský informačný express

Nové športovisko v areáli ZŠ Starozagorská v Košiciach sprístupnili verejnosti

Nové športovisko v areáli Základnej školy (ZŠ) Starozagorská na Sídlišku KVP sprístupnili verejnosti. Informuje o tom mesto Košice na svojej webovej stránke. Modernizáciu doposiaľ nevyužívaného priestranstva ukončili v júni.

Vznikol tu atletický ovál, ihrisko na malý futbal a pribudli aj ďalšie prvky športovej infraštruktúry. Areál sa stane spádovým športoviskom pre viacero škôl, slúžiť má aj športovým klubom.

Od 13. augusta je sprístupnený verejnosti v letnom režime - otvorený je denne od 8.00 do 21.00 h. Vstup je zabezpečený cez malú bránku pri detskom ihrisku.

Mesto zároveň v spolupráci so súkromnou spoločnosťou pripravuje online rezervačný systém, a to nielen pre areál na Starozagorskej, ale aj pre ďalšie športoviská v správe mesta. „Spoločne vyvíjame smart riešenie, ktoré obyvateľom mesta pomôže vstúpiť na športovisko tým najjednoduchším spôsobom - prostredníctvom mobilnej aplikácie si otvoria elektronický zámok," vysvetlil vedúci oddelenia športu a mládeže košického magistrátu Mária Švec. Tento systém by mesto chcelo spustiť na začiatku školského roka.

Stavebné práce súvisiace so vznikom nového športového areálu stáli viac ako 620.000 eur, z toho tvoril príspevok Fondu na podporu športu vyše 380.000 eur. Bežecký ovál pozostáva zo štyroch

200-metrových dráh vrátane cieľovej roviny na krátke trate s dĺžkou 60 metrov. Nechýba ani doskočisko s pieskom na skok do dialky. Vnútri atletickej dráhy vybudovali nové ihrisko na malý futbal s umelou trávou. Podľa mesta ide o prvé certifikované ihrisko na malý futbal na Slovensku. Hrať sa tu môžu aj reprezentačné zápasy. Nový šat dostalo i multifunkčné ihrisko na basketbal a ďalšie športy. Opravili aj tribúny. Celý areál a futbalové ihrisko po novom osvetľujú úspor-

né LED svietidlá.

Umelý trávnik si na pondelkovom (12. 8.) prípravnom futbalovom zápase prvýkrát vyskúšali mládežníci z FK Galaktik a FC Lokomotiva a finalisti Košickej novej ligy Rising Prospects a Vakantanka. Toto ihrisko bude zároveň jedným z dvoch v Košiciach, kde sa bude od 4. septembra konať mestská súťaž v malom futbale Nová Liga.

(TASR)

Snímka zdroj: mesto Košice

Petržalka plánuje obnoviť Športovú halu Draždiak, dostala dotáciu

Bratislavská Petržalka plánuje obnoviť Športovú halu Draždiak. Mestská časť bola totiž úspešná vo výzve vyhlásenej Slovenskou inovačnou a energetickou agentúrou (SIEA), v rámci ktorej jej bol schválený finančný príspevok vo výške viac ako 2,05 milióna eur. S prácami by chcela začať v septembri, trvať by mali do augusta 2026.

„Primárnym cieľom projektu je znížiť spotrebu energie haly o 62 percent a produkcie CO2 o 76 percent. Zlepšiť športové a komunitné služby, poskytnúť moderný priestor a podporiť záujem o šport a zdravý životný štýl nielen obyvateľov Petržalky," uviedla pre TASR hovorkyňa Petržalky Mária Halašková.

Celkovú sumu investície odhaduje samospráva na viac ako 2,5 milióna eur. Zvyšok preto pokryjú financie mestskej časti, ktorá by sa mala na projekte podieľať spolu s financovaním sumou takmer 500.000 eur. Finančné prostriedky budú určené na montáž fotovoltických panelov, obnovu elektroinštalácie a inštaláciu športovej podlahy na multifunkčné športové účely, ako aj na pokrytie výdavkov spojených so znížením prevádzkových nákladov športovej haly. V prípade nepredvídaných investičných výdavkov vyvolaných dodatočnými prácami použije mestská časť fi-

nancie z rezervného fondu.

V rámci opravy haly bolo doteraz kompletne vymenené osvetlenie za úspornejšie LED svietidlá, na vonkajších dvorcoch je nový antukový povrch i namaľované čiar. V areáli haly zo strany jazera je položený nový zelený trávnik a nainštalovaná exteriérová pitná fontánka. Bývalá ubytovacia časť sa má zmeniť na administratívu so zázemím pre športovcov. Vybrané vonkajšie tenisové kurty budú v zimnom období prekryté nafukovacou halou.

Po kompletnej rekonštrukcii by mala mať hala multifunkčný účel, poskytnúť by mala zázemie pre viaceré športové disciplíny.

„Vznikne priestor na organizáciu detských športových podujatí v rôznych športoch (florbal, basketbal, futsal), ako aj na organizáciu školských športových turnajov," priblížila Halašková.

Súčasťou Športovej haly Draždiak sú tri vnútorné tenisové kur-

ty, vonku sa nachádza päť antukových tenisových dvorcov. Hala slúži primárne na hranie tenisu, a to hráčom, ktorí sa usilujú o športové úspechy vo výkonnostnom a vrcholovom tenise, ako aj rekreačným športovcom. Letná sezóna sa v areáli športovej haly začína v priebehu apríla a trvá do polovice októbra.

Obnova Športovej haly Draždiak nie je jediným projektom športovej infraštruktúry. Patrí medzi ne napríklad výstavba novej Športovej haly Pankúchova, kde ukončenie prác odhaduje v októbri 2024. Investovala aj do obnovy plavárne v Základnej škole Pankúchova, ktorá by mala opäť slúžiť verejnosti a športovým klubom začiatkom školského roka. Premenu prešli aj priestory Športovej haly Prokofievova, dotáciu získala mestská časť aj na obnovu plavárni na základných školách Holíčska a Budatínska.

(TASR)

Rekonštrukciu plavárne v P. Bystrici za vyše 400-tis. eur spustia v septembri

Považskobystrickú plaváreň čaká po takmer 20 rokoch rekonštrukcia. Práce spustia začiatkom septembra, krytá plaváreň sa teda po letnej prestávke nebude pre verejnosť vôbec otvárať. Informovala o tom hovorkyňa mesta Iveta Pagáč Kováčiková.

Na obnovu získala radnica z Fondu na podporu športu viac ako 280-tis. eur, celková investícia je vo výške takmer 439-tis. eur. Plaváreň kompletne zrekonštruovali naposledy v roku 2005. Výška investície sa vyšplhala na takmer dva milióny eur. „Napriek takejto vysokej sume sú s plavárňou neustále problémy. Celá rekonštrukcia nebola vtedy zrealizovaná najšťastnejšie a športovisko je dlhodobo v zlom technickom stave," uviedol prednosta mestského úradu Michal Hamar.

Súčasťou prác bude výmena strešného plášťa plavárne, ktorý je dlhodobo problémový. „Tvoria sa tam kondenzácie a vodná para ohrozuje funkciu konštrukcie, vypariteľné množstvo skondenзованej vlhkosti je menšie ako odpariteľné. Realizáciou nového strešného plášťa sa zabráni prenikaniu vlhkosti do konštrukcie strechy. Tým sa zlepši tepelnoizolačná schopnosť a znížia sa tepelné straty," vysvetlila Pagáč Kováčiková.

Potrebné je aj dorobiť vykurovanie, odvetranie a prívod vzduchu pomocou vzduchotechniky s rekuperáciou. Cieľom je znížiť energetickú náročnosť a zlepšiť podmienky športovania pre verejnosť, plavecké oddiely či zdravotne znevýhodnených.

Práce by mali podľa hovorkyne trvať šesť mesiacov.

(TASR)

GAZDOVANIE

na Hriňovských lazoch 2024

Poľnohospodárska technika na Podpoľaní

Hriňová – Raticov Vrch 24. august (sobota)

PROGRAM PODUJATIA:

10.00 – 16.00

Ukážky poľnohospodárskej techniky – strojové a ručné mlátenie obilia, zber obilia samoväzom, statická prezentácia sejačky, stabilák, sečkárne a traktorovej techniky. Tradičné poľnohospodárske práce a remeslá: bielenie a rosenie plátna, kosenie mládze, žatva, kopanie zemiakov, ukážka výroby fujary, oranie volmi, výroba drevených krížov, štiepanie drevených šindľov, šperkárstvo, spriadanie vlny, figurálne rezbárstvo, kresanie hrád, snovanie a tkanie, ručné mlátenie obilia, výroba povriesiel, výroba heligóniek, výroba gájd, výstava krojov a výstava retro hračiek.

Dvory s regionálnymi špecialitami: Hriňovský dvor, Dvor u Babičky, Maďarský dvor, Moravský dvor, Dvor DFS Hviezdička a Gazdovský dvor.

13.00 – 15.00 – Malé pódium

Gajdoš-Juraj Dufek, Heligonári, Heligonári Slovákovci a FS Romka Detva, FSK Javorinka, ŽSS Hriňovčianky. Moderátor: Martin Kopor

16.00 – 17.45 – Hlavné pódium

Galaprogram „Vitajte v Hriňovej“ – Fajaristi Slovenska, DFS Hviezdička, DFS Mravček, FS Hriňovčan, Fujara – Ján Cerovský, Víťazi Rozospievanej mladi a zahraniční hostia. Moderátor: Tomáš Dom

SPRIEVODNÉ PODUJATIA:

10.00 – 16.00

Ekohry s Poľanou, drevený kolotoč, mini farma, vozenie na poníkoch

Divadelné predstavenie pre deti Divadlo Concordia:

10.30 O ZLEJ PRINCEZNEJ a 13.00 DLHÝ NOS

Divadelné predstavenie pre dospelých Divadlo Concordia: 17.30 JÁNOŠÍK (straty a nálezy)

10.00 – 16.00 Fujarová škola - Drevenica Štefana Nosáľa Novohrad pod šiatrom-prezentácia remeselníkov regionálnej značky Novohrad s LH Ďatelinka

09.00 – 11.00

Traktorový sprievod Hriňovskými lazmi

Podujatie finančne podporili: FPU a Banskobystrický samosprávny kraj. „Festival z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia“. Zmena programu je vyhradená.

CELODENNÉ VSTUPNÉ NA PODUJATIE: Dospelí 5,- € Deti a ŤZP 2,- €

SPONZORI

Realizované s finančnou podporou DSSE

RADIO REGINA

Podporte nás a zvýšte svoj odber Obecných novín

Obecné noviny prinášajú odborné, metodické, legislatívne a informačné články o dianí v samospráve, v ZMOS, v regionálnych združeniach, v regiónoch, mestách a obciach. Predplatiteľmi Obecných novín sú predstavitelia miest a obcí, primátorky a primátori, starostky a starostovia - tvoria až 95 percent ich odberateľov. Zvyšných 5 percent je distribuovaných vládny orgánom. K dispozícii ich majú aj výbory a poslanci NR SR, ministerstvá a ďalšie štátne inštitúcie.

Čo tým získate? - v prvom rade informácie, ale zároveň aj možnosť bezplatnej propagácie Vašich aktivít, diania vo Vašom meste či obci, čo sa v tomto predvolebnom období môže zísť. **A bonus navyiac** - istotu, že máte vlastné periodikum, ktoré stojí na Vašej strane a nikdy neodmietne uverejniť Váš názor, polemiku, kritiku i dobrú skúsenosť.

Okrem toho budete mať:

- **neobmedzený prístup na portál www.obecne-noviny.sk**, prístup do archívu Obecných novín v *pdf formáte aj do aktuálneho čísla, pre toľkých čitateľov, koľko kusov Obecných novín v tlačenej forme si objednáte,
- **zľavu 25 % z celkovej sumy** (v letnej akcii až 50 % zľavu) na u nás objednané tlačivá na priznanie dani z nehnuteľností,
- **bezplatnú neekonomickú inzerciu** - oznamy o pripravovaných či uskutočnených kultúrnych a iných podujatiach vo Vašej obci či regióne
- **mimoriadnu zľavu až 90 % z cenníkovej inzercie** v Obecných novinách pokiaľ pôjde o ekonomickú inzerciu,
- **prednostné uverejňovanie materiálov**, ktoré nám pošlete.

ZÁVÄZNÁ OBJEDNÁVKA

Objednávame si Obecné noviny v počte ks od najbližšieho čísla

Názov úradu (organizácie)

Kontaktný pracovník č. tel.:

IČO DIČO IČ DPH

PSČ Presná adresa:

Bankové spojenie Číslo účtu

Dátum

Pečiatka a podpis:

Objednávku pošlite na adresu:

Inprost, spol. s r. o.,
Obecné noviny,
Smrečianska 29,
811 05 Bratislava
alebo mail:
seraf@inprost.sk,
inprost@inprost.sk

www.obecne-noviny.sk

denne aktualizovaný portál pre samosprávu

Vážení čitatelia,

v mailoch i listoch sa nás často pýtate, koľko Vás bude stáť uverejnenie článku v Obecných novinách. Naša odpoveď je zakaždým, že nič, práve naopak, že vám zaň budeme vďační. A ak ešte pridáte jednu dve fotografie, o to viac.

Chceme Vám však ponúknuť i ďalšiu možnosť zverejniť akcie, ktoré organizujete v mestách a obciach a to na našej webovej stránke. Na snímke vľavo sú bannery a buttony v modrých plochách, ktoré sú Vám k dispozícii. Stačí nám poslať logo akcie, prípadne jej názov, plagát, z ktorého sa dá urobiť výrez a pod. a k tomu webovú adresu na prepojenie.

Napríklad obrázok:

Adresa: <http://www.oravskyhrad.sk/>

Pri kliknutí na tento obrázok bude čitateľ automaticky presmerovaný na adresu, ktorú ste nám poslali.

Zaujíma Vás, čo to bude stáť? Odoberateľov Obecných novín nič - inými slovami je to zadarmo!

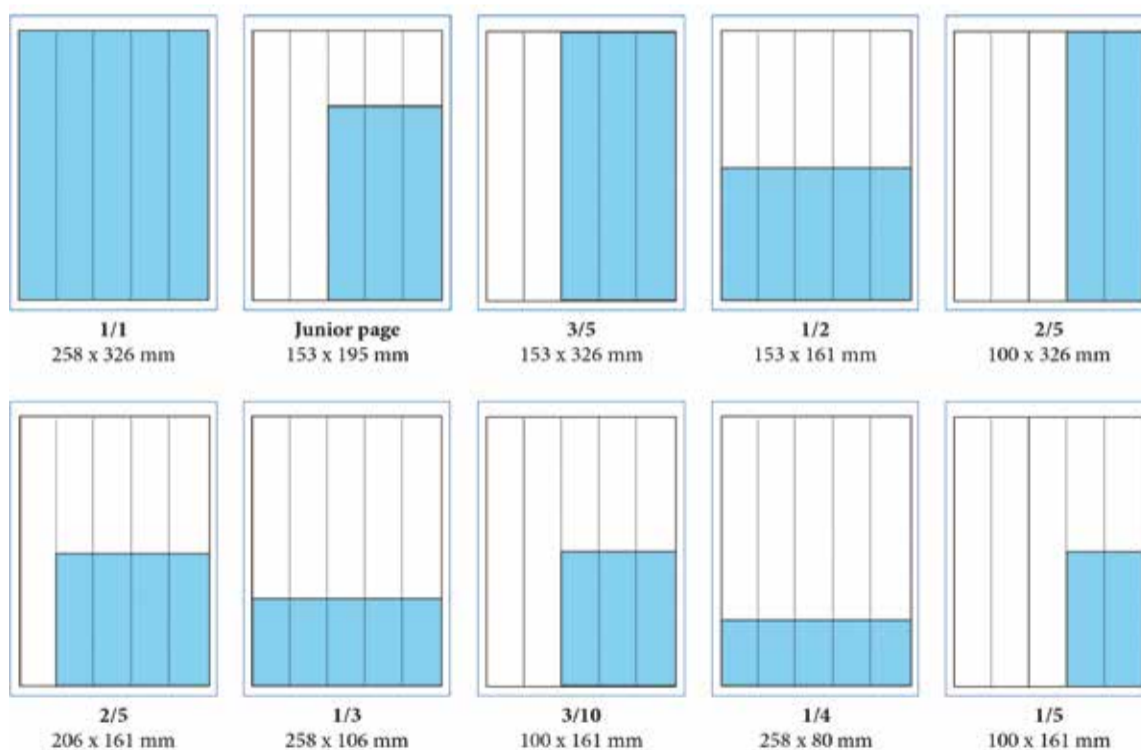
V náhlade vpravo nájdete najčastejšie využívané formáty inzercie v printovej forme Obecných novín. Ak Vás zaujíma cenník, nájdete ho na našej stránke www.obecne-noviny.sk na hornej lište, keď kliknete na Inzercia.

Tento cenník pre Vás však neplatí. Všetky články, oznamy, avíza kultúrnych podujatí a všetky ostatné materiály máte možnosť v Obecných novinách uverejiť ZADARMO, a dokonca aj PREDNOSTNE.

Výnimku tvoria iba materiály, ktoré sú z vážneho dôvodu nevhodné na uverejnenie. Ale ani tie nezahodíme do koša. Skontaktujeme sa s Vami a dohodneme sa na ďalšom postupe.

Výnimkou je aj ekonomická inzercia, ktorá propaguje tovar alebo služby. No aj v tomto prípade platí pre mestá a obce výnimka: do polovice strany Vás vyjde ekonomická inzercia 50 eur a viac ako polovica až celá strana do 200 eur. Tieto sumy sú oproti bežným cenám inzercie u nás alebo v iných novinách zlomkové.

OBECNÉ NOVINY SÚ VAŠE NOVINY

OBECNÉ noviny TYŽDENNÍK MIEST A OBCÍ

Vychádza ako odborný-metodický týždenník pre komunálnu sféru pri Združení miest a obcí Slovenska

Bezručova 9, 811 09 Bratislava 1
Tel.: 02/5296 4243, fax: 02/5296 4256
email: centr@zmos.sk, www.zmos.sk

Vydáva: INPROST, spol. s r. o., IČO 31 363 091,
riaditeľ Seraf Tropek, mobil: 0905 442 734,
e-mail: seraf@inprost.sk

Sídlo vydavateľa a redakcie: Smrečianska 29, 811 05 Bratislava,
www.inprost.sk, www.obecne-noviny.sk, e-mail: inprost@inprost.sk

Predplatné a distribúcia: mobil: 0905 442 734,
e-mail: seraf@inprost.sk, inprost@inprost.sk

Ročné online predplatné: 57,20 eur, polročné predplatné: 28,60 eur
Registrované Ministerstvom kultúry SR pod č. EV 3772/09 zo dňa 24. 07. 2009. ISSN 1335-650X.

Idú dve blondínky po ulici a jedna hovorí druhej:

- Pozri sa na toho psa s jedným okom.
Druhá si zakryje jedno oko a hovorí:
- Kde?

- Vieš kto vymyslel traky?
- Bol to človek, ktorý nemal

nikdy v živote hnačku.

Detektív prelistoval zložku recidivistu, ktorého vypočúval a vraví:

"Hm, celkom pekné čítanie. Krádeže v obchode, vykradnuté autá, verejné pohoršenie, ozbrojená lúpež, obťažovanie, znásilnenie, znásilnenie..."

"No hej, ja viem, dosť dlho mi trvalo, kým som zistil, čo mi ide najlepšie."

Zahraničný turista sa pýta pastiera:

- Nie je to nuda takto sedieť celý deň a nič nerobiť?
- Vôbec nie, - hovorí pastier, vždy sa nájde niekto, čo nemá nič na robote a pýta sa hlúposti.

Pacient sa pýta lekára:

- Pán doktor, čo mám robiť, aby som schudol?
- No, predovšetkým skôr vstávať.
- Z postele?
- Nie, od stola.

- Kúpila som si knihu sto polôh lásky. A ktorú máte najradšej vy?
- Keď v deň výplaty urobí môj manžel stojku.

- Ahoj, miláčik, čo robíš?
- Ležím v posteli a myslím na teba. A ty?
- Som na diskotéke a stojím za tebou!

- Pán doktor, - hovorí dedko - predpíšte mi nejaké pilulky, aby som bol schopný plniť požiadavky mojej babky!
- Ale dedko, vo vašom veku?
- No vidíte, a ona stále dobie-dza...
- A čo také?
- ...porýľuj záhradu, poumý-vaj riad...!

Dežko sa chváli v škole pani učiteľke:
- Pani učiteľka, moja staršia

sestra má infekčnú žltáčku.
- Ach, Bože! Dežko, choď ihneď domov! - vystraší sa pani učiteľka, že Dežko nakazí celú triedu.

Po týždni stretne pani učiteľka veselého Dežka na ulici a vyzvedá:

- Tak čo, Dežko? Ako sa má sestra?
- Zatiaľ neviem, pani učiteľka, - odvetí Dežko, - to vieť, kým príde list z Anglicka, to trvá.

- Klárka, objal by som vás, ale obávam sa, že vojde vaša mama.

- Vôbec sa nemusíte obávať! Moja mama v takých prípadoch nikdy nevojde.

Milionár je na smrteľnej posteli. Lekár oznamuje jeho manželke:

- Musíte byť pripravená na všetko...
- Na všetko? Skvelé. A ja som si myslela, že mi môj muž v testamente odkázal iba polovicu...

V chate uprostred zelene sedí skupina poľovníkov. Jeden z nich zrazu vstane a vyhlási:

- Dajte mi pušku, idem si streliť divného kanca. A vojde do lesa. Po niekoľkých minútach vletí dovnútra bez pušky a zdesene kričí:
- Zabarikádujte dvere, vediem ho živého!

Mladý dôstojník na ministerstve obrany pracoval dlho do večera. Keď konečne odchádza z kancelárie,

zbadá na chodbe generála, ako stojí pri skartovačke s hromadou papierov v rukách.

- Viete, ako táto vec funguje?, pýta sa generál, - môj pobočník už išiel domov a ja ani neviem, kde sa to zapína.

-Áno, pane.
Na to dôstojník pristúpi k prístroju, zapne ho, vezme generálovi z ruky papiere a vloží ich do skartovačky. Po chvíli ticha sa ozve generál:
- Tak a potreboval by som z toho po jednej kópii...

Pani učiteľka hovorí oteckovi:

- Váš syn sa ma pred celou triedou opýtal, či by som sa s vami nevyspala!
- Ja viem, ale pretože mi nedoniesol žiadnu odpoveď, tak sa idem spýtať sám.

- Hanbi sa, starý. Máš už dospelého syna, a ešte stále sa pozeráš za ženskými sukňami.
- Ale veď ja mu predsa vyberám nevestu.

- Odkedy veríš, že kominár prináša šťastie?
- Od tej doby, čo mi s ním utiekla manželka!

Katolícky kňaz, pravoslávny pop a rabin sa dohadujú, kedy sa začína život. Kňaz tvrdí, že po počatí, pop, že po narodení a rabin na to odpovie:

- Život sa začína, keď deti doštudujú a odídu z domu.

